

312702

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2445

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది శుక్ర వారము } సంచిక ౧౨౭
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 5th SEPTEMBER 1930. } No. 127
శ్రీ ప్రమాదాతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ త్రయోదశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్వను. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే ఐదుట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

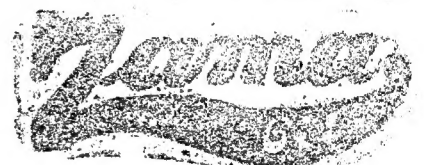
గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోట్ల, బొంబాయి.

ఈ దిగు వస్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యే జెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్య
తలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెం
ట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ
దిగువ విలాసమునకు ఒక అణాస్టాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	వరంగల్	వెంకటగిరి	బెంగళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనగిరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాడపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్బిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అర్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కండివరం	కలకత్తా
పార్వతిపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూన్
పల్లకిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్.
బొరింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

ఏజెంట్లు కావలెను

కలనోప్పి, యెన్. థైయెంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట,
వంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుగల
ఖ్యాతిజెందిన "జామా తైలమునకు" సమయము ముందు ఈ
రేడియో లేదు. చాల యోగ్యతావత్తములను పొందియున్నది.
బుడి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అనుర్ చెందు, శోభాచెందు,
ఇండ్లీ ముందులు పలనరకులు సల్పూరిక్, వైట్రిక్
మొరాటిక్ అసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,
6౭ నెం. నైనప్పనాయునిపేటి, మద్రాసు.

అనుకోబావధ రత్నాకరము	8-0-0
వరక చికిత్సాస్థానము (1)	6-0-0
ఆంధ్రవైద్య రత్నావళి 2-0-0 భద్రకళాకళ 1-0-0	
వార్తలు ప్రచురించు కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.	

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923.

హైదరాబాదు బ్రాంచి

కొంతరి హైదరాబాదు పాక్షిక ప్రోత్సాహముమీద ఆపట్టణమందు యీ బ్యాంకు బ్రాంచి నోకవానిని
యా మాసాంతములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. నిజాంరాష్ట్రములందుండే జనులు యీ బ్యాంకు తమ
దిగనే భావించుకొని దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడగలందులకుగానూ, 200 షేర్లు వారలకిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. బందరు
నందు షేర్లు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డీ షేర్లను కావలసినవారు రు 150 లు యిచ్చేద
మన్న ను అమ్మవారు కనబడరు. అయినను హైదరాబాదు బ్రాంచి షేర్లు వైకారణమువలన మామూలు ధరకే (at par)
యివ్వబడును. షేర్లు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.
రావుబహదూరు శైకించి హనుమంతరావు పంతులు, యితర నివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు,
డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఎ., శైక్రటిరీ. } ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్,
877 శైక్రటిరీ, హైదరాబాదు-అని వ్రాసిన బడయగలరు.

రాజమోహన హోరాయిలు 5

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

కలనోప్పి, మాడుపోటు, మొదల
అకాలముగా వెండ్రుకలు నరయూ
శిరోతేడిని మొదలగువాటిని హరిం
మొదలునకు చల్లదనమును, బుడికా
మును, కలిగించి వెండ్రుకలను నల్ల
జరిచి పుడ్డికొందించును.
1 నీసా రు 1. 2 నీసాలు రు 2-10-0

సి. సి. భద్రులు ప్రత్యేకము.
సి.సి.పి.అందు కో.ఆముర్వనసమాజం, పెరిచేపి, (నల్లూరబెల్లా)

మదరాసు దక్షిణ మహారాష్ట్ర కొ ఆపరేటివు సొసైటీ లిమిటెడ్

1930 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలకు యాదినవ వివరింపబడియుండు వస్తువులను వైసొసైటీ స్టాక్స్ రాయపురము నకు పరపరాచేయుటకు, 1930 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 16 తేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలలోగా సెక్రటరీ ఆండ్ మానేజర్, యం. యస్. యం. రైల్వే కొ-ఆపరేటివు సొసైటీ రాయపురం నాడు తెండర్లు పుచ్చుకొందురు.

60 మూటలు వుప్పిడి బియ్యము "శివమణి" మేల రకము మూట 1 కి నిండుపళ్లు 48.
800 మూటలు పచ్చి బియ్యము "వెల్లూరు" మేల రకము మూట 1 కి 60 నిండుపళ్లు.
150 మూటలు ,, ,, "రామసాగరము" మేల రకము మూట 1 కి 48 నిండుపళ్లు.

1400 మూటలు వుప్పిడి బియ్యము "వికాస్" మేల రకము మూట 1 కి 48 నిండుపళ్లు.
తెండర్ల ఫారములు నలయునెడ ఫారము 1 కి రు 2/- చొప్పున సెక్రటరీ ఆండ్ మానేజరువారికి యిచ్చిన పడయగలరు. అందులోనే సరపరాచేయుటకు నలయు నిబంధనలు యున్నవి. వైఫారము ఖరీదు వాపసు పడనేరదు.
రాయపురము } యస్. గోపాలకృష్ణకా,
28 ఆగస్టు 1930 } సెక్రటరీ ఆండ్ మానేజరు.

"హనుమాన్ మంత్ర కవచమ్"

దిగంబరసాధువుగవుచి మహిమ గలది.

లోక మంతయు ఉద్ధరించుచున్నది !

ఎందరో లక్షలొలది మానవులొక్కెలకు వరప్రసాద మె దిగంబర యోగిపుంగవుచి మహామంత్రములకు ఎట్టి

అసాధ్యమైన కార్యములైన కొనసాగునని అనుభవములై ప్రతిమనుజు డెవ్వరై గాక మాకు నచ్చు యోగ్యతాపత్రకలై నిదర్శనము

లని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్వించెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాళి, దాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. దీనులకు ధన లాభము, వర్తకులకు వ్యాపార వృద్ధి, నిరుద్యోగులకు సమ ద్యోగము, విటకాండ్రకు వశీకరము, బలహీనులకు వీర్యపట త్వము, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గొడ్డాండ్రకు సంతానము, రాజులకు రాజ్యలాభము, ఏ కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆక్షయమందే భగవంతుడు మిగు కుభుము చేపూర్చును. యెక్కువ వర్ణించుట మా కసమృతము. సందేహించువారు దుశదృష్టవంతుల మని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రామకవచం, బంగారుది, రూ 8, మహాపురుషుడు శనములకు శీవముపాయము సమర్థుడు హనుమాన్ ది వెండి రు 3; రాగిది రు 2-8-0; బంగారు 1/2 తులం రు 5. చాఖలా లేదా డబ్బు వాపసిచ్చెదము; రుజువుపర్చవలెను.

మరా :—కొరస్సానం చేసి అర్ధరూ యివ్వవలెను.

పండిట్ ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము

నాగావలీ నది ఒడ్డున, చికాకోట్.

ప్రకటన

విశాఖపట్నం జిల్లాలోని విజయనగర సంస్థానమువారికి చెందిన సింహచల త్రేత్రయందు మొక్కలు చెల్లించు స్థలమందు చేరియున్న 14,410 హెక్టారు భూములు కలవు. వీటిలో 14,410 హెక్టారులు సింహచలమందు 9-10-1930 తేదీ యెలం చేయబడును. ఈ త్రేత్రము సింహచలము రైలుస్టేషన్ కు 8 మైళ్ల దూరములోను, రోడ్డుమార్గము ద్వారా వెడలిన ది. యస్, రైల్వే వారి వాల్తేరు స్టేషన్ నందుండి 7 మైళ్ల దూరమున కలదు. స్వయముగ యేలమునకు హాజరు కావాలనివారు తమ తెండర్లను సీల్లువేసిన కవర్ల ద్వారా దిగువ తెలుపబడిన దేవాలయ అమీనా గారి ఆడ్రెసుకు 9-10-1930 తేదీలోగా పంపుకొనవలెను. దేవస్థానం, అమీనా సింహచలం దేవస్థానం, సింహచలం పోస్టు, వాల్తేరు రైలుస్టేషన్, విశాఖపట్నం జిల్లా అనివ్రాయవలెను. ఇతర వివరములకు దేవస్థానము అమీనా, సింహచలము అని వ్రాసిన బడయగలరు.

శ్రీరామ పట్టాభిషేక నాటకము

శ్రీయత విద్యాన్ పాతాళభేది సుబ్రహ్మణ్యకవి గారిచే రచించబడినది. ధర రు. 1-0-0

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక" మరాను.

వృత్తాంతలేఖలు

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మార్పులు

కర్నూలు, 2-9-30:—కర్నూలు మునిసిపల్ హాల్ నూర్జులనందు పనిచేయుచుండిన వై. క్రీష్ణయ్యగారు పేపర్ల మిడిల్ నూర్జుల ప్రధానోపాధ్యాయులుగా జిల్లాబోర్డువారిచే నియమింపబడిరి. వీరి గౌరవార్థము ఉపాధ్యాయు లొక నిండుకు గాంచిరి.

తపాలాఫీసు

తపాలాఫీసు ఉదయమున పనిచేయు కాలపరిమితిని మరి యొక గంట కాలముచేత పెంచుచుబడినది. ఉ 7-9 గంటల వరకు బదులు 7-10 గంటలవరకు అన్ని విధములకు తపాలా వ్యవహారముల నడుపును. తపాలా టీసికొని ద్రోణాచలమునకు బతులుదేరు రయిబండి 11 గంటలకు బదులు ఉ 10 గంటలకే బతులుదేరును. అందువలన పట్టణములోని తపాలా జాబులు తెల్లవు ఇదివరలో కంటేను 1 గంట ముందుగా తెరచెదరని తెలియుచున్నది.

ఇండిస్ట్రీయలు పాఠశాల

వై పాఠశాలకు కర్నూలు రమణులు బజారులో టి. విక్టోరియన్ లైగరు జరుపుచున్నాడు. వర్తకులు తమ సమ కుల కొట్టులో కొంతభాగమును పాఠశాలకొరకు ఉచితముగా నొసగియున్నాడు. పిల్లలారికి హిందీ, మహారాష్ట్ర, గుజరాతీ, ఉరుదు, తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషలు వచ్చును. ఆంగ్ల భాష జ్ఞానమును పుస్తకమును వ్రాసి అచ్చు వేయించియున్నాడు. ఉదయమున 7-10 వరకును, మధ్యాహ్నము 1-4 వరకు బడి పని చేయును. పురవాసులు వీరికి ప్రోత్సాహ మొసగుదురు గాక.

తుని

ఖద్దరు తగ్గింపుధరలు

తుని తాలూకాలో నుమారు రు 25,000 రూప్యముల ఖద్దరు ప్రస్తుతములో నిలువయున్నది. ఖద్దరు ధరలు మందగించెను. ఆఖిలభారత చర్మాసంఘము వారిచే నిర్వహించబడిన ప్రతిఖద్దరు దుకాణాలలో నీవినవదాహరించిన ధరలకు లభించును. ఖద్దరు వస్త్రధారణకు యిదియే మంచితరుణము.

27 అంగుళముల పన్నాగల ఖద్దరు గజం	1-0-5-0
33	డిబ్బో 0-5-9
45	డిబ్బో 0-7-6
50	డిబ్బో 0-8-6
54	డిబ్బో 0-9-6
86 డిబ్బోజముల శీత	... 0-10-6

ఈధరలకు హెచ్చుగా నమ్ముచుండినచో తుని ఆంధ్ర కాళి ఖద్దరు యిన్ స్పెక్టరుగారికి తెలియవరచిన తనవచ్చు టిసి కొందురు. కనుక స్వదేశాభిమానులు యీవిషయమును గమనించి ప్రార్థింతులు.

తుని ఉన్న తపాలాశాల విద్యార్థుల హరటా:—క్రివికల్ భాయిపటేజి, అన్నారీ, మాలవ్యాకన్ను దేశికుమారులకు ధిటిలో ఆరెట్టు చేసిననువార్త శ్రీరాజావారి హై స్కూలు విద్యార్థులకు తెలియగానే యిచ్చుట చాలసంబలము కలిగెను. సోమవారం (1-9-30) రోజున హరటాలు జరిపిరి. కొలదియంది విద్యార్థులు మాత్రమే వెల్లిరి. కొంతమంది విద్యార్థులు పిక్టింగు చేసిరిని యభిప్రాయపడి 6 వ ఫారం విద్యార్థులకు ఇవ్వరకు 5వ ఫారంలో ఒకవిద్యార్థికి 8వ ఫారంలో ఒక విద్యార్థికి 0-8-0 లు చొ॥ హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు జరిమానా విధించిరి.

నామగిరి వీరభద్రస్వామి

నోటీసు

ప్రతికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటింపగోరువారును "మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక" అని పంపవలెను. ప్రతికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు "ఎడిటరు, ఆంధ్రపత్రిక" అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగు ఆలస్యము జరిగినప్పుడు గలుగుచుండును. పాఠకు లీనంగతిని గమనింప ప్రార్థింతులు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

దిగవల్లి వేంకటేశ్వరరావుగారిపైన రాజద్రోహపు సెక్యూరిటీ కేసు

బెజవాడ, సెప్టెంబరు 3:—హిందూదేశమున లా ప్రకారము సాపింపబడిన ప్రభుత్వమునెడల అసభ్యభావము, ద్వేష భావము, విరోధభావమును కలిగించి ఇండియను పీసలు కోడు 124-చి కేసును ప్రకారము రాజద్రోహ కేరముక్తింద శిక్షింపతగిన భాగములకుల ఈ దిగువనుదాహరింపబడిన పుస్తకములను 12-3-30 తేదీకిని 26-5-30 తేదీకిని మధ్యవ్రాసి ముద్రించి ప్రచురించుట మూలముగా సత్యాగ్రహోద్యమమున పాల్గొనినట్లు నాకు సంబంధించినవివరములు ఒక సంవత్సరము వరకు సత్ప్రవర్తన కలిగియుండుట కొరకు £00 రూపాయలకు సొంత పూచీకత్తును అదే మొత్తములకు ఇద్దరివల్ల జామీను పత్రమున్ను ఇవ్వమని ఎందుకు ఆజ్ఞాపింపరాదో కారణము తెలుపవలసినది.

గంభముపేరు.

1. సత్యాగ్రహచరిత్ర	మంచాల వెంకటసుబ్బారావుగారు
	డాక్టరు శర్మగారు
	చెరుకుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు
2. ఆంధ్రపాదము	పచ్చిమకృష్ణ జాతీయోపసంఘము.
3. సత్యాగ్రహబోధిని	"
4. కాంగ్రెసునిర్మాణకార్యక్రమము	"
5. నిర్వాహ్య భారతము	"
6. పాంచజన్యము	"
7. చంద్రనారాయణీయము	"
8. బాబ్లీ సత్యాగ్రహవిజయము	"
9. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము	"
10. బ్రిటీషువస్త్ర బహిష్కారము	"

క్రిమినలు ప్రాసీజరు 112 సెక్షనుక్రింద వైన చెప్పబడిన నోటీసుతో ఆ పుస్తకములలోనుండి ఇంగ్లీషు తర్జుమా చేయబడిన భాగములు జతపరిచి ఈ నోటీసుకు జవాబు చెప్పటకు 4 గంటలకు కొద్దకు హాజరు కావలసినదని 2-40 నిమిషములకు శివరావుగారికి క్రిమినలు ప్రాసీజరు 108 సెక్షనుక్రింద సమనున్న జారీచేయగా 4 గంటలకు బెజవాడ జాయింటు మేజస్ట్రేటు వి. యస్. హెచ్ మాడిగారి కోర్టులో 25-8-30 తేదీన శివరావుగారు హాజరు "నామీద పోలీసువారు ఆశోపించిన కేసు ఏమిటో చూడవలసియున్నది, వారు రాజద్రోహ పూరితములని చెప్పే గంభభాగముల తర్జుమా సరిచూడవలసియున్నది, వారు చెప్పేసంగతులు కేరము క్రిందికివచ్చునో రావో చూడవలెను. అని వాయిదాకొరిరి.

అంతట పోలీసువారు కేసు రుజువుచేయుటకు సాక్ష్యముకొరకు మరునాటికే వాయిదావేసిరి.

26-8-30 తేదీన పోలీసుసర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుగారును మరి విడుగురు సబిన్స్ ప్లెక్టరును సత్యాగ్రహీలను ఆరెట్టుచేసి నప్పుడు శివరావుగారు కోర్టులో సహాయము చేయుచుండిరి నియు ఖద్దరునుగరించి కొన్ని ఉపవాక్యముల నిచ్చిరనియు ఈ కేసులోని పుస్తకములలో కొన్నిటిపైన అయినపేరు కలదనియు కొన్నిటిని ఆయన వ్రాసినట్లు నిందిమనియు ఈపుస్తకములు చాలబోట్ల దొరికినవనియు సాక్ష్యముచెప్పిరి. సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుగారిక్రాను రిజిస్ట్రేచేయబడెను. తరువాత సాభాగ్య ప్రెసు యజమాని దేశ రాజా నూరజీ నారాయణగారిని విచారించిరి. బ్రిటీషువస్త్ర బహిష్కారము తమ ప్రెస్సులో అచ్చువేయబడినదనియు దానినిగూర్చి తాము రిజిస్ట్రేచి కంపెనీ నివేదికలో గంభకర్త అనుకాలములో శివరావుగారిపేరు వేసిరి మనియు దాని అచ్చుఖర్చు పచ్చిమకృష్ణ జాతీయోపసంఘము సెక్రటరీగారిచే ఇవ్వబడినదనియు చెప్పిరి.

అంతట ప్రస్తుతము చెరసాలలోనున్న మ.రా.శ్రీ కాకు మాను లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు, నల్లూరు పాపయ్యచౌదరిగారు, కాట్రగడ్డ మధునూదనరావుగారు, పెదర్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యగారు, డాక్టరు వెలిదండ్ర హనుమంతరావుపంతులుగారు, వేలూరి యజ్ఞ నారాయణాస్త్రి గారు తమతరపున సాక్షులుగా కావలయునని పోలీసువారు కోరిరి. కోర్టువారు 12-9-30 తేదీకి వారిని సమనుచేయుటకు త్రుచ్చిచేసిరి. మిగతా సాక్షుల విచారణకు 2-9-30 తేదీకి వాయిదా వేసిరి. 28-8-30 తేదీని దిగవల్లి వేంకటేశ్వరరావుగారి తరపున సి. రాజగోపాలాచార్యులు ఆడ్రోకేటుగారు ఒకటిటిమను దాఖలుచేసి పోలీసువారి మొదటిసాక్షియగు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు ఎస్. ఎల్. ఎస్. స్వామిగారిని క్రానుచేయుటకొరకు ఈదిగువ చెప్పబడిన కాగితములు తెప్పించుకొరిరి.

31-5-30 తేదీకిని 23-5-30 తేదీకిని మధ్య బెజవాడ సబుమేజస్ట్రేటువారు జారీచేసిన ఇళ్లసాదా వార్తా.

2. తుమ్మలపల్లి జగన్నాథం పంతులుగారి యింట్లో సోదాచేసి వ్రాసిన లిప్తు.

3. సర్కిలు యిన పెద్దరు సర్వీసురీజువ్వరు.

4. శివరావుగారిని 124 (ఏ), పెక్కునుక్రింద వ్రాసి కూర్చుంటున్న పోలీసువారు గవర్నమెంటుకు వ్రాసిన జిల్లా, దానిపైన చేయబడిన లిప్తు పోలీసువారికిని జిల్లా రమలు. దానికి సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు.

5. శివరావుగారి

వారు హైకోర్టుకు వ్రాసినట్లెడలపట్టా రద్దుచేయమని పోలీసు ను, దానిని గూర్చి పోలీసులు, దానిపైన చేయబడిన లిప్తు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు. గువారికి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు జరిగిన వీనిలో 1, 2 అం.

అయిదుముకు సమనుచేయుటయు సమను చేయబడినవి, 3 న సమనుచు చేయమని 2-9-80 వీలులేదని, 4 వ అయిదుముకు సమను చేయలేదు-80 లేదని ఉత్తరవుచేసిరి. 5వ అయిదు భమున ఈ కేసులో 2-9-80 లేదని కేసువిచారణ ప్రారంభ జరగిన మ, రా. శివరావుగారి తరపున ప్లీడరుగా కోర్టుకు లు వి. యే. వి. శ్రీ మంచాళ వేంకటసుబ్బారావుపంతు నినదని X 12. ఎల్. గార్లను తమ తరపున సాక్ష్యాధిపత్య పల ఆకస్మికము-40 లకు పోలీసువారు సమనుచేయగా ఇట్లు లేకుండ ప్లీడరు సమనుచేసి ప్లీడరుగా పనిచేయుటకు వీలు వాయిదాదనగా వారి సాక్ష్యాధిపత్యము 12-9-80 లేదని వ్రాసెరి.

శ్రీని. సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు ఆద్యోకేటు, దంటు రావువాసకర్మ వి. ఏ. వి. యల్. మంచాళ వేంకటసుబ్బారావు పంతులు వి. ఏ. వి. యల్. చెరుకుపల్లి వేంకటప్పయ్య గార్లు ఎం. ఎ. వి. యల్. క్రీస్తు కాంభాట్లు వి. ఏ. వి. యల్. దా. శివరావుగారి తరపున ఈ క్రిందివిధముగా ఒక పిటిషను లు చేసిరి.

నది "శివరావుగారిపైన పోలీసువారు పెట్టిన కేసు వ్యాజ్యమై ఈ కేసుని దురుద్దేశ్యముతో బహువిధముల చేసినందున ప్రభుత్వమున రాజకీయోద్యమమున స్వేచ్ఛయగు రాజకీయాధి పాతమున ఆంగ్లద్రోహి-రైతులకు పోలీసువారు పూనుకొని చేయుచున్న నిర్బంధవిధానములో నిది యొకటి యనియు రుజువుచేయుటకున బెజవాడ సర్కిలు ఇనపెక్టరుగారిని సాక్ష్యముగా క్రాసుపరీక్ష చేయుటకున యిచ్చినవ కాగితము లత్యంతావశ్యకములు గనుక వానిని తెప్పించుటకు రెస్టాం డెంటు ప్రార్థిస్తున్నాడు".

I. (1) 81-5-80 లేదని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము సోదాచేసినప్పుడు తీసుకొనివెళ్ళిన రైల్వే గైడు. (All India Railway Guide)

(2) ఆ సందర్భములోనే తీసుకొనివెళ్ళిన కృష్ణా జిల్లా లోని గ్రామముల లిప్తు.

(3) 28-6-80 లేదని అయ్యింకి వేంకటరమణయ్య పం తుగారి ఇంట్లో సోదాచేసి తీసుకువెళ్ళిన "పావర్టీ అండ్ అన్ లిమిటెడ్ యల్ ఇన్ ఇండియా" అనే గ్రంథము.

(4) ఆ లేదిననే తుమ్మలపల్లి జగన్నాథం పంతులుగారి యింట్లో సోదాచేసి తీసుకువెళ్ళిన మామూ ఆర్నాల్డు కవివ్రా సిన "కల్చర్ అండ్ అనార్కి" అనే గ్రంథము.

(5) టాల్ ప్రాయి రచించిన "రిస్కన్" అనే గ్రంథము.

II ఇకముందు కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన పనులెన్ని యు చేయమని బెజవాడ వాటి ప్రెస్సు ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రెస్సు, సోభాగ్య ప్రెస్సు, స్వరాజ్య ప్రెస్సులను ఇతర మద్రాసురకాలవలనను సర్కిలు ఇనపెక్టరుగారు పుచ్చుకన్న ప్రయత్నము పూచీకత్తులు.

III ఖద్దరు కట్టుకన్న వారి పేర్లు వ్రాసుకోవలసినదని పోలీసు జవానులకు సర్కిలు ఇనపెక్టరుగారు యిచ్చిన హుకు ము దాని ప్రకారము వారు వ్రాసినట్లెడల పు స్తకములు.

IV 1980 మే జూను నెలలలో నిషేధవాద్యయము కొరకు బెజవాడ సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు గృహములు సోదా చేయుట కొరకు వారిచేసిన వారంటు.

V "ఉప్పుపన్ను" హిందూ దేశము నానాటికి వీర గురున్నరా? భూమిపన్ను హిందూ దేశపు ఋణము త్రాగు సమత్తు పదార్థములవలనవచ్చు ఆదాయము" అను శీర్షిక కలక్రింద మరించినవారి పేరు లేది ముద్రాక్షరాల పేరు లేకుండగనే సుద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే ప్రకటింపబడి పోలీసు జవా నులచేతను గ్రామోద్యోగస్తులచేతను పంచెట్టిబతుకున్న కర ిత్రములు తిహాల్దారుగారు పోజరుపరచవలెను.

VI "సారాధ్యకాండములవద్దను కల్లు దుకాణములవద్దను త్రాగకూడదని దుర్మార్గచేయుట"ను గూర్చి తత్కాల మే ప్రత్యేక రిపోర్టు పంపవలసిన దని గ్రామోద్యోగులకును, పత్రికాముకు మూడు రాజభక్తి సభలను జరుపుదని రివెన్యూ ఇనపెక్టరుల కును తిహాల్దారుగారు వారిచేసిన హుకుములు.

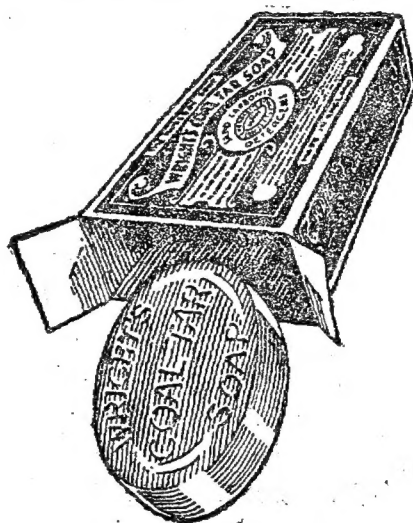

ఈ న బుచ్చ

మీ యాకృతిని సంరక్షించును

హిందూ దేశమందు గల అత్యుష్ణమువలన కలుగు నష్టమును, శరీర యాకృతిని, స్వచ్ఛతను గాపాడగలిగి, చర్మవృద్ధి చేయగలిగినది రైటుకోల్ టార్ సబ్బు యొకటి మాత్రమే.

దీనియందు గల ఓషధీశక్తులవలన అంటు వ్యాధులను రాకుండ గాపాడగలదు.

కాబట్టి మీ ఆరోగ్యము, యందము కొరకు ఎల్లప్పుడు రైటుకోల్ టార్ సబ్బునే ఉపయోగించుడు. ప్రతిపెట్టె యందును మూడు పెద్దబిళ్లలుండును.

ఉచితము! రైటుకోల్ టార్ వారి

12 సబ్బు కేవలము బంపినవారికి

రైటుకోల్ టార్ ప్రింట్ ను,

20 కేవలము బంపినవారికి యొక పెట్టె

సాంపూషాడిన్ని బదులుగ యివ్వ

గలము. బయట యచ్చుచేయబడిన

కేవలము మాత్రమే

పోస్టుబాక్సు నెం. 760,

బొంబాయివారికి పంపవలెను.

పోస్టేజికొరకు ఒక అణాబిళ్లను పంపుడు.

WRIGHT'S
COAL TAR
SOAP

బంగారువెన్నెగల సబ్బు.

సోల్ ఏజెంట్లు:— టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,

17 ఎ, ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

బంగారముతో చేసినది

మ క ర ధ్వ జ ము (జర్నీ)

"దాని ను పయోగించిన జ రా మ ర ణ ము లుండవు"

తులము గొట్టము రు 2.

ర న శాస్త్రము.

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యావధముల స్టాక్ యుంచువారలు.

ఇండో-జర్నల్ ప్రెస్ స్టోరు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

VII బెజవాడ గవర్నమెంటు ప్లీడరు మ. రా. శ్రీ వెలగల టి. దశరథరామయ్య పంతులుగారు ఖద్దరు ధరించుటను గూర్చి తిహాల్దారుగారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి వ్రాసిన రిపోర్టు గల రికార్డు.

VIII బెజవాడకు రి మైల్ల దూరములోవుగా ఎట్టి

బహిరంగ సభలు జరుపరాదని జిల్లాకలెక్టరుగారు 21-6-80

లేదని వారిచేసిన హుకుము.

ఈ పిటిషనులో 2 వ అయిదుము మాత్రము సమను

చేసి తక్కినవి సమను చేయవలసిన అవశ్యకత లేదనియు సాక్షుల

నడుగవచ్చుననియు కోర్టువా రనిరి.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 8:—నిన్నటికోసం మ. రా. రా. శ్రీ. వకీలు కోమాన లక్ష్మీపతిరావుగారు ఉప్పుపట్టుము క్రింద 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడిన నైకో దుకాణ దారుడగు గురిబాల ఉద్దండగారి తరపున దాఖలు చేసిన క్రియిట్ దరఖాస్తు నెవ్వరుజేగారితే అంగీకరింపబడెను. నెవ్వరు జేగిందా మద్దయి విడుదలచేసిరి. జయిట్ దరఖాస్తుగూర్చి వాదించుచు లక్ష్మీపతిరావుగారు స్వేదను పశాను ఆఫీసరుగారికి ఉప్పుపట్టుముక్రింద ఫిర్యాది చేయుటకు అధికారములేదని నడిచిరి. ఆఫీసు త్వరలో విచారింపబడునని తెలియుచున్నది.

జానువెలలో ఉప్పుపట్టుముక్రింద 1 సంవత్సరము కఠిన శిక్షకును, రు 500 ల జరిమానాకును పాత్రులైన శ్రీమంత్ మాధవరావు కృష్ణమాచార్యులు, పీడకుగారి చరాస్తి నిన్నటి డిశము పోలీసువారు జరిమానా చెల్లించని కారణమున జప్తు చేసిరి. జప్తు కాబడిన సామానులలో వారిలా పుస్తకములును, బల్ల, కుర్చీ వగైరాలను, అలసూరాయను కలవు.

కర్నూలు

(స్వతంత్రవిలేఖరి)

విజయశక్తి హరికథలకు ఏర్పాటు కర్నూలు 4-9-30 తాడిపత్రి తాలూకా కడవకొలను గ్రామనివాసులును, కడవకొలను రామచంద్రులవారి సహోదరులు నగు రామచంద్రులవారు కర్నూలు శాస్త్రపేట ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయము కడ దశరాత్రములకు హరికథల గావించుటకు సమ్మతించిరి.

నిన్నరాత్రి దేవాలయదర్శకరైలగు సి. దశరథరామయ్యగారి స్వగృహమున ఉపహరికథ కథన మందిరి హరికథగా వతించి సభాసదులకు హాహుదముగావించిరి.

శ్రీమతి మిరాబాయిగారి సంచారము

శ్రీమతి మిరాబాయిగారు తమిళదేశమునుండి 6 వ తేది శనివారము ప్రాట్టుబువచ్చి, ఆ రాత్రియే కలకత్తామెయిలు లో ఏలూరులో, ఖాద్గి ప్రదర్శనము జరుపుదురు. ఆమెనెంబ మున్న జేవికువబడిన, దుర్బ వేంకటాద్రిగారు పోవుదురు. 7 వ తేది సాయంకాలము రాజమండ్రిచేరుదురు. 8 వ తేది 7 గంటలకు కాకినాడచేరి, 9-30 గంటలకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి, కలకత్తాపోవుటకు చాన్సుకోటచేరుదురు. తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోని, ఖడ్గప్రచారకులు, రాజమండ్రిచేరి, ఖడ్గప్ర అభివృద్ధిపరచుటకు గల కార్యవిధానము యేర్పాటుచేయుదురు, కాపున ఖడ్గ ఉద్యమాభిమానులు రాజమండ్రి చేర కోరుచున్నాను-పురజనులు విద్యార్థులు, ఆమెకు సన్మానపత్రము సమర్పించుటకు ప్రయత్నముచేయుదురని సమ్మతించుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించు, దుర్బ వేంకటాద్రి.

మెహారు మెసేజి

శ్రీ సగ్గురు మెహారుబాబాగారి ఉపదేశములు -మెహారు మెసేజి ఆఫీసు- నిమ్యురు సరోపుమోటారువర్కు- నాసికు, వెన్సెను యిండియా జి. ఐ. పి. ఇదియొక మాసపత్రిక ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడెను. బొంబాయి ప్రెస్ డెస్క్లోను భారత దేశమునందంతటను చాల విఖ్యాతులగు సగ్గురు మెహారుబాగారి ఉపదేశము లిందు ప్రకటింపబడును. సామెతలదా మూడురూపాయలు.

శ్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక సంపాదకులు, డాక్టరు కే. యశ. కేసరి ఏదాదించు రు. 4. మాత్రమే 'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము హాస్టల్ బాక్సు నెం. 752 ఏగూరు, మదరాసు.

సలమందు

(జే. చౌదరిగారు కాకినాడ)

లిగాఫ్ శేషస్వవారు తగిన పరిశోధన జరిగించి సమర్థులగు వైద్యుల యభిప్రాయానుసారముగ ప్రతి పక్షివేలనమునకును ఆరున్నేరు లేక పన్నెండు పాకులు నల్లమందు సంవత్సరమునకు వైద్యులయొగమునకు చాలునని నిర్ణయించిరి. కానినల్లమందు వైద్యులకున్న నిత్యము వాడుకకు ప్రజలు ఆజవాంతముపయోగించి, దానికి దాసులగుచున్నారు. వైద్యసహాయము కోర నక్కరలేకుండా, బాల్యము మొదలు వార్ధక్యము వరకు దీని సుపయోగించిన పక్షమున ననేకవ్యాధులు నివారణములగు ననియు, వాని నరికట్టవచ్చుననియు, దుర్బలను చిరకాలము నుండి వ్యాధించి యున్నది.

జెన్నపురి రాజధానిలోని జిల్లాలలో ఉత్తర సర్కారులలో నల్లమందు వాడుక యెక్కువ గ నుండుటకును దక్షిణ జిల్లాలలో నామమాత్రము గ నుండుటకును గల కారణమును తెలియదగియున్నది. చదివేల జనమునకు కృష్ణజిల్లాలలో 19 నేర్ల చొప్పునను గోదావరిజిల్లాలలో 67 నేర్ల వంతునను, విశాఖపట్టణముజిల్లాలలో 15 నేర్ల గంపాజిల్లాలలో 22 నేర్ల మున్యప్రాంతములలో 28 నేర్ల చొప్పునను వాడుచున్నట్లు లెక్కలవలన గనబడుచున్నది.

ఉత్తరసర్కారులు చాలకాలము హైదరాబాదు నైజాముగారి పరిపాలనక్రింద నుండెను. నిజామురాష్ట్రములోని త్రితింగనా పరగణాలో గడగనాల పంట విరివిగా నుండెడిది. ఆకాలమున నల్లమందు విక్రయమునై కట్టుబాట్లు తక్కువగ నుండుటచేత నది చొక్క దొరుకుచు, బహుజనము దాని సేవ యోగింపుట కవకాశము లుండుటయేకాక దాని యలవాటును ప్రోత్సహించుచుండుటయు జరుగుచుండెను. ఒకానొకప్పుడు త్రితింగనల్లమందు హింజూదేశమునందంతట ప్రాముఖ్యత వహించి విస్తారముగ నెరుమియగుచుండెను. బ్రిటిషు ఇండియాలో ఆఫ్ కోరి విధానమున కట్టుబాటు లేర్పాటు గావించబడ నారంభించిన వెనుక, నిజాము రాష్ట్రములో నవయోగమునకు కావలసిన దానికన్న నెక్కువ పండించుకొనదని యేర్పాటుచేయబడెను. పాట్నూ, మాల్యానల్లమందుకన్న నిజాం నల్లమందు మూడవంతు ధరకే దొరుకుచుండెను. దీనివలన హైదరాబాదు నల్లమందుదొంగతనముగా దేశమున వన్నిచోట్లకు గొనిపోబడి, బ్రిటిషు దొరతనమువారి రాబడి తగ్గి పోవుటకు గారణమయ్యెను. ఇండియాక కుదకు నిజాము దొరతనము నల్లమందును తయారు చేయుచుట మానవలసినదని మూచింపవలసినంతవరకు వచ్చెను. దీనివలన నిజాంవారికి గలిగెడి రాబడి నష్టమునకు ముజరాయిచ్చుటకు గూడ నొప్పుకొనిరి. అప్పుడు సర్ రిచ్చర్డు మీడ్ హైదరాబాదు రెసిడెంట్ గ నుండెను. అప్పటినుండియు హైదరాబాదునకు గావలసిన నల్లమందు మాల్యానుండి తెప్పించుకొనవలసి వచ్చెను.

1890 సంవత్సరమున జెన్నపురి రాజధానిలో 600 హెండ్రుకు వెయ్యి నల్లమందు వాడబడెను. 1926-27 సంవత్సరముల నాటికిది 686 హెండ్రుకు వెయి ట్టాయెను. నల్లమందును అవగింజమొదలు కుంకుమగింజ యెత్తువరకు నిత్యము కొంద రొక్కపూట కొందరు రెండుపూటలు శేకు కొనువారుకలరు.

ఆవగింజ-1/12 యెత్తు గ్రెయిను.
పెసరిగింజ-0.49 గ్రెయిను.
మినపగింజ-0.86 గ్రెయిను.
కందిగింజ-1.66 గ్రెయిను.
సెనగింజ-2.75 గ్రెయినులు.
కుంకుమగింజ-8.82 గ్రెయినులు.

కుంకుమ గింజయెత్తు నల్లమందు తినువారిని మినహాయించి సగమువాద లెక్కచూడగా నెలకు ఈ గోదావరి జిల్లా ప్రజలు దామాషాయిన ఒక్కొక్కరు 5/8 వంతు తులము ఉపయోగించుచున్నట్లు లెక్కంపబడెను. జిల్లా దామాషాయిన ప్రతివేయి జనమునకు 5 1/2 నేర్లకు తక్కువకాకుండా ఖర్చుగుచ్చు న్నట్లు కనుగొనబడెనట.

ఈ జిల్లాలో అమలాపురము, రాజోలు, రామచంద్రపురము తాలూకాలలో వెండి తాలూకాలలోని జీనసంఖ్యలో సగము మంది యున్నారు. వీరు లిగాఫ్ శేషస్వవారి లెక్క ప్రకారము పదివేలకు 6 నేర్ల బడులుగా వేయిమందికే 5 1/2 నేర్ల మందు వాడుచున్నట్లు లెక్కలవబట్టి కనుగొనబడెను.

గవర్న మెంటువారు విక్రయించు నల్లమందుకాక జిల్లాలో చేతమందుకూడ సుపయోగింపబడును. ఈచేతమందులో ముషిడిగింజలు, నల్ల జిడిగింజలు, కవిరి, ప్రత్తి, గసగసాకు, టెల్లము కలుపుదురు. గోదావరిజిల్లాలో కాకినాడలోను ఇంక చాలా గ్రామములందును అనేకవాతులవారు తమ చిన్నబిడ్డలకు మూడవమాసమునుండి, మూడులేక అయిదేండ్లవరకు ప్రతిదినము చిన్న నల్లమందుపూత్రలను తయారుచుదురు. ఇదియువల్ల వారికి

అనుతాపము

(శ్రీ) రాజా మంత్రి పెగడ భుజంగరావు బహద్దర వారి పుత్రికా విరచితము)

క. మృతు లమ్మెడువారల జీవితము బానిసించునట్టి వజ్రాశ్రు మునల దరినిపుణ యుటల కగ్గరు! మృతజీవితక దాల్చె దా నమ్మతనా స్త యశః॥

కా. ఏదేశంబున బుట్టె వైద్యమున దృష్టిశక్తియు గాంచి పంపాదించె నృహనీయనా మది సర్వంబాప్తి వాటిల్లి హిందూదేశంబు పరం బో; విమలవృహహినీదీపంబా దాడి మేదినికొ ధిగీగ్గు; నెవ్వంబో బాప్తగా నిచ్చిన ట్టాదెంబుసహింపదయ్యె నా! హాంబునక గగ్గరుకా.

నీ. ఆమయగ ప్రలోకాని పోషిడఁబు, శేర్పంగఁ జాలు సంతోషాత్ము! చిరతరాయంబునీ గలిగింప, నకలంక లపదమృతకలశేమ్మ! ఆశోభాగ్య మియంగలునుదయ భాస్కరసహస్రయూఖసమమ్మ! ధైర్యసగిసన్నతా ధుక్కుల నోనరింపఁ గర మొప్పటి బంగనగమ్మ!

గీ. కుగ్గరమ్మను జనములు కోరిచేర! సకాపాదె నెండటి నైన జగతి! బ్రాహ్మదానం బాసంగను బునిధిముల! గర్తపురి కీమచేత బ్రహ్మాతి గలిగె.

నీ. ఓమధిప్రస్తార మొగి నేరిన రత్న, గళ డైన ని న్నాత్మఁ దలఁపకున్నే! శస్త్రసాధనలఁ బ్రత్యేక గావించ దేవ, యా నయు నిన్నెన్నఁ బూనకున్న! స్వహాయ స్వహాయ రచింపఁజాలిన చిత్ర, శేఖయు నిన్ను పృథింపకున్నే; యజ రత్న మిడనేర్చినట్టిది యగు రస, వాహినీయు నిన్నుఁ బలుక కున్నే!

గీ. యన్నిట సవర్ణరాలవై యురుకట్టి! నీమరణవార్త విన్న; వారు నేటికన్న! నీదుకుఁబ్రాప నేయకే నిరతింపర! గగ్గ రమ్మ సతీరజకోరకమ్మ.

మ. ఒకదారిన్ పుజియింప నేర్చునతఁడయ్యె బ్రహ్మలో కంబు, దా! కిమించుచెలియంగ నేరెడు; బలి! నిర్మాణ మి కగ్గర! మృకువశ్యంబుకఁ బెక్కిదాగుట జన్మంబైత్రేగా! జేయ నల! చకలంకనీధి సన్నతించురుగదా! హర్షంబునకే మానవులే.

ఉ. ఎంతటి పేదవాండ్రయిన నెంతటిభాగ్యవస్తువు మన్న వా రెంతయునొక్కఁడే; ధనవిహీనులనే గడు గొరివించి య త్యంతమనీష నాపదయంబుల నిచ్చి ముదంబుఁబూర్చు ర వ్యంతము భేదముది చెలియం బడకుండఁగ గుగ్గరద్దిరా!

గీ. తెల్లవారింట్లబుట్టి కీర్తి ప్రతాప, మెల్లదిక్కులఁబర్చింది కల్ల వారి, కల్ల మేలొనరించి యహినీ కీర్తి, శేషురాలయ్యె గగ్గ రు ఖీతితలమున.

ఉ. ఎక్కిడనున్న మాకుశలమే యరయంగను గోరుఁ గగర వ్యక్తు! నేటి క్కట్టికరుణాయువారిని దూరమయ్యె; మ మృక్కునఁజేర్చినంతటనే వ్యాధులు సర్వముఁబాయు నా మెఁ బె, నృక్కుననెంత మింక నది మంత్రముగా మముఁ గానుఁగావుతఁ!

గీ. ఎప్పుడును బెద్దదిక్కు మా కేమియగుచు, జెప్పుకొనకుండఁ జేసినప్పటికర్త, సత్యలోకాధిపతి యని సన్నతించఁ, బాడి యే సత్యలోకాధిపతి నిజంబు.

ఆ. ఆమెదైవధర్మ కౌత్యసంతోషించి, యాత్మకాంతినాక కల ర నిచ్చు; గాక! జోకమీఱఁగా నేనువాధుఁడు, ఘన తరంపుదివ్యతన వొసంగి.

ఏలూరు, } ఇట్లు సంస్కరించు,
16-8-30. } శ్రీరంగనాయకమ్మ.

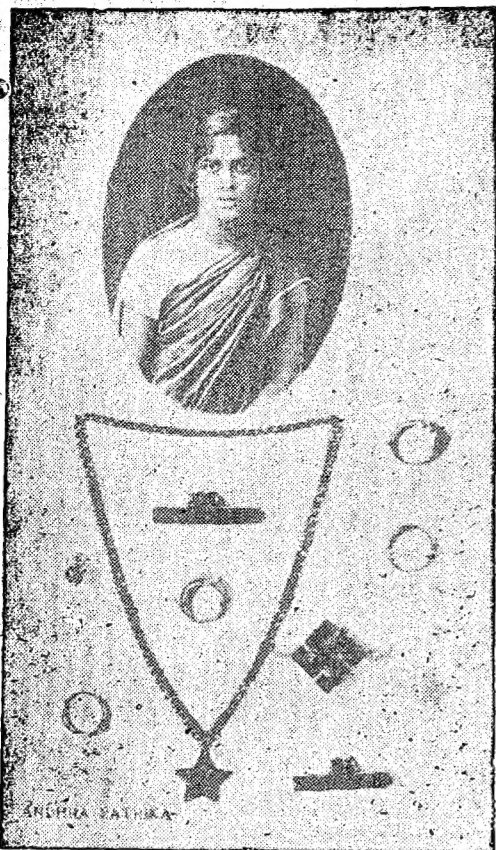
జబ్బులురావని భయపడుచున్నారు. కాని నల్లమందు మలబడు ము కలిగించి ఆకలిపంపివేయునని వారెవరుకా బోలు. నల్ల మందుపిల్లుల క్రమక్రమముగా నన్నిగిలిపోవుచుందురు. ఈపిల్లల పోకాలకు వల్లపముస్సనకువారికి సరియైన జ్ఞాపకశక్తి లేకట్లున పరిక్షలు ప్యానుకొనట్లును వైద్యు లభిప్రాయమిచ్చియున్నా రు. మరియు నల్ల మందు అభ్యాసముగల బాలికలకిరావయముల ట్టిగించి వారికి పెరి పిల్లులు జన్మించి యున్నట్లుకూడ వైద్యు లభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు.

ఈ జిల్లాలో నల్లమందువాడుక చుట్టి కిడ్డలకై విస్తరించుచున్నందున వైద్యదృష్టిప్రాయ ప్రకారము రాజోపు జనాంగముకునిట్లుగాను, ఉన్నట్లుగాను, బోర్సులుగా గాను తయారుపడి యెట్టిదేశసేవ కుపయుక్తులయ్యెదో దుర్బు హ్యము.

ప్రచారకుల బోధనములు వినునంత, గొందరు తిట్లు భయపడి యిట్టి దుర్బాప్యసములు విడిచిపెట్టెదమని తెల్పియు న్నారు. కొందరు తిట్లులు మోతారు తెలియక యుపయోగించుటచేతను, పండ్లు వచ్చునపుడు వికేరణములు కట్టించుటకు గోరోజనముతో దాని సుపయోగించుటచేతను తమ బిడ్డలు మృతులై నట్లు చాలా భోగట్టాలవల్ల చెలియుచున్నది.

కావున నీయుపద్రవకర పదార్థమును నోరెగని పసి పాపకుగూడ వినియోగించుటలోగల తిట్లల యుపేక్షానున దొలగించుటకు ప్రతివారును బాటుపడవలసి యున్నది.

మిసు మార్సెల్లా రాయనుగారు

మదరాసు చిత్రకళాశాలలో విద్యార్థిని, చేతితో చేసిన నగలను మదరాసు బాలబాలికల ప్రదర్శనమునందు ప్రదర్శించెను. లోవాపునగల పరిశ్రమను శీర్షిక ప్రధాన భారత్ స్త్రీ యీమెయే, యితరులకు గూడ యీ విద్య శీర్షికలచేను. (పె. ఫో. బి.)

శ్రీమతి రామాబాయి కందరుగారు

శ్రీమతి హంసమహతాగారి స్థానే శ్రీబంబాయిరాష్ట్ర కాలిగ్రామ సంఘాధ్యక్షురాలుగ నియమింపబడిరి. (ఎన్. పి.ఎస్.)

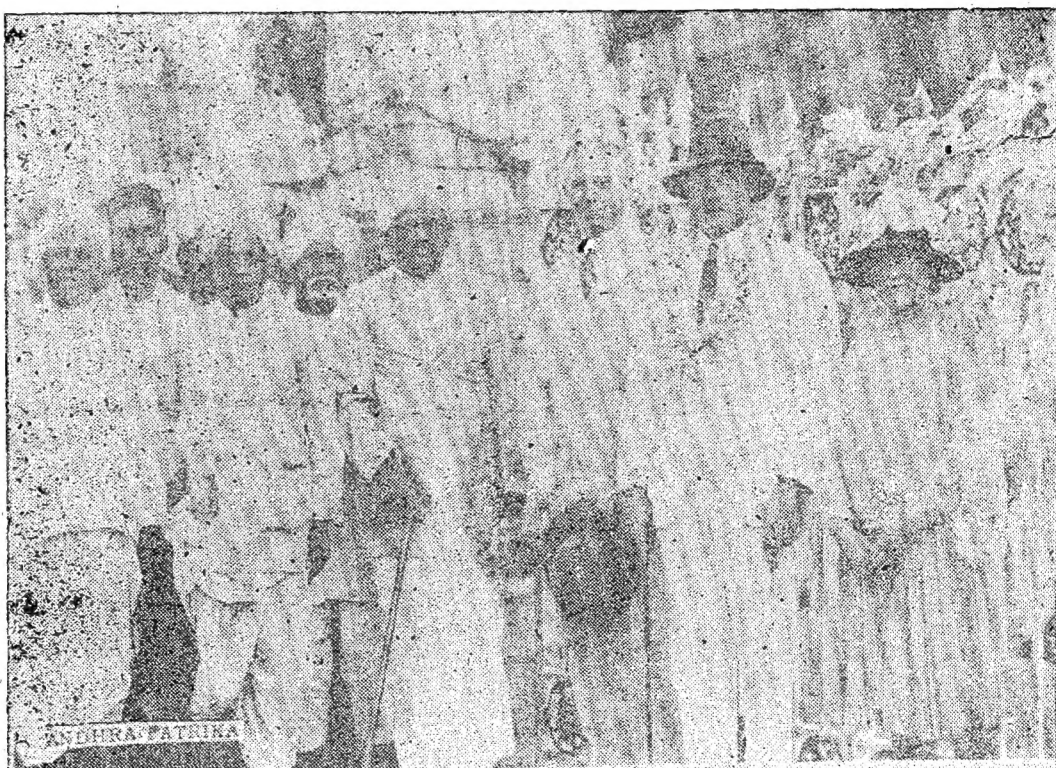

కె. ఉపేంద్రపాయిగారు

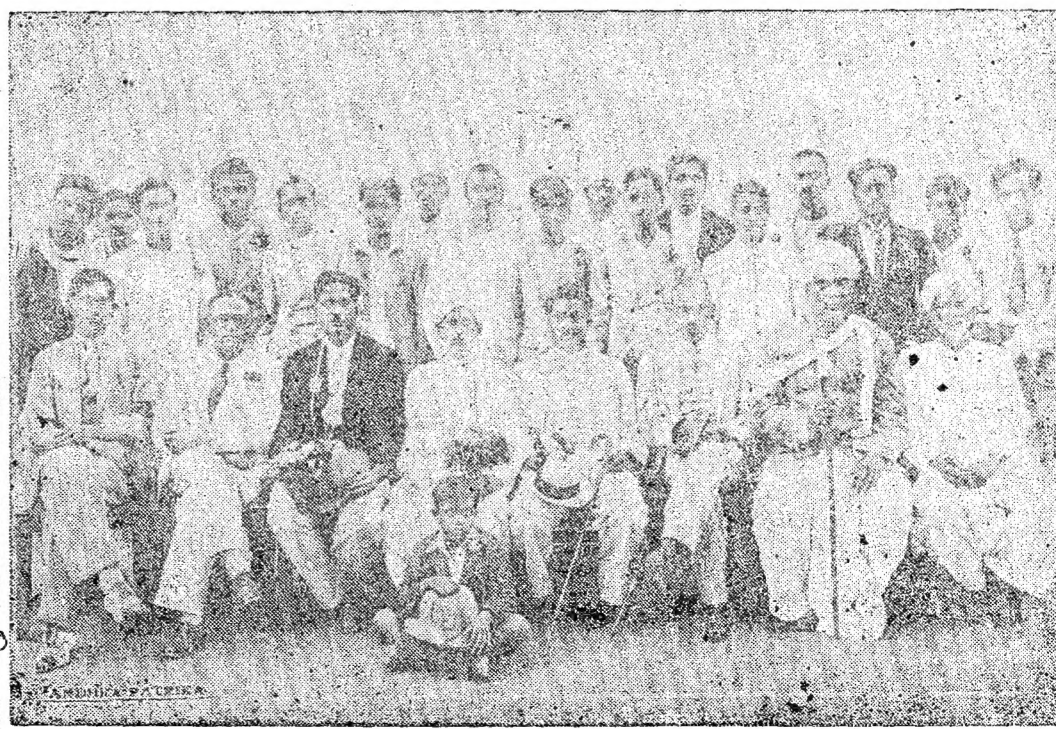
శాసనోల్లంఘనమునకై వైదొడేట షేజప్పీటూగారిచే 6 నెలలు శిక్ష విధింపబడిరి.

టి. జి. రస్సెలు- రైల్వేల చీఫ్ కమిషనరుగారు, ఎ. ఎల్. పార్సన్నుగారు మదరాసునకు వచ్చి దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్యసంఘమువారితో సంప్రతించుట. (పె. ఫో. బి.)

బల్లారిలో కలెక్టరు ఐ. బెన్నెటుగారు గోవనుపార్కు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట. మునిసిపలు అధ్యక్షులు ఎఫ్. నారాయణరావుగారు, ఏర్లాండుగారు, బెన్నెటుగారు, ఏర్లాండుగారిసతి మున్నగు వారెందు గారు. (పి. బాబు.)

కమ్మ విద్యార్థుల సంఘము:- మదరాసు కమ్మ విద్యార్థుల సంఘమువారు ఉన్నతవిద్యకై ఇంగ్లండునకు బోవుచున్న డా॥ ఎన్. రాజగోపాలనాయుడు, వి. వెంకటరత్నం చౌదరిగార్లకు విందు గావించిరి. అధ్యక్షుల వహించిన సెల్వంపట్టి జమిందారుగారికి కరువైపులను అధిభులు కూర్చోనియున్నారు. (పె. ఫో. బి.)

అపరాధులయెడల మనదృక్పథము

మార్పు జేందవలయును

రాజకీయనిర్బంధితుల విద్యుత్ కర్తవ్యము

(సరస్వతుల చంద్రశేఖరశాస్త్రిగారు)

పాశ్చాత్యప్రపంచములో దొంగతనము, హత్య మొదలగు నేరముల నొనరించినవారియెడల జనసామాన్యమునకుగల దృక్పథము క్రమశః మార్పుజెందుచున్నది. ఒకానొకడు చార్యముగావించెననుకొనుడు. పూర్వకాలములో వాడెట్లు చేసె యొనరించెనెడి ప్రశ్నయే యుదయించెడిదిగాదు. 'చార్యమొనరించువానికి కారాగృహవాసము; హత్యయొనరించువానికి నురికిత్తు'—యిట్టి నూత్రముల ననుసరించి మరి రెండవ మూలచన లేకయే యా అపరాధములకు మిక్కిలి కఠినమగుశిక్షను విధించుచుండెడిది. ప్రాచీనదేశములలో దారిద్ర్యబీడనముచే అపరాధముల నొనర్చి పిమ్మట పౌరదమవిదారకమున బాధానుభవము నొందుచుండెన దురదృష్టవంతులకు గూర్చి "లామిగార్డె" అను నవల వ్రాయబడియుండును. చదువరులలో నా గ్గ విద్యార్థికులెరుంగుదురు. ఇటువలె, ఇంగ్లాండునందలి పదునెనిమిదవ శతాబ్దమునకుగలముందలి బీదలకష్టములను చార్లెస్ డిక్లెన్సుయను నుప్రసిద్ధ అంగ్ల నవలకర్తయితే తన గ్రంథములలో వివరించి యున్నాడు. పరాసునందలి సితిగ్జలను మనము బాగుగా నెరుంగమాగాని ఇంగ్లాండులో శిక్షణమార్గము మన మెలరమున కొంతమట్టుకు దెలిసికొనినను యున్నాము. గత శతాబ్దములో ఇంగ్లాండుదేశము ఆంగ్లకీర్తిత్య యొంతయో యభివృద్ధి నొందియున్నది. ఇందువలన దారిద్ర్యవల్ల నున్నవారిసఖ్యత్యనది, కావున సహజముగా దొంగతనములుగూడ తగ్గినవి. బీదవాండ్రొక్కవై శరణాలయము కర్పణమి. నీ దొంగల లుద్యోగలగులకై ప్రభుత్వమువారు అపార్థిశిము పాటుపడుచున్నారు. ఇట్లు, ఇంగ్లాండులో దొంగతనములు ప్రస్తుతము లేవని కాదు. సభ్యములో బీదవాండ్రును, ధనవంతులను ననుసరితెగలవారు నేటికిని ఇంగ్లాండులో నున్నారు. మొదటివారు కార్మికులు, రెండవవారు పుట్టుకబడిదారులు. ధనవంతుల సౌభాగ్యసంపదల గాంచి యనుయాయుడై బీదవాండ్రునకు లుండుదు. ధనమయొక్క విలువను గుర్రెంగినవారిలో కొంద రావస్త్రపు నేవిధము నైనను సంపాదించు నిచ్చుగింతురు. దొంగతన మొకసాధకము కదా? దానిని బీదలలో నల్పసంఖ్యకులవలంబించుదురు. అధికసంఖ్యకులు 'పెమ్మకట్టు' మొదలగు సక్రమపద్ధతుల నవలంబించుదురు. వింత యేమిని, సభ్యము నేడి యరుతెగలవారిని శిక్షించుచున్నది.

అయినను, మనము మఖ్యముగా గుర్తించవలసిన దేమన, పాశ్చాత్యప్రపంచములో అపరాధిని శిక్షించవలయు నను లక్ష్యమునకు బదులు, వానిని కొంతకాలము నుశిక్షింపగా నొనర్చి, భావికాలమున సంఘమునకు శత్రువు కాకట్టియు, దానికి పనికి నచ్చునట్టియు వ్యక్తిగా నాతని నొనరించవలయునను లక్ష్యమే అన్ని విధములను సంఘమునకు శ్రేయోదాయకమును, మానవ ధర్మమున కుపయుక్తముగను నుండునను నభిప్రాయము క్రమశః నాలుకొనుచున్నది.

ఇటీవల బొంబాయిలో మాలవ్యాప్రభువులను 'సార్వభౌమనీ, సంస్కారగృహము' (His Majesty's House of Correction Byculla)లో నిర్బంధించియుండిరి. మాలవ్యాపండితున కీనయస్సునా సంస్కార మనవసరమేయగును గానిసామాన్యఖుయిలవిషయములో 'సంస్కారము' తగిన యాశయమేయగును.

అశ్రమమున్నది, కాని యాయాశయమునుపొందు ప్రయత్నములు మనదేశమున గావించబడుచున్నవా? లేవనియే నుడువ వలసియున్నది. కారాగృహములలో రాజకీయనిర్బంధితుల పడుచున్న యిడుమలే ప్రపంచమునకు దెలియుచున్నదిగాని, సామాన్యబీదల దురవస్థకుగూర్చి యేమను ప్రస్తావించుటయే లేదు. సామాన్యసౌఖ్యముల కలవాలుపడిన రాజకీయనిర్బంధితుల కవి కారాగృహమున లభింపకపోవుటచేతను, వ్యక్తిగతమున నాత్మగౌరవమునకేగ దేశభక్తిప్రపూరితమున నాత్మగౌరవము నుగూడ గలిగియున్న వారగుటచేతను వారికి కారాగృహపరిసితులు దుర్భగమేయగును. ఎన్నటికయినను, రాజకీయనిర్బంధితుల నొక ప్రత్యేక నిర్బంధితుల విభజించి, వారియెడల నుత్తరీతిని నడుచుకొనుట ప్రభుత్వములకర్తవ్యము. ఇది సభ్యవంతుల వరకు యాంధ్రదేశ కొనసాగ వలసి నచే. అయినను, యీ యాంధ్రదేశంలో బాటు సామాన్యఖుయిల దుస్థితిని బాపుటకుకూడయినయు యత్నించవలయును. ఇంతవఱకు చార్యపరధము నొనరించినవారిని చార్చియే వ్రాయుచుంటిని. హంతుకులయెడలనూ మానవసాతి మొక్క దృక్పథము మారుచున్నది. మరల శిక్ష విధింపబడ నాదను శిక్ష వివదలచున్నది. కారాగృహములో శిక్షననుభవించి, విడుదలను పొందినవారికి సక్రమ జీవితమార్గము ననుసరించుటలో తోడ్పడుటకై

అసలు బంగారు నగలకు వీకంసి చబల్ దాస్ అండు నన్స్

సీమకమలములు, నగలవ ర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మన రాజధానిలో 'డిస్ నా గ్రును' పిసలయి ఎడ్వర్డ్ సావెత్రియను సంస్థ కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము స్థాపింపబడినది ఈ సంస్థగావించుచున్న నేవ ప్రస్తుతము చాలకొన్ని వగానున్నట్లుగ పడుచున్నది. వీరికొక్కడు ప్రాత్యహము లభింపవలయును. వీరి ప్రయత్నములు జనసామాన్యము ను పత్రికల ద్వారా తరుచు దెలుపబడవలయును.

అపరాధులయెడల హైందవుల దృక్పథము మారినదని ప్రపంచమునకు నూచింబులు. కారాగృహములలో కొరడా దెబ్బల శిక్షను వెంటనే రూపు మాపవలయును. సర్వోత్తముఖాభివృద్ధిని గాంచునట్లు యీ ప్రపంచములోగన్నదగిన కార్యముగాదిది.

ఇండియాలో బీదల కీ రోజులలో తరురీతి నుపకరింపగల సంస్థయేలేదు. గాంధీ మహాత్ముని ఖద్దరు యుద్యమము బయలుదేరిన పిదప బీదలశిక్ష కాపంక శిక్షయై గాంచినది. కాని దరిద్రుల సంఖ్య యింకను పెరిగియున్నది. పీసీటిని బాగు పరచక కారాగృహ శిక్షలను మాత్రము కఠినతనుముగా నుంచుట యవిశేషమే యగును. ఇంతయు కారాగృహములకేగినవారు చాలమంది మరల నవదేశ కేటలను నుండు గాంచు చున్నాము. నిజమేమన, కారాగృహమున నెట్టి కష్టములకు లోనయినను, వెలుపలికి వచ్చిన పిదప వెంటనే కష్టములే వారి నెక్కినవారి జీవితమున దుష్ఫలము గాంచు చున్నవి. కొన నాకు తెలియించి నేరముల నొనరించుట, దీనిపు పురుగులవలె కారాగృహమున పడుటయే జగలుచున్నది.

పది శాతకృతమును, నేమను విద్యార్థికు లనేకులు కారాగృహముల కేయనన్నారు. ప్రపంచమునందు బయలుదేరిన యానాతల దృష్ట్యమును నునదేశములోను ప్రబలనట్లు నిర్బంధకారాగృహ, బంధము కై కొందగుల రాజకీయ నిర్బంధితులు తోడ్పడుటకు. స్వస్థగాలనము వచ్చిన పిమ్మట దేశముల కెక్కు డెంకాకాకలభింనునవల నిజమేగాని, యాలోపు గనే రాజకీయములందు విశేషముగ పాల్గొననివారు యిట్టి కార్యములయందు నిమగ్నులై శ్రమింపరము. మాతన మాగ్నము త్రొక్కి తెప్పడును కష్టమే కాని, ధైర్యమును బూని, జాగ్రత్తతో మూడునకులలోకి మానవసాతి యొక్క యభివృద్ధి యుమియున్నదని ప్రపంచ చారిత్రవలన మన మెరింగియే యున్నాము

శాసనసభల యెన్నికలు

వోటరుల కర్తవ్యము

హిందూదేశము పాశ్చాత్యత్యయ నిమిత్తము సత్వ్యగ్రహమును ప్రారంభించుటయను, ప్రభుత్వపు కఠినశాసనములను తీవ్రనిగ్గూధ ధానములు మితిమీరుటయును మున్నగు విషయములు తెలుతెలు మైనవియే.

కుపశిద్ధవాడుకు లేన నుహాత్యాశి, మోతీలాలు నెహ్రూ, మాలవ్యా మున్నగు నశేక నాయకులు ప్రస్తుతోద్యమము పందర్భయన సరస్థుగావించబడి రను విషయము లోక విదితమే.

శాసనసభలు నిర్వహకములనియు, యియ్యది దేశమునకు నలుగుత్రమైనను మేము కలిగింపజాలవనియును, కావున వానిని బహిష్కరించు టత్యుపసరమనియును కాంగ్రెసు మహాపథ తీర్మానించినప్పటికిని అశ్రమంది తిద్విరధిముగా నిపుడు శాసనసభాభ్యర్థులకుల కడుంగడు శోచనీయము.

మగళ్యా (కామపథ్యుడు) వి. జె పటేలు (ఎనెంట్ల యధ్యక్షుడు) మొదలగువారు శాసనసభలు నిరుపయోగము లగుటవలన తమ పదవులను రాజీనామాలు నొసంగి, కాంగ్రెస్ పార్టీగురుకుమిదేవభ్యులై యరస్థుగాగా నొక వీరు శాసనసభ్యులై కలిగించెడి మేలేట్టిదయో దుయాహ్యముగా నున్నది.

క్రింతిటిసారి ఎన్నికల సమయమునందు అభ్యర్థుల కొందఱు మహాభావులు తాము కాంగ్రెస్ పార్టీవారమనియు ఓటను తమ కింపనిసినదనియు కోరిరి. అట్టివారే మరల నిపుడును సభ్యులగుటకు ప్రయత్నించుట యాత్మగర్వకరముగా నున్నది ఒకనింక కాంగ్రెసు శాసనసభలను బహిష్కరించినప్పటి కిని, కాంగ్రెస్ వారులమని చెప్పికొనెడివారే సభ్యత్వమునకు ప్రయత్నించుట వింతగా నున్నదని వేతే నుడువ నక్కరలేదు గదా?

దేశ విషమితిని గుర్తించి శాసన సభాభ్యర్థులకు తమ వోటును చేయకుండురనియే శిక్ష భావించుచున్నాము. యలవర్తి రామస్వామిచౌదరి.

దూది రాట్నములు

(శ్రీయుత వత్సవాయి రాయజగపతివర్మగారు)

విడుగునాలు విశేషముగ ఉత్పత్తియగు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని మా పెద్దాపురం తాలూకాలో ప్రత్తిపాడ విశేషముగ పండునని యిదవరకు వ్రాసియుంటిని. ఆ ప్రత్తిలో ఏది శ్రేష్ఠమునో మొదలైన ప్రశ్నలతో అశేక పుత్తరములు వచ్చుచున్నవి.

ఈతాలూకాలో ఎర్రప్రత్తియు, తెల్లప్రత్తియుకూడ విశేషముగ దొరకును. అందు ఎర్ర ప్రత్తిమాత్రో తయారు చేయు ఏకులతో వడకు ఎర్రప్రత్తియు మిక్కిలి దిట్టముగ నుండును. రాటముమీద అలవాటుగ వడుకువారె నమీడల పురకూడ చాల బాగుండుట వలన ఎర్రమాత్రో తియారగు బట్ట చిరకాలము నున్నను.

ప్రత్తిగరలో ఎర్రప్రత్తి ధరకొంచెము తెల్ల ప్రత్తికంటే హెచ్చుగనుండును. ఇపుడు ఎర్రప్రత్తిమాదిక్రింద తియారుచేసిన మణుగు ౧ కి రు 7-0-0 7-8-0 ధరకు అమ్ముచున్నారు. తెల్ల ప్రత్తిమాదికూడ మిక్కిలి 7 ధర వున్నది. ఇట్టి ధరకు యీ తాలూకాలో మురారి, గండేపల్లి, రాజానగరం వగైరాచోట్ల ఎర్రప్రత్తి మాదియు, నూలును, విశేషముగ దొరకగలదు. కిర్రా పూడి ప్రత్తిపాడు, ధర్మవరను, వగైరాచోట్ల తెల్లప్రత్తిమాదియు నూలును విశేషముగ దొరక గలను. పెద్దాపురము పట్టణమునకు వచ్చునెడల రెండు రకముల నూలును, మాదియుకూడ పల్లెటి గ్రామముకంటె కొంచెము హెచ్చు ధరలకు దొరకును.

ఈతాలూకాలో చిరకాలమునండి రాట్న పరిశ్రమ పుండుటవలన పెద్దంగులు రాట్నములు కూడ కుభ్రముగ తియారు చేయుట కలవాలు. పడియు న్నారు. రాట్నములు కర్తనుబట్టి రు 2 లగాయెరు రు 8 వరకు ధరకలిగి యున్నవి గాని యీ రాట్నములు చిల్లరగ యితర చోట్లకు పంపుటకు రైలులో నులుపులేదు. శ్రీకాకుళంబట్టూరు ప్రాంతములనుండి యీ రాట్నములు కావలెనని వ్రాయుచున్న వారు చాలమంది గలరు. అట్టి వారు అచటి ఎర్రకుల నెవరినైన అమ్మకమునకు యేర్పాటు చేసికొని మొత్తముగ ఒక వేగనురి, 4 పెదలు తెప్పించుకొన్నయెడల యింటినుంచి పంపు యేర్పాటుచేయుగను ఈరాట్నములు చిరకాలము మమ్మటకు వీలుగ దిట్టముగ మాత్రముండును.

రాట్న పరిశ్రమ యింటు పూర్వముకండియు యున్నను యీ మహాద్యమము ప్రబలమై మనవారు ఖద్దరయొక్క ఆవశ్యకత గుర్తించిన పిదప నే మిద్దెమీది కెక్కియున్న రాట్నము లన్నియు క్రిందకు దింపబడి బాగుగ పనిచేయుచున్నవి. ఇందు నవీరకముల రాట్నములు చేయుట యీ ప్రాంతమున యింకను అలవాటు కాలేను గాని హెచ్చుగరలో కాకినాడలో కొద్దిగ రాట్నములు దొరకుచున్నవి. అవి యింతింకంటె సున్నితముగ దారము తీయుట కుపకరించును.

శ్రీకాకుళంబట్టూరు దిక్కులుగాని నూలుగాని రాట్నములుగాని విశేషముగ కావలసినవారు వ్యయముగ వచ్చుటయే మంచిది. ఇంటినుంచి ఎగుమతి విరివిగ చేయు ఎర్రకుల దొరకుట లేదు. అటుల విరివిగ కావలసినవారు రాట్నములేనియెడల నాపేర తగినంత సొమ్ము అడ్వాన్సుగ పంపిన ఎవరో ఒక వర్తకునికి ఆసొమ్ము యిచ్చి అర్ధరూప్రకారము క్రమముగ సప్తయ చేయించుటకు నే నన్నివిధముల తోడ్పడు యే నేను నా దేయలకు చేయుచున్న నేవ యని విశేషమెరుచున్నాను.

జవాబుకు రిప్లయకార్డుగాని పోస్టుల్లే గాని పంపకుం యింకను చాలమంది పుత్తరములు వ్రాయుచున్నారు ఉచిముగ చేయు మానవ నేపకు ధన వ్యయముకూడ తోడ్పడుట న్యాయముకాదు. కావున దయచేసి నావలన జవాబు నపేక్షించ వారు యింతలునుండి యైన పోస్టేజి పంపవలెననియు ఎవరో క్క ప్రత్యుత్తరము కావలసినను యాయగలననియు తెలియపరచుచున్నాను.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠకుగారివారికి	చెన్న పట్టణమున
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అర్ధసంవత్సరమునకు	12 0 0	10 0 0
మాసమునకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రిక సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు తంతుడడదు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

ఎరవాడ చెరసాలలో కాంగ్రెసు నాయకుల ఆలోచనలు

గాంధీమహాత్ముడు యితర నాయకులతో ఆలోచించి ప్రత్యుత్తరమును వ్రాయుచుండుట

మహాత్ముని శిఖ ప్రతికూలముగానే యుండునని అసోసియేటెడు ప్రెస్సువా రూపించుట

నేడు 5 వ తేది శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నము మరల సమావేశము జరుగనుండుట:
నేడు కాంగ్రెసువారు రాజీ ఓరస్కరించినచో సప్రభాతముగారు రేపు లేఖల నన్నిటిని ప్రకటింప దలచుట

మహాత్ముడు రాజీని

తిరస్కరించెనని తెలియుట

మహాత్ముడు కడపటి లేఖను వ్రాయుచుండుట

పూనా, సెప్టెంబరు 4:—నేటితో సంధి ఆలోచనలు పూర్తియైనవి. సప్రభాతముగారు గాంధీమహాత్ముడు వ్రాయదలచిన ప్రత్యుత్తరము ప్రతికూలముగానే యుండునని తెలియుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు తక్కిన కాంగ్రెసునాయకులతోను ఆలోచించి కడపటి ప్రత్యుత్తరమును వ్రాయుచున్నాడనిగూడ తెలిసినది. మహాత్ము డీలేఖను రేపు సప్రభాతముగారు కొనసగను. ఇదివరకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను యిప్పుడు మహాత్ము డిచ్చిన లేఖను గూడ సప్రభాతముగారు రేపు సాయంకాలమున ప్రకటించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నేడు మూడుగంటలసేపు మాత్రమే సంభాషణలు జరుగుట

సప్రభాతముగారు యీవలకు వచ్చినవిమ్మట కాంగ్రెసునాయకులు మరల నాలోచించుట

పూనా, సెప్టెంబరు 4:—నేడు ఉదయమున 11½ గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 2½ వరకును మూడుగంటలసేపు మాత్రమే సంభాషణలు జరిగినవి.

రేపు 5వ తేది మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటనుండి మరల సంభాషణలు జరుగును.

నేడు మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు సర్ లేజలహదరు సప్రభాతముగారు, ఆర్. జయకరు రంగస్వామయ్యగారు చెరసాలలో నుండి వెలువలకు వచ్చిరి. వారు మిక్కిలి ఉల్లాసముగానే యుండిరి. పత్రికా విలేఖలను చూచి జయకరుగారు ఆపూర్వముగా నేడు మందహాస మొనరించెను. జయకరుగారు మందహాస మొనరించుట మిక్కిలి అరుదు. రంగస్వామయ్యగారి చేతిలో ఇంటర్వ్యూచుట అందు డొమినియను రివెన్యూస్ అను పెద్ద పుస్తక ముండెను.

క్రిమతి సరోజినీదేవిగారు గూడ 11½ గంటలకే చెరసాలలోనికి వెళ్లిరిగాని ఆమె సప్రభాతముగారు గార్లతో 2½ గంటలకు యీవలకు రాలేదు. సప్రభాతముగారు వచ్చిన విమ్మట కాంగ్రెసు నాయకులందరను కలిసి ఆలోచించిరిని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు మహాత్ముడు వ్యవధి కోరుట

నిరాశచెందుట కెట్టి కారణమును కనబడదు

పూనా, సెప్టెంబరు 4:—నేడు జరిగిన సంభాషణలలో కాంగ్రెసువారిలో క్రిమతిసరోజినీదేవి సర్దారుల భాయివలె జయరాంబాను దొలతరాంగారుగూడపాల్గొనిరి. ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు తనకు కొంతవ్యవధి కావలెనని మహాత్ముడు కోరెను. రేపు వచ్చిడి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు మరల సమావేశము జరుగును. నిరాశచెందుట కెట్టి కారణము కనబడదు.

రాయబారముల పూర్వచరిత్ర

రాయబారములు విఫలమైనచో అన్ని లేఖలును 6 వ తేది కనవారమునాడు ప్రకటింపబడును.

పండిత మోతీలాలుసెప్రభాతముగారు వెనుక బొంబాయి వచ్చినపుడు జయకరుగారికి కొన్ని మరతులను తెలిపిరి. రాజప్రతి

నిధిగూడ జయకరుగారి వాదాపుగా అట్టి మరతులనే తెలిపెను. నేటివరకును మహాత్ముడు తన అభిప్రాయమును వెల్లడించలేదు. రాయబారులు తెలిపిన మాటలనువిని వారితో చర్చించుచుండెను.

రేపు సప్రభాతముగారు చెరసాలకు వెళ్లజాలరు

రేపు సర్ లేజలహదరుసప్రభాతముగారు కలవల నుండదు. మహాత్ముడు యేమైన ఆశను కలిగించిచో జయకరుగారు పర్య క్తలను ఉపయోగించుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఎరవాడ చెరసాలలో సాకర్వములు బాగుగా నుండుట

నయినీచెరసాల సదుపాయకరముగ నుండకుండుట

పూనా, సెప్టెంబరు 4:—నయినీ చెరసాలలో కంటే ఎరవాడ చెరసాలలోనే రాజకీయ ఖైదీల సాకర్వములు మెండుగా నున్నవి. కావున ఎరవాడలోనున్నవారు నయినీలో నున్నవారికంటే మంచి ఆరోగ్యస్థితిలో నున్నారని తెలియుచున్నది. నయినీలో ఉద్యోగులు యంత్రేంద్ర బూనినను గూడ చెరసాల కట్టబడిన ప్రదేశము సరియైనది కాకపోవుట చెరసాలలో స్థలము చాలకుండుట జనసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానుండుట మున్నగు అసాకర్వములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండుటచే ప్రధాననాయకుల కది యంతమాత్రమును సదుపాయ కరము కాదు. (ఆ. ప్రె.)

పద్మావతి సరోజినీదేవిగారి పుట్టినంతిని ముంచివేయుట

అపారమైన వరదలు

మన్నీ గంజి (డక్కా), సెప్టెంబరు 4:—పద్మావతి వరదలు యీసంవత్సరము మిక్కిలి హెచ్చుగా వచ్చినదన విది వర కెన్నడును రానితావులకు గూడ నీకు వ్యాపించినది. బ్రాహ్మణగోవులలో క్రిమతి సరోజినీదేవిగారి తండ్రియగు డాక్టరు ఆహారవాదధర్మిగారి యిల్లు గంగ పాలైనది. చాల గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి.

ఇచ్చట కేదారాయి చాందూర్ యిగార్లను సోదరు లిరువురు ధనవంతులు కలరు. చెంచుట్టోలా వీరి కులదేవతయగు కాలికాదేవిగా యున్నది. వీరు రాజబారీవద్ద నొక కుండనీధి మకు స్వామిగారివద్దను నిర్మించిరి. ఈదేవాలయమును యీ స్వామిగారి చిహ్నమును పద్మావతి యెన్నటికిని ముంచివేయదని యిచ్చటి ప్రజలకు మూఢవిశ్వాసముకలదు. కాలక్రమమున నీ రెండునుగూడ నదివార బడినవి.

పద్మావతి, గంగనాదియొక్క ఉపనది. ఇది 225 మైళ్లు నడిచి మెఘవానదిలో కలియును. (ఆ. ప్రె.)

మౌలానా మహమ్మదాలీగారు బొంబాయి వచ్చుట

కల్ల జబ్బుకు చికిత్సచేయుచుకొనగోరుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—నిన్న పుడయమన మహమ్మదాలీగారు కలవలకువచ్చిరి. కిలాఫతు కార్యాలయముననే బస చేసిరి. వీరి కిప్పుడు వెనుకటికంటే ఆరోగ్యముగానే యున్నది గాని కల్ల జబ్బుచేసినది. ఇచ్చట నేత్రచికిత్సలో ప్రవీణుడగు డాక్టరు డగ్లసుగారిచేత పరీక్షచేయించుకొని రేపు మరల యిట నుండి బయ్యెదరు. (ఇం. డి. మెయిలు)

గాంధీమహాత్ముని క్రొత్తలేఖ

తన కనవరమైన మాత్రమునే ప్రతిమానము డును తనయొద్ద నుంచుకొనునెడల యెవ్వరికిని గూడ లేదు యుండును. అందరికిని సంస్కృతి కలుగును.

అసానుగూర్చు సెప్టెంబరు 4:—గాంధీమహాత్ముడు అన్ని లేఖ సాక్షులు సాక్షులను వివరమును గూర్చి వాసివవానినను ఎరుయించుచు ప్రత్యేక ప్రకటిం పబడెను మైసూరుగారిచేత నివయమే అవ్యాసముయొక్క సారాంశము. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభల యెన్నికలు

వివిధప్రాంతములలో కాంగ్రెసువారి

బహిష్కరణ ప్రయత్నములు

సం. రా. శాసనసభకు గూడ ఒక వీధులుతుడును సత డెన్నుకొనబడుట

లాహోరు

సెప్టెంబరు 4:—సం బా బు శా స న స భ యెన్నికలలో ఉత్సాహ మే మి యు కనబడదు. ఇప్పటి కప్పుడే వెనుకటి అధ్యక్షునినోను ముగ్గురు మంత్రులతోను మహా, 87 మంది పోటీ లేకుండనే యెన్నుకొనబడిన వీరిలో నీలుండును. సత డుగూడ ఒకడకలదు. ఈనెల 80 వ తేదిలో ఇక్కడ ఎత్త క్షు పూ ర్తియగును. (ఆ. ప్రె.)

మీరట్

సెప్టెంబరు 4:—వెనుకటి సంధి కు ప్రతిపక్ష కాంగ్రెసు కన్యకులుగా నుండిన రాయబారుడర్ సీతారాంబాబి వాడునే పక్షపత్రము సమితికపోవుటవల్ల ఆశన అభ్యర్థిత్వ మి పక్షి రాదన రిలర్సింగు ఆశీసరు నిర్ణయించెను. ఇంకొముగ్గురు వారు. వీరిలో నొకడు వీధులుతుడును సతడు (భిక్ష్వా అనువాడు). తక్కిన యిద్దరును గూడ సుపసంహరించుకొనబడే భిక్ష్వా ఈసారి మిరట్ ఆశీసరులకు ప్రతినిధిగా పోటీలేకుండనే యెన్నుకొనబడును. ఇదివర కిసానములో రాయబారుడర్ సాహెబ్ గారు నుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెనారెస్

సెప్టెంబరు 4:—బెనారెస్-గోరక్ పూర్ ఎన్నికవర్గ ముతరపున ఈసారి క్రియంత ఆయోధ్యాదాస్ (గోరక్ పూర్) గారు భారతశాసనసభకు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడెదరు రెండవ అభ్యర్థి నామినేషన్ పత్రము తెల్ల దని నిర్ణయింపబడినది. కాంగ్రెసువారు ఎన్నికలనే బహిష్కరించుటకై తీవ్రప్రయత్నములను సాగించుచున్నారు. బెనారెస్ పట్టణము తరపున ఇద్దరిని, బెనారెస్ జిల్లాతరపున ఒక్కరిని, అప్పల్యులను, యువజనసంఘమువారు రాష్ట్ర శాసనసభ కన్యకులుగా నీలిన తెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి

సెప్టెంబరు 4:—ఈనెల 10 వ తేదీనాడు బొంబాయి లో ఎత్తకలలు జరుగును. అప్పుడు పోలింగుస్టేషన్లవద్ద వీక టింగు జరుపుటకు వార్ కాన్సిల్ వారు నిశ్చయించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక బ్రహ్మాండమైన విమానము

జర్మనీదేశమున నిర్మాణము పూర్తియగుట

బెర్లిను, సెప్టెంబరు 1:—దార్మి యిరు డోనిక్యు విమానముయొక్క నిర్మాణము పూర్తియైనది. మొదట పరీక్షార్థము త్వరలోనే విరోపాఖండమున సంచారము జరుగగలదు. ప్రయాణికులుండుటకు 80 అడుగుల పొడుగుగల ప్రదేశములో కంపార్టుమెంటులు కట్టబడెను. 70 మంది ప్రయాణికులకు సకలసౌకర్యములును సమకూర్చబడెను. 8-10-15 మంది యుండుటకు గదు లుర్పబడెను. వైమానికులుండు ప్రదేశమునను ప్రయాణికులుండు ప్రదేశమునను సంబంధములేదు. ప్రయాణికుల గదులకు వెనుకనున్న గదిలో 800 అడుగుల పొడుగుగల ఉక్కుతీగె స్త్రీలుకేబింపున ఒకటే టెంటులుగర తగిలించబడి ను. ఈగదికి వెనుక భోజనశాలయను దానివెనక చుట్టులు కాల్చుకొనుటకు గదియను కలవు. ఎక్కిరిసిటితోనే నలుచేయబడును. స్నానము చేయుటకుగూడ ప్రత్యేకపు టెగ్గూలు కలవు. (ఇం. డి. మెయిలు.)

బొంబాయి

ప్రీ వికేటర్లు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 4:—కాంగ్రెసు యుద్ధ సంఘము పితృభింగునకు స్త్రీలను పంపుట ప్రారంభించినది. కొలు ఆనర గములో ఇరువురు స్త్రీలు పితృభింగుచేయుచుండిరి ప్రేక్షకులు గుంపులు కూడిరి. అరెస్టులు జరిగలేదు. (ఆ. పే.)

విల్సను నిమనరీ కాలేజీలో జాతీయపతాక

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 4:—విల్సనునిమనరీ కాలేజీ విద్యార్థులు శుక్రవారమునాడు జాతీయపతాకము కాలేజీపై ప్రతిష్ఠింపనిశ్చయించిరి. ప్రెస్సిపాలు మాకెంజి నారిని కూడ యామ హోత్సవమునకు రమ్మని ఆహ్వానముపెరి. (ప్రీ. పే.)

ఉపాధ్యాయులు రాజకీయము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 4:—సానిక ప్రభుత్వము క్రింద పనిచేయు ఉపాధ్యాయులెట్టి రాజకీయము లందును పనిగొన గూడదనియును, ఎన్నికలందు నైతము అభ్యర్థి ప్రభుత్వ తరపున ప్రచారము సలుపగూడదనియు ప్రభుత్వమువారు గజెటునందు ప్రకటించిరి. (ప్రీ. పే.)

సం॥ రా

క్రీస్తు చర్చి కళాశాల-జాతీయ పతాక

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 4:—క్రీస్తు చర్చి కళాశాల జాతీయ పతాక సత్యాగ్రహ మింకను జరుగుచున్నది. పోలీసులు కాలేజీ ని సందర్శించు చున్నారు. ఎట్టేనియు, పతాక మరల యెగురుచున్నది. ఇరువురు విద్యార్థుల నధికారులు పైకి సెట్టింపుటచే వారు రెండు గంటలపేపు స్పృతితకపడియుండిరి. (ప్రీ. పే.)

లక్నో విశ్వ విద్యాలయము

లక్నో, సెప్టెంబరు 4:—లక్నో విశ్వ విద్యాలయ సత్యాగ్రహ మట్లే యున్నది. ఈ దినమునూడ తరగతులు జరుప బడలేదు. (ప్రీ. పే.)

తపాలాసంచులదోపిడి

బల్లెములు, రివాల్యరులు పట్టుకొని 25 మంది

తపాలాను కొల్లగొట్టుట

రాజమహి, సెప్టెంబరు 4:—తపాలా కచ్చేరీనుండి రైలుస్టేషనుకు పోవుచున్న తపాలా సంచులను 25 మంది బంది పోటు దొంగలు కొల్లగొట్టి తీసికొనిపోయిరి. వారివద్ద రివాల్యరులు, బల్లెములును ఉండెను. కొల్లగొట్టిన ప్రదేశమునకు కొంత దూరమున దట్టమున అడవిలో తపాలాలో కొంతభాగము పడియుండెను. ఈ సందర్భమున చాలా యిండ్లు పోదా చేయబడినవి. చాలమంది అనుమానముపై అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. పే.)

బ్రహ్మపుత్రానది వలదలు

లక్షమంది ప్రజలకు నష్టము

పిల్లంగు, సెప్టెంబరు 4:—బహుశ్రుతానది అకస్మాత్తుగా పొంగుటవలననే గాంగ్ జిల్లాలో చాలాభాగము జలమయమైపోయినది. బోకోసీ, లోఖోవామాజాలకు కలిగిన నష్టమునకు మితిలేదు. లక్షప్రజలకు పైగా యిండ్లు వాకిళ్లు లేనివారైరి. కొన్నిచోట్ల యిళ్లు సంపూర్ణముగా మునిగిపోయినవి. కొన్నిచోట్ల భాగ్యపుకొట్టు ప శు ఫు లు కొట్టుకొని పోయినవి. రైల్వే రోడ్డును, రాధారులును జలమయమై పోవుటవలన రాకపోకలు బంధించిపోయినవి. ప్రజలను రక్షించుటకు అధికారులు నియమింపబడిరి. (ఆ. పే.)

ఆసామ్-బెంగాల్ రైల్వేలో పం తెనలు

కొట్టుకొనిపోవుట

ఆసామ్ బెంగాల్ రైల్వేలో జిల్లా ట్రాఫిక్ నూపరింపెండెంటు చిట్టగాంగునుండి యీ క్రింది తంతివార్తను పంపుచున్నాడు:—

వరదలవలన ఆసామ్-బెంగాల్ రైల్వేకు బ్రాంచీ అను సెంట్రాల్ నైరాజారి యను సెంట్రాల్మిది పం తెనలు చాలా 2 తారీఖున కొట్టుకొనిపోయినవి. కావున మరల తెలియజేయువరకు హై బర్డ్స్ అవల బండ్లు నడువవు. (ఆ. పేన్)

మిరాబాయిగారి సంచారక్రమము

మచిలీపట్నం, సెప్టెంబరు 5:—శ్రీ మేమారి వారా యామూర్తిగారు, ఆంధ్ర తంతుకారకసంఘ కార్యదర్శి యిట్లు తంతివార్త పంపుచున్నారు:—శ్రీమతి మిరాబాయిగారి సంచారక్రమమునందు ఇంతుక మార్పు జరిగినది. ఆమె 7 వ తేది మెయిలులో ఏలూరు వచ్చును. అచట ఖద్దరుప్రదర్శనము, సౌత కాలా ప్రారంభోత్సవములు జరుపును. ఖద్దరు ప్రచారకులతో సంప్రదించెదరు. ఆనాడు మధ్యాహ్నము ఎక్కువైన బండిలో కాకినాడకు బోవును. 8వ తేది ఉదయం కాకినాడలో పనిపూర్తియైనపిదప కలకత్తామెయిల్లో పోయెదరు.

కుంభకోణము

సత్యాగ్రహుల కేసు విచారణ

కుంభకోణము, సెప్టెంబరు 2:—సత్యాగ్రహ కమిటీ కార్యదర్శి సి. స్వామినాథ చౌదరి కేసును హిందూస్థానీ నే వా ద శ కార్యదర్శి కృష్ణ భారతి గారి కేసును జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారణ జరుగుచున్నది. ఆగష్టు 17 తేదీని వీరు నివేదకీర్తనలు పాడిరట. అక్టోబరు 17 వరకు ప్రభుత్వద్యేవము కలగట కవకాశము కలదట. వీరివద్దనున్న సత్యవ్రత సకు ధరావతు గై కొనవలయు ననికొరడు ప్రాసీక్యూటింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు వాదించెను. తీర్పు ఇంకను చెప్పలేదు. (ఆ. పే.)

తిరునల్వేలి

నట్టణ కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి

తిరునల్వేలి, సెప్టెంబరు 2:—తిరునల్వేలి కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శియగు సెల్వయప్పను చౌదరిగారివార వారంజు జారీచేయబడినది తెలిసెను. వారే తమంతతాము పోలీసువారికి వశమైరి. రిమాండులోనున్న కాంగ్రెసు వలంటీరుగు నుబ్రహ్మణ్యముగారు తిరునల్వేలి జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారింపబడిరి. మద్రాసు తాను సేరమును చేయలేదనియు, ఆ నాడు తాను ఇంకొక గ్రామములో నుండి ననియు వాదించెను. (ఆ. పే.)

ఆప్రిడి పోలీసులు వెడలిపోవుట

ఆప్రిడి ప్రభుత్వమువారు వారిని అరెస్టుచేయుట క్షుల్ప, సెప్టెంబరు 4:—ఖర్గి పోలీసు అవుటుపోవునట్లు నుంచబడిన సరిహద్దు పోలీసుదళమునకు జెందిన ఆప్రిడిలు పదు నేడుగురు ఆయుధములతోను, ముందుగుండు సామానుతోను సెప్టెంబరు రెండవ తేదీనాడు వెడలిపోయిరిని చెలియుచున్నది. వారు సరిహద్దును దాటివెళ్ళిరి. ఆప్రిడ్ అధికారులు వీరిని అరెస్టుచేసి, ఖాందాహారునకు బంపిరిని చెలియుచున్నది. (ఆ. పే.)

తిరుచనాపల్లి

పిక్కెటింగు

తిరుచనాపల్లి, సెప్టెంబరు 5:—తిరుచనాపల్లిలో పెద్దబహిరంగపథ జరిగెను. దాక్టరు పిచ్చిముత్తు అమ్మగారు గాంధీ ఆశ్రమవాసుడైన ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారును మధుర నివాసులైన నుండరరామయ్యగారును వెంకటూరు నివాసులైన గోవిందరావుగారును తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శులగు సహాశివమగారును ఉప న్య సిం చి రి. విద్యార్థులు కళా శాల ల ను వీ డి చే శ స్వా తం త్ర్యమును కాపాడవలెను, అని హెచ్చరించిరి.

విషపూ హెచ్చరికకాలేజీ నేషనలుకాలేజీ ల వద్ద దాక్టరు పిచ్చిముత్తుఅమ్మగారును వెంకటరామమగారును పిక్కెటింగు చేయుచున్నారు. వెంకటూరునుండి 25 గురు వాలంటీర్లు వచ్చి పిక్కెటింగుచేయుచున్నారు.

వీరు ఒక్కొక్కజట్టునకు 6 గురు చొప్పున సేక్యరు కాలేజీలవద్ద పిక్కెటింగు చేయుచున్నారు. పిక్కెటింగుచేయు వాలంటీర్లు గేట్లకు అడ్డుముగా నిలిచియుండుటవల్ల విద్యార్థులు లోనికిపోవుట దుస్సాధ్యమగుచున్నది. కొన్నికాలేజీల గేట్లవద్ద వాలంటీర్లు అడ్డుముగా పరున్నారు. విద్యార్థులు ప్రాసెస్సు కళాశాలకు పోవుటలేదు.

బాలికలు చదువుకొను హోలీక్రాసు కాలేజీకి పిక్కెటింగు జరుగుటలేదు.

నేషనలు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు నోటీసు జారీచేసిరి.

పిక్కెటింగుచేసినంతమాత్రమున విద్యార్థులు గై రు హాజరుగటకు వీలులేదనియు విద్యార్థులు రానియెడల సమాధాన మీయవలయుననియు ప్రకటించబడినది.

టి. సహాశివమగారు వారి సహచరులు అరెస్టుచేయబడిరి. సెంటుజోన్స్ కాలేజీవద్ద పిక్కెటింగు జరిగినను విద్యార్థుల సేతులు హాజరైరి. గేట్లవద్ద నుజుకూడిన జనులను తరి మిడయుటకై పోలీసువారు నిలిచియుండిరి. (ఆ. పే.)

మల్దేవిప్రములందు రబ్బరు వ్యవసాయము తగ్గినది

కూలీలు తిరిగి హిందూదేశమునకు పంపబడుచున్నారు కాగపట్నము, సెప్టెంబరు 4:—ధరలు పడిపోవుటవల్ల రబ్బరు గిరాకీ తగ్గినది. అందువల్ల మల్దేవిప్రములోని కూలీజను ము తిరిగి దక్షిణహిందూదేశమునకు పంపిచేయబడుచున్నారు 2,500 కూలీలు తిరిగిరావలసియున్నారు. అందువల్ల వీరికొరకై ప్రత్యేకించి కొన్ని స్టోరులు నడిపించుచున్నారు. నేటి ఉదయము 1400 కూలీలు తిరిగివచ్చిరి. (ఆ. పే.)

రౌండుటేబిలుసభ నవంబరులోనే జరుగును

ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడునను వార్త నిరాధారము

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—ఇంగ్లాండులో నవంబరునెలలో పార్లమెంటుసభ యెన్నికలు జనరలు యెల్లెన్స్ జరుగనని రౌండుటేబిలుసభ ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడునని వదంతులు భారతదేశమునందును ఇంగ్లాండుదేశమునందునుగూడ మిక్కిలి హెచ్చుగానే యున్నవి గాని యీవదంతులు రెండునుగూడ నిరాధారములేయని యాధికారి తెలియుచున్నది. 9-7-30 వ తేదీని భారతకాపససభలో రాజప్రతినిధి యుపన్యసించినపుడు తెలిపిన తేదీనే లండను నగరమున రౌండుటేబిలుసభ జరుగును. ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటుసభ యెన్నికలు యంతలో జరుగునట్టి నూచన లేనియును కనబడుటలేదు. (ఆ. పే.)

బరోడాదివాను రౌండుటేబిలు సభకు వెళ్లుట

రావుబహదరు వి. టి. కృష్ణమాచారిగారు గూడ

6 వ తేదీని రాన్పూరు స్టీమరులో బయలుదేరెదరు

బరోడా, సెప్టెంబరు 4:—బరోడాదివానుగారును, రాజకీయ కార్యదర్శి ఆర్. కే. రంజేపుగారును యీ నెల 8వ తేదీని బరోడానుండి బయలుదేరి బొంబాయి సెల్లి 6 వ తేదీని ఆటనుండి రాన్పూరు స్టీమరులో ఇంగ్లాండుకుబయలుదేరెదరు. వీరు మరల వచ్చువరకును రావుబహదరు జి. వి. అంజెగెకరు గారు దివానుగా పని చేసెదరు. వీరికి గతవారమున చాల విండులు జరిగినవి. మహారాజావారి పౌత్రుడు శ్రీమంతు మహారాజమూరుప్రతాపసింహరాజే గయకాయగారుగూడ లక్ష్మీ విలాస పాలెనులో మిక్కిలి గొప్ప విండు చేసిరి. (ప్ర. వి.)

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధము

బొంబాయిలో అయిదవ నెల ఉత్సవము

ఉత్సవేయుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:—నేడు ఉదయమున గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధము అయిదవనెల ఉత్సవము వలంటీరుల వారప్రారంభోత్సవమును గూడ జరిగినది. చౌపట్టిసముద్ర తీరమున ఉప్పు తయారుచేయబడినది. ఇటీవలనే వదలబడిన బొంబాయి సత్యాగ్రహసంఘసభ్యులగు త్రివేది గుజడరుగార్లు అగ్రే సరులుగా నుండిరి. అధికసంఖ్యాకలగు వలంటీరులును పౌరులును గూడ ఉత్సవమునందు పాల్గొనిరి. గొప్ప పూకెగింపుతో నగరమునుండి చౌపట్టికి వెళ్లి అచట సముద్రోదకమును తీసి తిలకపుట్టుమువద్ద వుప్పు తయారుచేసిరి. కొద్దిమంది పోలీసుఉద్యోగులును కనిస్తేబులును గూడ నచట నుండిరి. ఉప్పు తయారగుచుండగా పోలీసువారు ఆసలమునకు పరుగిడి అడ్డుగానున్న వలంటీరులను త్రొక్కివేసి అచట ఉప్పు తయారుచేయుచున్నారో లేదో చూచి వెడలిపోయిరి. త్రివేది గుజడరుగార్లను అరెస్టుచేయుటకు వారంట్లు పంపబడినది. (ఆ. పే. స్పె.)

మోసపుచ్చబోయి మోసపోవుట

ఒకపరాసు యువకుని పరాభవము

పారిసు, ఆగష్టు 20:—పారిసునగరములో నొక యువకుడు ఒకనాడు ఒక రైలుబండిలో సెక్కిను. ఆబండిలో యెచ్చటను ఖాళీలేకుండ నుండెను. ఈబండిని యిచట వదలివేసెదరు. అనిఒకరైలుపుద్యోగివలె సాధికారముగానెను. వెంటనే ఆబండిలోనున్న వారందరును దిగిపోయిరి. ఆయువకుడు ఆబండిలో కూర్చుండియుండెను. మరికొంతసేపటికి గార్డు ఆబండిలోనికి వచ్చి ఈబండి యిచటనే వదలివేయబడును అని తెలిపినప్పటికీ నా? అని అడిగెను. ఆ యువకుడు నే నే నే అని చెప్పెను. “నీ పలు ల చెప్పబుండగా ఒక జమీదారు విని నీవాక రైల్వేపుద్యోగివని భావించి నీవు చెప్పినది నిజమే అనుకొని యీ బండిని రైలునుండి విడదీసెను గాన నీవిక యింట్రికి పోవచ్చును” అని గార్డు చెప్పెను. అంతట నాయువకుడు వెర్రిమొగముతోనే బండిదిగి వెళ్లిపోయెను. (ఆ. బ. ప.)

ప్రమాదవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపముల వెలిగించుకాలము
శనివారము 6-వ తేదీన సాయం 6-47 గం.
ఆదివారము 7-వ తేదీన సాయం 6-47 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ రేడియో కార్యక్రమము:—రేపుసాయం 5-30 గం. మొదలు 7 గం. వరకు శ్రీ యస్. శ్రీనివాసగారు దక్షిణభారత సంగీతము (గాత్రము).

చెన్నపురిలో న్యదేశీయము:—ఈసంఘము యాజమాన్యమున రేపుసాయం 4 గం. తిరువల్లి క్లబ్బియందలి తొలసింగపెరుమాళ్ కోవిలపిది నెం 18 గృహమున భజన జరుపబడును. సంఘసభ్యులను, అభిమానులను విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత మాసము 80 వ తేదీకి అంతమైనవారములో సంవత్సరమున వెయ్యింటికి 87.4 మరణములు సంభవించెను. స్త్రీలకు 9 మందికి తగినను. ఒకడు చనిపోయెను. ఆటలపట్టులను, ఎంపెరికు జ్వరమువలన 1, మలేరియావలన 9, ఇతరజ్వరములవలన 29 మరణములు సంభవించెను.

రాకపోకలు:—శ్రీ ఎస్. స్వామిసాధయ్యగారు రాజమండ్రినుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. శ్రీ గ్రేగారు, కార్మిక కమిషనరు నిన్నరాత్రి ఉదక మండలమునకు వెళ్లిరి. ఆర్. డి. రిచ్చండుగారు నిన్నరాత్రి పొదనూరుకు వెళ్లిరి. శ్రీ యం. సివాయి వి. సి. ఎస్. గారు నిన్నరాత్రి కాకినాడకు వెళ్లిరి.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేసవివాంధ్ర సంఘము:—వైద్యసంఘముయొక్క 3వ కార్యనిర్వాహక సభ రాబోవు 13, 14 తేదీలందు వరమానందరామ్ ఫోటోదాస్ ప్రత్యక్షము జరుగును. ఈసభ 18వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నము 2గం|| ప్రారంభమగును. వేతనముల ఆసంపత్తి పికరమగునట్లు, యితర విషయములు ఆలోచింపబడును. కేంద్రకార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. శ్రీ వి. వి. గి గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

శ్రీ సీతారామ వివాహముహూర్తవము, రామస్వామిదేవాలయము:—చెన్నపురిలో తంబుకెట్టిపిది 218 నెంబరు శ్రీరామస్వామి దేవాలయములో బ్రహ్మశ్రీ నల్లాడై రామస్వామి శాస్త్రిగారిచే 7-9-30 ఆదివారము రాత్రి 8-30 ఘంటలకు శ్రీహత్మికి రామాయణ కాలక్షేప పందర్పమున శ్రీసీతారామ వివాహముహూర్తవ కాలక్షేపము గావించబడును. భక్తులెల్లరు కథాశ్రవణముజేయ గోరబడుచున్నారు.

మోటారుకారును, బస్సుకు డీకొనుట:—నేటియందయము నువారు 10-30 ఘంటలకు మోటారులో శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యగారి బసకు సమీపమున ఎం. సి. పి. 294 నెంబరుగల బస్సున్నా, ఎం. సి. పి. 756 నెంబరుగల మోటారుకారున్న డీకొనినది. కా రొకసందును మట్టుమందెను. మోటారుకారు లజ్జనై పునుండి వచ్చుచుండెను. కారుయొక్క డ్రైవరునకు చెబ్బలు తగిలినవి. బస్సులో నెవరికిని యెట్టియ పాయమును వాటిల్ల లేదు. కారుయొక్క ప్రక్క-బల్ల ముక్కల క్రింద విరిగిపోయినది. బస్సుయొక్క కుడిముందర చక్రముయొక్క ముడ్ గార్డు చాల వంగిపోయినది.

తిరుపతి గొడుగుల ఊరేగింపు
తిరుపతి గొడుగుల ఊరేగింపు గౌ. డి. బి. సర్ యం. కృష్ణ నాయర్ గారి యాజమాన్యమునను, సమక్షమునను రేపు రాత్రి 9 గం. ప్లాట్ లుక్ ము త్రయ్య మొదలిపిది నెం 25 గృహమున జరుపబడును. ఈదిన పొందు పరుపబడిన కార్యక్రమ మనుసరించి తిరుపతి గొడుగుల ఊరేగింపు ఆయాస్థలముందు జరుగబడును.

కార్యక్రమము:—చాకలిపేట 7 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 8 గం కీల్సాక్ 12 వ తేదీ సాయం, 6 గం. తిరువల్లి క్లబ్బి, 14 వ తేదీన ఉదయము 7 గం. పురకాకల్ 19 వ తేదీ సాయం 4 గం. చింతాడిపేట 21 వ తేదీన ఉదయము 7 గం.

న్యాయస్థానవార్తలు

మోసగించి నగల నవహరించుట
(ప్రాకోర్టు తీర్పు)

మధురై పొండ్యన్ సరవ్ వాలును బ్రహ్మచారి అనునతను మోసపు నేరముపై తిరుచినాపల్లి సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుచే శిక్షవిధింపబడినది. నెవన్సుజడ్జి శిక్షను రద్దుచేసెను. తిరిగి ప్రాకోర్టు ఆపీలులో ప్రధానస్వామయ్యూరి స్వామి పాకా హామీ వాల్చుగార్లు శిక్షను ఖాయపరచిరి. ముద్రయి తానొక స్వామిలవారని ప్రకటించుకొనుచు ఆ హామీ లగు ప్రజలనుండి ధనమును, నగలను మొదలైనవానిని గైకొనుచుండెను. ఈకేసునందు సాభాగ్య అమ్మ అమ్మగారు అనునామె వద్దనుండి రవ్వల అడ్డగియించి దేవుని అలంకరించుటకను నెవముతో గైకొని దేవుడామెదను, వారికుటుంబమునకు ఇహపర సౌఖ్యములు (హస్తంబలం, వేరంబలం, మాణిక్యములను) ప్రసాదించునని చెప్పి ఆనగలతో మరల కనుపించకుండ పారిపోయెను. పోలీసునా రియడంతమెరింగి ముద్రయి ఆరెట్టుచేసిరి. తిరుచినాపల్లి సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుచే ముద్రయి విచారింపబడి రెండుసేదకులై 1 సం|| ఒకదానికిని, 18 మాసములు మరొక సేదకునకును కఠినశిక్ష విధింపబడినది. తిరుచినాపల్లి నెవన్సు జడ్జిగారు ముద్రయిపై నేరమును రద్దుచేసిరి. నేడు ప్రాకోర్టు ఆపీలులో స్వామయ్యూర్లు నేరమును నమ్మి ముద్రయిపై సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు విధించినశిక్షను ఖాయపరచిరి.

శ్రీ టి. రంగారావు, యస్. యస్. మహిగార్లు ముద్రయి తరపున, కె. యస్. గణపతిగారు పల్లికు ప్రాసిక్యూటరు పక్షమునను వాదించిరి.

* * * * *

ట్రాంజేకంపెనీవారిపై దావాలు

స్వామయ్యూర్లు, రీటి, అనంతకృష్ణయ్యగార్లు నిన్నటి సామంత్రము తెలుపుపేటెంట్లు ఆపీల్లు రెంటియందు తీర్పుచేప్పిరి. కార్పొరేషన్ చట్టము 288 క్లెస్సు క్రింద ఇనుముమొదలైన వానిని కొట్టు కర్మాగారములకు లైసెన్సు తీసికొనుటకు డిక్రీరేషన్ గావించబడునని కార్పొరేషన్ వారు ట్రాంజేకంపెనీవారిపై దావా జేసిరి. స్టీముబాయిల్లను నిర్మించినందులకు గాను లైసెన్సు తీసికొనవలసినదిగ మదరాసు ఎలెక్ట్రిక్ సప్లయ కార్పొరేషన్ పై గూడ మరొక దావా లేబడెను. సి టి సి వి ఓ జడ్జి గారు రెండు దావాలును కొట్టివేసిరి. ఆపీలులో స్వామయ్యూర్ల వారిగారు క్రిందికోర్టు తీర్పుకే ఖాయపరచిరి. తెలుపు పేటెంట్లు ఆపీలు నందు స్వామయ్యూర్లు, రీటి, అనంతకృష్ణ అయ్యగార్లు కేసునంతకు పును విమర్శించి సుతివాదులకు కంపెనీవారి ధనపును లైసెన్సులను పొందవలసినదిగ తీర్పుజేప్పిరి.

సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు కంపెనీల తరపునను, టి. యం. కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు కార్పొరేషన్ పక్షమునను వాదించిరి.

పోలీసు కమిషనరు లోమనుగారి హత్య

వివరకృష్ణబోసునుగూర్చి ఆచోకియిచ్చిన వారికి

బహుమతి యిచ్చెదమని దొరతనమువారు

ప్రకటించుట

డక్కా, అగడ్త రి:—“డక్కా-జిల్లాలో తంగిపాటి పోస్టు యిలాకా రౌతుపాడు గ్రామవాస్తవ్యుడగు శంకరి మోహనబోసు మహారుడు వివరకృష్ణబోసు డక్కాలో మిట ఫర్డు హాస్పిటలులో వాలనసంవత్సరము తరగతి విద్యార్థి యెగాలు పోలీసుకమిషనరులోమనుగారి హత్య పందర్పమున యితనిని ఆరెట్టుచేయవలసియున్నది. ఇతనివయస్సు 22 వత్సరములు, అంధ మైన వాడు, మంచిదృఢ శరీరి, పాటిగా నుండును. కనులు మామూలుగానే యుండెను. తలవెండ్రుకలు నల్లగా నుండును. మామూలు కత్తిరింపే కలదు. గడ్డము శుభ్రముగా యోరము చేయుచుండును. రొమ్ము విశాలముగా నుండును. పస్తాదువలె నుండును. ఇతనిబాడతెలిపినవారికి గొప్ప బహుమతి యిచ్చిండును” అని పంకరావ్వి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. బి. పత్రిక.)

విషావరు జాతీయవాదుల రెండవజట్టు

శిక్షింపబడుట

విషావరు, నెవైంబరు 4:—కాంగ్రెసు, నాజవాక్ భారత్ పక్షము గత మేనెలలో నక్రమసంఘములుగా నిషేధింపబడిన పిదప నరెట్టుచేయబడిన కాంగ్రెసు, నాజవాక్ భారత్ పక్షా సభ్యుల రెండవజట్టువారిపై గొనిరాబడిన యభియోగములలో విషావరు నగర మేజిస్ట్రేటుకు క్యాప్షన్ కాబోగారు నేడు తీర్పు నొసంగిరి.

(1) స్వామయ్యూర్లు, పురపాలక సంఘ సభ్యులను, సరిహద్దు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులను నగు అబ్దుల్ రబ్ నీద్ టార్ గారు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము 17 (2) క్లెస్సు క్రింద 9 నెలల విడిఖాయిడు విధింపబడిరి.

(2) సరిహద్దు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు ఓ. బి. ఘోష్ గారు పై క్లెస్సుక్రిందనే 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

పి రిరువురికి ‘ప’ క్లాసు (మొదటితరగతి) నొసంగిరి.

(3) కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులగు నైయద్ ఖాన్ బానుగారు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము 17 (2) క్లెస్సుక్రింద ఒక దేహదాని కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

(4) హాజీకరం ఇలాహీ, ముస్తూర్ అహమ్మద్ గార్లు (కాంగ్రెస్ వాలంటీర్ల నాయకులు) 17, (1) (2) క్లెస్సు, లక్రింద శిక్షింపబడిరి. మొదటివారికి 9 నెలల కఠినశిక్షయు, రెండవవారికి 6 నెలల కఠినశిక్షయు విధింపబడినది. నాజవాక్ భారత్ సభాధ్యక్షులను, నగరకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను నగు సనోబర్ హుసేన్ గారికి క్రి. లా. స. చ. 17, (1) (2) లక్రింద మరుసగా 18, 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. రెండు శిక్షలు నొకసారే ప్రారంభమగును.

పిరందరను (2) తరగతి ఖయిదీలుగా పరిగణింపబడుదురు.

(5) కాంగ్రెసు వాలంటీర్ల నాయకుడగు మొహమ్మద్ ఉస్మాన్ గారు క్రి. లా స. చ. 17 (2) క్రింద 12 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

(6) నాజవాక్ భారత్ సభా సభ్యులగు అబ్దుల్ అజీజ్ హాజీ హాయ్ గారు నె 17 క్రింద 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

(7) కాంగ్రెసు ప్రచారకుడగు మస్తూర్ అమీర్ చంద్ గారికి క్రి. లా. స. చ. 17 (2) క్రింద 18 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

(8) కాంగ్రెసు సభ్యులగు నాజవాక్ భారత్ సభా సభ్యులను నగు ఫకీర్ చంద్ గారికి క్రి. లా. స. చ. 17, (1), (2) లక్రింద మరుసగా 6 నెలల 12 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. రెండుశిక్షలును నొకసారియే ప్రారంభమగును.

(9) కాంగ్రెసు వాలంటీర్లగు మొహమ్మద్ యాహూజ్ గారికి 17 (2) క్రింద 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. పిరందరకిని ‘సి’ తరగతి నిర్ణయింపబడినది.

(ఆ. టై.)

పినపాటి త్రిపురాంబగారికి ఆరు నెలలశిక్ష

పేరాల, నెవైంబరు 4:—సాయంత్రం 6 $\frac{1}{2}$ గంటలకు పినపాటి త్రిపురాంబగారిని 17-వ క్లెస్సు ప్రకారం వారంటు చూపి ఆరెట్టుచేసి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారియొంటికి తీసుకొనివెళ్లిరి. 4-9-30 తారీఖుకు వాయిదావేసిరి. మేజిస్ట్రేటు ఆమెను పూచీ కత్తును యివ్వకునగా యివ్వనని చెప్పినందున బాపట్ల సబ్ జైలుకు తీసికొని వెళ్లి 8 $\frac{1}{2}$ గంటల బండికి రాయివేలూరుజైలుకు తీసుకొనివెళ్లెదరని తెలియచున్నది.

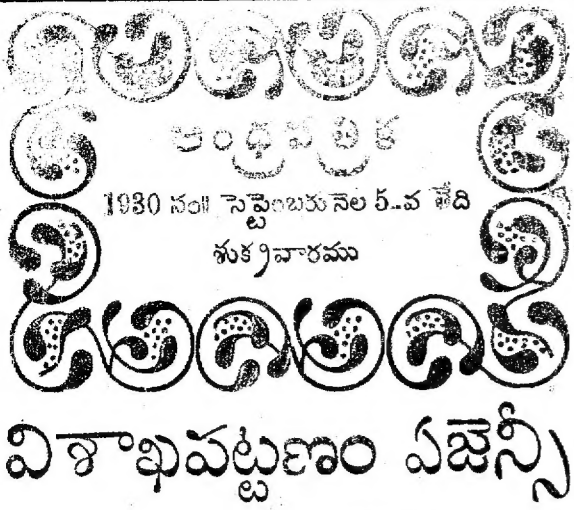
ఈ దినం 10 గంటల కోచికి పిలవాలినుకొనివచ్చి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి వాలంటీర్లుగా చేసేందుకు వాను 17-వ క్లెస్సు ప్రకారం 6 నెలల విడిఖాయిడును 50 రూపాయలు జరిమానాయును విధించిరి. జరిమానా చెల్లించనిచో మరియొకనెల విడిఖాయిడును విధించి 8 $\frac{1}{2}$ గంటలకు బాపట్ల సబ్ జైలుకు తీసుకొనివెళ్లి 8 $\frac{1}{2}$ గంటల బండికి రాయివేలూరుజైలుకు తీసుకొనివెళ్లెదరని తెలియచున్నది.

గుగ్గిలం సత్యనారాయణ

శ్రీ. పాండురంగ భగవత్ కథా ప్రసంగ పథ:—తై సభ యాజమాన్యమున రాబోవు ఆదివారము సాయం. 4 గం. హిందూ తియలజికలు హిందూ శ్రీహక్ శ్రీరంగం కేసగోపాచార్యులవారు కనీరుదాస్ చక్రవర్తి హాసక కాలక్షేపమును గావించెదరు.

బీహారునకు క్రొత్త నియంత

లాహోరు, నెవైంబరు 5:—దీనివారాయణాసింగుగారు తమ వెనుక అనుగ్రహసారాయణాసింగుగారిని బీహారు నియంతగా నియమించిరి. తమ లేఖలో, సభ్యులగు హుసేన్ ఇమాము గారు అసాలోగ్యముగా నున్నందున, వారిని నియమింపలేదని దీనివారాయణగారు వ్రాసిరి. (శ్రీ టై.)

1929-30 సంవత్సరపు ఏజెన్సీ రిపోర్టు ప్రకారము, ఎంచదగిన అభివృద్ధి ఏమియు గనుపింపదు. "ప్రారంభవిద్య ఏజెన్సీలో అభివృద్ధి గాంచలేదు. ముఖ్యముగ కొండజాతివాండ్రకు, విద్య యనిన గొట్టదు. ఏలన, తమపిల్లలను పనిలోకి వేసకుండ వారందరూ. అటుల గావింపవల దనునెడల, నష్టము క్రింద విద్యార్థివేతనము లొనగవలయు నందురు. ఇంతియగాక, తగిన ఉపాధ్యాయులు దొరకుట చాల కష్టము. పుస్తకములును, విద్యార్థమును వారికి సరిపోకున్నవి" అని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఏజెన్సీలో ప్రారంభవిద్యావిషయమై తగిన శ్రద్ధ వహించుట లేదని, దీనినిబట్టి యూహింపవచ్చును. ఏజెన్సీ ప్రజలపట్ల నిరాదరణ జూపుచు, వారు నాగరికము బడయలేదని నిందించుట, శోచనీయము. బాలికలకు పదునాల్గు ప్రారంభవిద్యాపాఠశాలలు గలవు. వీనిలో నొకటి ప్రభుత్వపాఠశాల, పది తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలు, మూడు ఎయిడెడు పాఠశాలలు. ఎనిమిది పాఠశాలలలో తెలుగుభాష ద్వారా విద్య గణపబడుచున్నది. మిగిలిన ఆరింటిలో ఉరియాభాష ద్వారా విద్య గణపబడుచున్నది. ఏజెన్సీ ప్రజలను పీల్చి పిప్పిజేయునది, మన్యజ్వర మని తెలిసిన విషయమే. గూడెం ఏజెన్సీలో మన్యజ్వరనివారణనిమిత్తము, పదివేలరూపాయల గ్రాంటు ఏజెంటు కొనగలడెను. నాల్గు పరిశోధనస్థలము లేర్పాటు చేయబడెను. భూములక్రింద నుండు నీటిని తీసివైచుటకు ప్రయత్నము జరిగెను.

దీశెంబరు నెలలో నానారాష్ట్రసంఘమువారు కయమిగిలిన మలేరియాకమిషనువారు వచ్చి రాయఁ ఘడ, నతిశోన స్టేషనులను జూచి, కోరాపుట్టిలో ఒక్కరాత్రి ఆగిరి. ఏరు ఎట్టిసూచనల గావించిరో తెలియదు. గూడెములో, ఒక పరిశోధనస్థలమును తీసివైచి, కోరాపుట్టి ఏజెన్సీలో పరిశోధనల జరుపవలయునని నిశ్చయింపబడెను. దోమలు మూగకుండ నివేతదీని లాగి వేయవలయునని తలపెట్టబడెను. చమురును పోయుట, దీనికొకమార్గము. కాని ఈ ఏర్పాటులకు ఖర్చు చాల యధికమనియు, కొన్ని చోటుల ఈ ఖర్చును భరింప వీలు లేకున్నదనియు, ఏజెన్సీయొ దంతలను ఇట్టిప్రయత్నముల నలుపుట దుర్లభమనియు, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. మొత్తము మిగిలిన విద్యావిషయమున కేమి, మన్యజ్వరనివారణ విషయమున కేమి, అభివృద్ధి గలుగ దని, తెల్లమగుచున్నది. సెకండరీవిద్య, విశాఖపట్టణజిల్లావిద్యార్థి కారివకమునల దున్నది. సెకండరీవిద్యయొనను, ఏజెన్సీవాసులకు లాభింపజున్నది. ఏజెన్సీబయట నుండి కార్యాధిపై వచ్చి తాత్కాలికముగ నివసించువారే, సెకండరీవిద్యలాభమును బడయు

చున్నారు. ఇక అవవిజుతువుల యువద్రవము అధికముగ నున్నటుల చెలియుచున్నది. కోరాపుట్టి, పాశ్చాత్యురము డివిజనులలో మనుష్యులను తిను పెద్దపులులు చెలరేగుచున్న వని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది.

ఖాండు, బిస్సము కటకం తాలూకాలలో అడవి ఏనుగులు స్వేచ్ఛగ దిరుగుచు, పంటలను పాడు జేయుచున్నవి. జయపురం సంస్థానమువారు ఏనుగులను పట్టుకొను ప్రయత్నములను మాని రని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. జయపురం సంస్థానపు ఆర్థికస్థితి అభివృద్ధి గాంచుచున్నటుల, రిపోర్టునందు సూచింపబడెను. కురుప్పాం ఎన్టేటు, కోర్టు ఆఫ్ వార్డులస్వాధీనముం దున్నది. ఏజెన్సీలో ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కగ లేవనటకు, ఇతరరాష్ట్రములకు ఏజెన్సీ ప్రజలు పోవలసివచ్చుటయే నిదర్శనము. అస్సాం తేయాకు తోటలకు జిల్లాకార్మికసంఘము వారును, డూవర్సు తోటలసంఘమువారును ఏజెన్సీ నుండి కూలీలను చేర్చి పంపుచున్నారు. మొదటి సంఘమువారు పంపిన కూలీలసంఖ్య 3775 నుండి 4393 కి పెరిగెను. డూవర్సు శాఖవారు పంపిన కూలీల సంఖ్య 1168 నుండి 1356 కి పెరిగెను. సరియగు ఏర్పాటులు జరుగుచో, ఏజెన్సీప్రజలను ఏజెన్సీలోనే నిలిపియుంచి, వారిద్వారా ఏజెన్సీప్రాంతమును ఫలవంతము గావింప వీలగును. వ్యవసాయ ఋణములచట్టముక్రింద నిచ్చిన ఋణములసంఖ్య 28130 నుండి 30175 కి పెరిగెను. స్పోటకవ్యాధి అంటురోగమై వ్యాప్తిగాంచెను. ఇతరభాగముల తోబాటు ఏజెన్సీ ప్రదేశములకుగూడ నమాన రాజ్యాంగసంస్కరణముల నిచ్చినగాని, నత్వరాధివృద్ధి సాధ్య మగునని తోషదు.

చెన్నరాష్ట్రమున ఎన్నికలు

మిగిలినరాష్ట్రములు దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధిపై తమదృష్టిని నిగుడించుచుండ, చెన్నరాష్ట్రమునందు మంత్రిపదవు లేవరికి రావలయునని వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతమంత్రివర్గము పనికిరాదనియు, తమకవకాశమిచ్చినచో, మేలు చేసేదమనియు, జస్తిసుపక్షమువారు వెల్లడిజేయుచున్నారు. కాని, ద్వంద్వపరిపాలనముక్రింద, మంత్రిపదవు లేవరికి లభించినను చేయగలమేలు అత్యల్పము. దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకై ప్రజలు కృషి జరుపుచుండు నంతవరకు, రిజర్వుడుశాఖవారు నిర్బంధములను సాగింపక మానరు. వీరికి మంత్రివర్గమువారు గూడ తోడ్పడవలసివచ్చును. ఇందుకు వీరు సమ్మతించినచో, రాజీనామా నిచ్చుట తప్ప వేరుమార్గము లేదు. రిజర్వుడుశాఖవారికి వీరు తోడ్పడుటయగాక, లా-ఆర్డరులపేరుతో ట్రాన్సుఫర్డుశాఖలలో గూడ స్వాతంత్ర్యనిరోధములను ప్రవేశపెట్టవలసివచ్చును. ప్రస్తుతసమయమున విద్యాశాఖలోను, స్థానికస్వపరిపాలనశాఖలోను, సహకారసంఘశాఖలోనుగూడ, ప్రజాశయములు నిరోధింపబడుచున్నవి. జస్తిసుపక్షమువారు వెనుక మంత్రివర్గం నాక్రమించినపుడును, ఇట్టి నిరోధములనే గావింపవలసివచ్చును. ఇందుకు చీరాలో జరిగిన నిర్బంధములే ప్రబలనిదర్శనములు. మొదట విశాలాశయములతో బనిచేసెదమని తెలివైన ప్రస్తుత

మంత్రివర్గమువారు తుదకు ప్రజాస్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు తోడ్పడవలసినవారయిరి. తుదకు కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించి నను, ఇట్టిస్థితియే. చేకూరుననియు, దీనివలన ప్రయోజనముండ దనియు, వెనుక సూచించియుంటిమి. రాష్ట్రములకు పూర్ణస్వపరిపాలనము లభించువరకు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదని, కోయంబత్తూరు ఫభలో జస్తిసుపక్షసమావేశమువారు వెనుక గావించిన తీర్మానము దూరదృష్టి జూపెను. అట్టిస్థితి చేకూరువరకు ఆతీర్మానము ననుసరించిన మేలుగ నుండెడిది. ఇంతవరకు ద్వంద్వపరిపాలన మన్ని రాష్ట్రములలోను విఫలమయ్యెను. దీనినికొనసాగించి ప్రయోజనములేదని, సైమనుకమిషనువారు గూడ సూచించిరి. నూతనరాజ్యాంగ సంస్కరణములు లభించుచోపల్లప్రస్తుత సంస్కరణములను నిర్వహించువలన, నెట్టి ప్రయోజన ముండదని తెలుప నక్కరలేదు. ఈలోపల ఎన్నికలను జరుపుట నష్టపేతువగుచున్నది. పంజాబులో ఫిరుఖు ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. ఎట్టి యుత్సాహము గనుపించుట లేదని, అసోసియేటెడు ప్రెస్సువార్తలు చెలుపుచున్నవి. ముప్పదియేడుగురు సభ్యులు ఎట్టి పోటీ లేకనే ఎన్నుకొనబడుటబట్టి, శాసనసభ్యులగుట కెట్టి యాతురము గనుపించుటలేదని చెప్పవచ్చును. మిరటులో గూడ ఊడ్చువానికి శాసన సభ్యత్వ పదవి లభించెను. ఇతరరాష్ట్రములలో నయినను ఎన్నికల విషయమున ఉత్సాహము గలుగునని తలంప వీలు లేకున్నది.

పోలీసు పరిపాలనము

పోలీసుపరిపాలనపు రిపోర్టుపై ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును ప్రచురించిరి. 1929 సంవత్సరమున కాలమాన మనుకూలముగ నుండుటచే నేరములు తగ్గనని, ఇన్ స్పెక్టరు-జనరలుగారు చెలిపిరి. ఇట్టికారణము నిజమయినను, పోలీసుశాఖ స్వావముగ లేనిచో, అనుకూలఫలము గలిగెడిది గాదని, ప్రభుత్వము వారు సూచించిరి. నేరాస్వేషణము, 1928 సంవత్సరమునాటివలెనే నిలిచి యున్నది. రెండు మండలములలో అన్వేషకసంఘములు తృప్తికరముగ బనిచేసెనట. నాల్గు మండలములలో క్షీణత గనుపించెనట. ఇందుకు కారణమేమియో కనుగొని, అభివృద్ధికై ప్రయత్నములు నలంపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. చెన్నపురిలో మోటారుప్రమాదములసంఖ్య పెరుగుట, ఈ విషయమై గలిగిన అభివృద్ధి కెట్టికళంక మాపాదించదని, ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. మద్రాసు నగరమున దప్ప ఇతర ప్రదేశములలో. మోటారుల రాకపోకలస్థితి అనుకూలముగ లేదనియు, ప్రమాదములసంఖ్య 314 నుండి 480 కి పెరిగెననియు, చనిపోయినవారి సంఖ్య 148 నుండి 172 కి పెరిగెననియు, ఇందుకుగాను ప్రధానపట్టణేతరప్రదేశములలో సిబ్బంది నేర్పరచుటయ గాక, ప్రజలుగూడ ఈవిషయమై జాగరూకతతో మెలగునటుల బోధింపవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. పోలీసువారికిని మేజిస్ట్రేటులకును గలసంబంధము అనుకూలముగ నుండెనని సూచింపబడినది. కాని, దీనియందు విశేష మేమిగలదో తెలియదు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుల జీతముల ప్రమోషను

విషయమున జరుగుచున్నలోపములను, ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు తమ రిపోర్టులో సూచించి, పీని తొలగించిన గాని సబ్ ఇన్స్పెక్టరులు స్వావము జూపరు చాటిరి. వీరి యభిప్రాయముతో ప్రభుత్వమువా రేకీధవించుచు, ప్రమాదాతన విషయమై సూపరింటెండెంటులు శ్రద్ధవహింప గోరిరి.

మలబారు టెనెస్సీచట్టము

మలబారు టెనెస్సీచట్టము శాసనమగు అద్వైత మింకను కలుగలేదు. రాజప్రతినిధిగారికి, జస్టిసు భూస్వాములును, రైతులును జేసిన విన్నపములకు పిమ్మట మదరాసు శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడి గవర్నరుగారిచే నామోదంపబడిన టెనెస్సీచట్టము తిరిగి మదరాసుప్రభుత్వమువారి విచారణ కంప బడెను. సాగుబడిచేయని కన్నందారులకు శాశ్వతపు జిరాయితిహక్కు సీయవలెనా యనుప్రశ్నను పునర్విచారింపవలయు నని, మద్రాసుప్రభుత్వమువారిని ఇండియాప్రభుత్వమువారు గోరినటుల తెలియుచున్నది. చట్టములోని మిగిలిన యంశములను మార్చ నవసరము లేదని, ఇండియాప్రభుత్వమువారిభిప్రాయపడిరట. మద్రాసుప్రభుత్వమువారు మరల శాసనసభతో సంప్రతించెదరో లేక తమ యభిప్రాయమును వెంటనే తెలిపెదరో చూడవలయును. మదరాసు టెనెస్సీచట్టము కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట, ప్రస్తుతప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకసభ్యులగు కృష్ణకావాయుగారు అసభికారసభ్యులుగ నున్నపుడు ప్రవేశపెట్టిరి. పిమ్మట రాఘవయ్యకమిటీవారు విచారణ నలిపి, చట్టము నొకదానిని తయారుజేసిరి. ఈ చట్టమును శాసనసభవారింగీకరించిరి. కాని, గవర్నరుగారు కొన్ని మార్పుల గావించు నిమిత్తము మరల దీనిని శాసనసభకు పంపిరి. ఈ మార్పులను గూడ శాసనసభవారింగీకరించిరి. ఈ చట్టమును గవర్నరుంగీకరించి, రాజప్రతినిధిగారి అంగీకారమున కంపిరి. కాని, రాజప్రతినిధిగారు మరల దీనిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కంపిరి. ఈ చట్టము శాసన మగులోపల యింకను నెట్టి అవాంతరములు చేకూరునో చెప్పవీలులేదు.

లిబరలు, లేబరుపక్షములు

యందు జార్జిగారికిని, మాక్స్ నాల్డుగారికిని మధ్య నిరుద్యోగ సమావేశమునందు పాత్రికేడ నని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. లిబరలుపక్షము వారిటీవల సమావేశమై, యిక మీద గూడ ప్రత్యేకపక్షముగ వ్యవహరించి, పార్లమెంటు సభలో తమ శక్తిని జూపవలయు నని తీర్మానించిరి. వీరి పట్టుదల గాంచిన ఆశ్చర్య మగును. లిబరలు పక్షమువారి కెన్నటికయినను పరిపాలనాధికారము లభించుననిగాని, వీరికి సంఖ్యాధిక్యము లభించుననిగాని, తలంపవీలులేదు. లిబరలుపక్షమున కొంతకత్తిమాత్రము గలదు. మిగిలిన రెండుపక్షము లలో నెదియో యొకదానితో జేరి, ప్రభుత్వము నోడించుటకు, జాలియుండును. ఇంతకన్నను వేరు లాభ మొనర్పజాలదు. కేవలము ప్రభుత్వముల నోడించుట కక్కరకువచ్చు పక్షమును, బ్రిటిషు ప్రజలెంతకాలమభిమానించెదరను ప్రశ్న గలదు. లాయడు జార్జి గారిట్టికారవముతో తృప్తి జెంచుచున్నటుల దోచును.

ప్రభుత్వము నోడించుటకు తోడ్పడుపక్షము, ప్రభుత్వాధికారమును స్వీకరించునీతిలో నున్నగాని ప్రయోజన ముండదు. అట్టిభారమును లిబరలుపక్షము వహింపజాలదు. బ్రిటిషుప్రజ లిపక్షమునకు త్వరలోనే స్వస్తి జెప్పెదరనియు, ప్రభుత్వపక్షము, ప్రతికూలపక్షము అనుపక్షములను రెంటినే నిలిపి యుంచెద రనియు తలచెదము.

సప్తచట్టము: లేబరుప్రభుత్వము

కన్సర్వేటివుప్రభుత్వమువారు పరిపాలించినపుడు సమ్మెలచట్టమును నిర్మించి, కార్మికులకుగల స్వాతంత్ర్యము నరికట్టిరి. తాము పరిపాలనమునకు రాగనే దీనిని తొలగించెద మని, లేబరుప్రముఖులు చాటిరి. ఇంతవరకు వీరిక్కార్యమును నిర్వహింపజాలక బోయిరి. త్వరలో ఎన్నికలు జరుగునని పదంతిగా నున్నది. ఈ వందతి నిజమగుచో, లేబరుప్రభుత్వ కాలము సమ్మెలచట్టమును రద్దు జేయకముందే, అంతరింపవచ్చును. కార్మికప్రభుత్వమువారు హిందూ దేశము విషయమై గావించిన వాగ్దానములనే గాక, కార్మికసమస్యల విషయమున జేసిన వాగ్దానముల నయినను చెల్లించజాల కున్నారు. ఈ విషయమున క్లిన్సుమంత్రిగారు కార్మికసమావేశములో సమాధానము జెప్పడొడంగిరి. తమసిద్ధాంతము లొక్క మారే ఆచరణలోనికి రాలేదని దిగులొంద గూడదనియు, నెమ్మదిగ గాని తమ ఆశయములు సఫలము గాంచజాలవనియు, ఓరిమివహింప వలయుననియు, వీరు ఎచ్చరించిరి. సమ్మెలచట్టమును రద్దుజేయుటకై అవకాశముకొరకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు వేచియున్నారని, క్లిన్సు మంత్రిగారు నుడివీరి. ఎంతకాలము వేచియుండినను, అట్టియవకాశము లభింపదు. ఊరక వేచియుండుట కన్న, లేబరు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే యిక్కార్యమునకు బూనుట వివేకమగును. కాలయాపన వలన, ప్రయోజన ముండజాలదు.

సంధిసంభాషణలు

సంధి సంభాషణలు ముగిసె ననియు, గాంధీ మహాత్ముడు ఇతర కాంగ్రెసునాయకులతో గలసితమ ప్రత్యుత్తరమును తయారుచేయుచున్నారనియు, నేటిదినము దానిని రాయబారల కొనగెదరనియు, తెలియుచున్నది. మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము, ప్రతికూలముగ నున్నటుల అసాసియేటెడు ప్రెస్సువార్తలు దెలుపుచున్నవి. శ్రీప్రెస్సు వార్తలు ఆక కవకాశమున్నటుల సూచించుచున్నవి. ఏది యెటులున్నను, సంధిరాయబారములు విఫలమగుచో, ఇంతవరకు జరిగిన రాయబారుల వివరములు వెంటనే ప్రచురింపబడును. ఏ సంగతియు త్వరలోనే తెలియగలదు. ఇంగ్లండులోను ఇండియాలోను గూడ రాండులేబిలు సమావేశమునకు వాయిదా వేయబడు ననియు, నవంబరులో పార్లమెంటు సభకు ఎన్నికలు జరుగు ననియు, పదంతలుగలవు. ఇట్టిపదంతలు నిరాధారము లని, అసాసియేటెడు ప్రెస్సువారు దెలుపుచున్నారు. ఇదివరకు ప్రకటించిన తేదిననే, రాండులేబిలు సమావేశము జరుగునట. కాని, కాంగ్రెసు నాయకులు లేని సమావేశము నిష్ఫల మగు నని తెలుప నవసరములేదు.

కాశీ నాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కాశీ గృహ నాథుని
నేటికి 138 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

జాక్ హబ్బుగారి రాక

సుప్రసిద్ధ బ్రిటిషు క్రికెట్టు నిపుణులగు జాక్ హబ్బుగారు, అక్టోబరు నెలలో బయలుదేరి హిందూ దేశమునకు వచ్చెదరనియు, విజయనగరము కుమారమహారాజుగారి అతిథులుగ నుండి, వారు సిలోనుకు గొంపోయెడి జట్టుతరపున ఆడెదరనియు, తెలియుచున్నది. హబ్బుగారికి మించిన నిపుణులు క్రికెట్టు ప్రపంచమునందు మరియొకరు లేరని, ఎల్లరంగీకరించిన విషయమే. ప్రసిద్ధనిపుణులగు మహారాజా రంజితసింగుగారు గూడ నిట్టి యభిప్రాయమునే యీ మధ్య తెలిపిరి. ఇటీవల గెలుపొందిన ఆస్ట్రేలియనులు సయితము హబ్బుగారికి అపూర్వస్థాన మొసగిరి. వయస్సు మీరుటచే, పీరికమీద పోటీ ఆటలందు పాల్గొనదలచకబోయినను, హబ్బుగారి కన్నిరకముల ఆటలును కరతలామలకమని, ఎల్ల రంగీకరించెదరు. ఇట్టి నిపుణుని ఆటను జూచు భాగ్యము, హిందూదేశమునకును, సింహళమునకును గూడ త్వరలో లభింపగలదు.

బ్రాష్టే ఎన్నికలు

బ్రాష్టే డివిజను ఎన్నికలలో సామ్రాజ్య వాణిజ్యపక్షాభ్యర్థి యోడిపోయినను, కన్సర్వేటివు పక్షాభ్యర్థికి చేకూరిన వోట్ల సంఖ్యాధిక్యము చాల తగ్గినందులకు, సామ్రాజ్య వాణిజ్యపక్షమువారు సంతసించుచున్నారు. ఇకముందు కన్సర్వేటివు పక్షాభ్యర్థులకు పోటీగ, క్రొత్తపక్షమువారు అభ్యర్థులను నిలువబెట్టెదరు. జయము వీరి కికమీద గలుగునను నాశ వెలిబుచ్చబడినది. కాని, మాతనపక్షమువారి యాశలు ఫలించునను నమ్మకము గనుపింపదు.

తోళ్ల విచారణసంఘము

తోళ్ల విచారణసంఘమువారు తమ రిపోర్టును ప్రచురించిరి. తోళ్ల పరిశ్రమ నభివృద్ధి గావించుటకును, విదేశములలో హిందూదేశపు సరకులు అమ్ముడు పోవునటుల జేయుటకును, శాశ్వత సంఘము నొకదాని నేర్పరుపవలయునని, ఈ కమిటీ వారు గోరుచున్నారు. భిన్నాభిప్రాయములనుగూడ కొందరుసభ్యులు దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారిసంఘపు సలహాలపై నెట్టిచర్య దీసికొందురో చూడవలయును.

పంజాబు పోలీసువాని అరెస్టు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 3:—నిన్నరాత్రి ఒక పంజాబీ రిజర్వు పోలీసువాని చంప యత్నించినందులకు కలకత్తాలో రహింఖా ఆను పంజాబీ రిజర్వుపోలీసు ఆరెస్టుచేయబడెను. నిన్నరాత్రి పీరిద్దరికి పోట్లాట జరిగెను. కావున పగసాధించుటకై యతడు ఆర్థరాత్రి సమయమున తుపాకి, తోటాలు తీసి కొనినాయు యతిని కాల్చెను. దెబ్బతిగిన పోలీసు ఆనుపక్షంలో చాల ప్రమాదాకస్థత సున్నాడు. (చ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

అంతర్జాతీయ మోటారు ప్రదర్శనము

(వైరెస్)

రవ్వీ, సెప్టెంబరు 4:—అంతర్జాతీయ మోటారు ప్రదర్శనము వచ్చే నెల ఒలింపియాలో ప్రారంభమగును. మంచి అందముగను డ్రైవురుగు నుండునట్టియు తక్కువ ఖరీదు గల బుడ్లను తయారుచేసెదరట.

తంతిమూలముగ బొమ్మల నంపుట

(వైరెస్)

రవ్వీ, సెప్టెంబరు 4:—గ్రేటు బ్రిటన్ స్వీడనుకు చేతి మధ్యాహ్నము తంతిమూలముగ బొమ్మల నంపుటకు ప్రారంభించెదరు. ఈ ప్రకారము ఏ బొమ్మలైన నను, వ్రాతపై న యథా మాతృకముగ మరల చిత్రించబడునట.

సర్ ఫ్రేన్స్ జాక్సన్ దంపతులు

నేడు ఇండియాకు బయలుదేరిరి

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—సర్ ఫ్రేన్స్ జాక్సన్ (బెంగాలు గవర్నరు) దంపతులు నేడు లండనునుండి ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

న్యూజిలండులో నిర్బంధ నైనికపుతరిఫీడు నెత్తివేసిరి

(రూటరు)

వెల్లింగ్టన్, సెప్టెంబరు 4:—న్యూజిలండులో నిర్బంధనైనికపుతరిఫీడు నెత్తివేయుటచే అందరి నైనికపుతరిఫీడులు ఇండియాలోను ప్రాచ్యదేశమునను సామ్రాజ్యసైన్యములో చేరవచ్చునని బ్రిటిషు అధికారులు దిలప, చాలమంది చేరనున్నారు.

విరాళము

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—కొడైకనాలులో నున్న ప్రెస్బిటేరియను మతమునకు సంబంధించిన విద్యాసంస్థలకు జాన్ ఎన్. కెన్నెడీ అనునామె మరణనయమున 50 మతవిద్యాసంస్థలకిచ్చుటగాను 10000000 డాలరుల ఆస్తిని ఇచ్చి పోయెను. ఇందులో 50000 డాలరులు సైన్యంధ కీయబడును.

తుపాను

స్కాంట్లాండ్మింగులో నష్టము

(రూటరు)

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 4:—తుపానుచే స్కాంట్లాండ్మింగులో చాలావొట్ల ఘోరమగు నష్టము గల్గెననియు మనఃపూరితగాడ మరణించిరినియు హావన్నావార్తలు దెలుపుచున్నవి.

చరిపోయినవారు దెబ్బలు తిన్నవారును 90 మంది గలరట. డబింగ్ సగరమును తుపాను పాడు చేయుటచే 20 మంది చనిపోయిరి. ఆస్తి అపారముగ పోయినది. సగరములో వాయువార్తా కార్యాలయములు ఎన్నియో నాశనమైనవి. గంటకు 150 మైళ్ల వొలిస తుపాను వీచెను. నిన్న ఉదయమిట్లు నాలుగుగంటలు వీచెను. మొత్తము సగరమంతయు నాశనమైనవనియే చెప్పవచ్చును. సమాధులంతయు వార్తాకార్యాలయము పూర్తిగ తుడిచి పోయినది. ఘోరదృష్టవంతులకు ఈ ప్రజలకు జరుగుగ నీరుకావలసియున్నది. ఆకలిబాధచే పెక్కుగొంగరినములు జరిగెనని చెప్పుచున్నారు.

వైమానికులగు అమెరికాన్ ఆరోగ్యము బాగు లేక పోవుటచే ప్రస్తుత మామె కనులన్నిటిని నిలిపివేసి విశ్రాంతి గొనును.

కెన్యా రాజకీయ పరిస్థితులు

తూర్పు ఆఫ్రికా కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ఆక్షేపణ

(రూటరు)

నయిరోబీ, సెప్టెంబరు 4:—గత జూలై మాసములో కాసనభీను ప్రారంభము చేసినపుడు గవర్నరుకు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రెగ్ గారు కెన్యా రాజకీయపరిస్థితులను వివరించుచు ఈ సమస్యలన్నియు స్పష్టముగ పరిష్కారము కావలెనని వ్యక్తికరించిరి. కలవరమును కలుగజేయుచున్న రాజకీయ తగాదాంతములను దెలిపిరి. కెన్యా గవర్నరు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి విధానమును ఏపక్షము వారిపట్లను పక్షపాదము లేకుండ కిరసావహించవలసిన విధియే గాని వేరొండుగాదనియు గవర్నరు ఆనాడు జెప్పినమాటలు గవర్నరు పదవిలో నున్నవారు అనవలసినవి గావనియు తూర్పు ఆఫ్రికా కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు అధినివేశమంత్రికిని, ఇండియా మంత్రికిని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తంతి నంపిరి.

యూరపియను సెటరు (కెన్యాలో స్థావర మేర్పరుచు కొన్న యూరపియను) మాట్లాడునటలవలె నానుచు గ్రెగ్ గారి మాటలు గవర్నరుగానున్నవారు అనవలసినవిగ లేవనిరి. దేశీయ విధానమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమే బాగున్నదనిరి. తూర్పుఆఫ్రికా అంతటను ఆవిధానమును ఇమ్రుం తయు జనదాటకుండ అమలు జరుపవలెననిరి.

గోధుమపంటను ఎక్కువగా పండించుటకు ప్రకృతి కాస్త్రవేత్తలు కృషి సల్పుచున్నారు.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్

ఆస్ట్రేలియనులకును ఇంగ్లాండు జట్టుకును పోటీ లండన్, సెప్టెంబరు 3:—ఆస్ట్రేలియనులకును ఇంగ్లాండు జట్టుకును క్రికెట్ పోటీ నేడు పోక్స్టాన్ నందు ప్రారంభమాయెను. ఆనాటి ఆట ముగియునపుడు ఇంగ్లాండు జట్టు 5 గురికి 249 పరుగులు జేసియుండెను.

ఇంగ్లాండు జట్టు తమ ఇన్నింగసు ప్రారంభించిరి. వయాట్, హార్కగార్లు మొదట ఆడిరి. వీరిరువురు కులభముగ పరుగులు చేయుచుండిరి. పరుగులు 78 అగు సరికి హార్కగారు ఆవుటు గావించబడిరి. ఫలహారాంతరము వీరు ఆవుటు ఆయిరి. వీరు 88 పరుగులు జేసిరి. వీరప హామాండుగారు హార్కగారిపాతే అడుచూ పరుగులను 108 వరకు సాగించిరి. వయాట్ గారు యీ సమయమున ఆవుటు ఆయిరి. వీరు 51 పరుగులు జేసిరి. హామాండు గారు 54 లాంగ్స్ట్రిగారు 28 చావ్ మాన్ గారు 40 ఏముగారు 82 పరుగులు జేసిరి.

* * * * *

మద్రాసునందు క్రికెట్ పోటీలు

రాజోవు 7వ తేదీ ఆదివారము ఇండియన్ జింఖానా ఏ జట్టుకును మైలాపూరు క్రికెట్ క్లబ్బు జట్టుకును క్రికెటు పోటీ ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ క్రిడాస్థలమందు జరుగును. పోటీ మధ్యాహ్నము 11-30 గం ప్రారంభమగును. ఈక్రిందివారు ఇండియన్ జింఖానా జట్టు తరపున ఆడెదరు. శ్రీయుతులు బి. నుబ్రహ్మణ్యం (కేప్టెన్) యం, వెంకటరామానుజులు, యం, బాలయ్య, టి. పి. కేశవన్, యం. జే. గోపాలక్ చంద్రావు, హూక్, యస్. కే. నరనాథక్, ఏ. వి. కృష్ణస్వామి, సి. ఆర్. గణపతి, కేశవన్ గార్లు రిజర్వులు బి. వరదరాజులు, ఏ. డి. పనుపతిగార్లు.

* * * * *

ఇంగ్లాండు క్రికెట్ యోధుడు

జాక్ హాబ్బుగారు ఇండియాకు రానుండుట

ఇండియాలో మూడు నెలలుండెదరు

హాబ్బుగారు విజయనగరం జట్టుతరపున సిలోనులో ఆడెదరు లండన్, సెప్టెంబరు 3:—ఇంగ్లాండు క్రికెట్ యోధుడు జాక్ హాబ్బుగారు తనసతితో సహా ఇండియాకు రాజోవు ఆస్ట్రేలియను మాసములో రానున్నారు. వీరు ఇండియాలో మూడు మాసములు విజయనగరం మహారాజా కుమార్ గారి ఆతిథ్యముగా నుండెదరు. రాజోవు దేశంబరులో సిలోనునందు క్రికెట్ పోటీ ఆగునట్టి విజయనగరం జట్టులో జాక్ హాబ్బుగారుకూడ ఆడునటుల తేలియుచున్నది.

తోళ్ల పన్ను విచారణసంఘము

ఎగుమతిపన్ను విధించి హాళమును

వృద్ధిచేయుటకు ప్రయత్నములు

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—తోళ్ల పన్ను విచారణ సంఘమువారి నివేదిక యిప్పుడు ప్రచురింపబడినది. ఈ సంఘము వారు స్థిరముగానుండు ఒక సంఘ ముండవలెనని సలహానిచ్చుచున్నారు. ఈ సంఘముయొక్క కర్తవ్యములు:—1 భారతదేశములోను యితర దేశములలోను ముడితోళ్లను గురించిన సమస్యలను పరిష్కరించుట. 2 భారతదేశమునందు తయారగుతోళ్లను పరుమచేసి తయారగు తోలుపనిముట్లను యితర దేశములలో అమ్మించుట.

దేశమునుండి ఎగుమతియగు ముడితోళ్ల మిగిలినాటికి ఒక రూపాయవొప్పున పన్ను విధించి ఈ సంఘమునకు మూలధనము కల్పించుటకు తోళ్ల పన్ను విచారణసంఘమువారు సలహానిచ్చిరి. సెన్సు కమిటీవారి అనుభవముల ననుసరించి ఆపుడప్పుడు ఈ ఎగుమతిపన్నును మార్పుచేయవచ్చును. తోళ్ల పరిశ్రమయొక్క ప్రస్తుతపు దురవస్థలను కర్తవ్యమును, నిమ్ను జాతులకును కలుగుచున్న నష్టము అపారమనియు, ఈ పరిశ్రమను వృద్ధిచేయుటవలన వారికి కలుగు లాభ మపారమనియు సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. సంఘసభ్యులు పలువురు పరస్పర భేదాభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నారు. కాని పై సలహాలు ఏకగ్రీవముగా చేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు

నియంత అరెస్టు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 4:—దాల్ జగన్నాథ లాధగారు ఈ దినం ఉదయం పి. కో. 124 ఎ 158 సెక్సులక్రింద అరెస్టు చేయబడిరి. వారి వెన్నంటి యోగ జనమును పోలీసులు లాట్టిల తో కొట్టిరి. (ప్రె. ప్రె.)

శార్దూల్ సింగుగారికి మరల వ్యాధి

లాహోరు, సెప్టెంబరు 4:—సర్దూల్ శార్దూలసింగుగారు మరల వ్యాధి చికిత్సకై ఇప్పటి నెం బ్రలు జైలు కు వచ్చిరి.

బెంగాలు

కుల్నాలో కాల్పులు

కుల్నా, సెప్టెంబరు 4:—కుల్నా మండలమున దళువా హట్ గ్రామమున బాలంటీర్లకును పోలీసులకును సంఘర్షణ కలిగెను. ప్రజలు పోలీసులపై దౌర్జన్యముచేసిరి. పోలీసులు కాల్చిరి. దీనిఫలితమేమో తెలియదు. ఒక కల్లగిడ్డంగి దహించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బాబులుగల వైదీలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—మువ్వల బాలంటీర్లు ఉప్పు చట్టుముక్రింద క్షింపబడినవారు నేడు విడుదలగాంచవలసియుండిరి. కాని జైలు నిబంధనలకు విరుద్ధముగా వారియొద్ద ఉత్తరములుండుటచే, మరల వారు మేజస్ట్రేటు ముందుకు కొంటాబడిరి. ఇప్పుడు బందిలోనున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

12 గురు శ్రీలకు 4 నెలలు శిక్ష

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—12 గురు శ్రీలు పికటింగ్ ఆర్డినెన్సు క్రింద అరెస్టుచేయబడి 4 నెలలు విడితైదు విధించబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మరి ఐదుగురు శ్రీల అరెస్టు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—5 గురు శ్రీలు బుర్రా బహారి పికెటు చేయుచుండగా అరెస్టుచేయబడిరి. వీరితోహాకి మంది పురుషుల బాలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

సోదాలు-అరెస్టులు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—పోలీసులు 24 పరగణాల జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ బుర్రాబహారు కాంగ్రెసు కమిటీల కార్యాలయముల కోధించి, 5 అరెస్టులు చేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

గుజరాతు

గుజరాతు కాలేజీవిద్యార్థుల సమ్మె

అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 4:—ప్రభుత్వముచే క్షుణ్ణులగు గుజరాతు కాలేజీ విద్యార్థులు రెండుదినములుగా సమ్మె జేసియున్నారు. గవర్నరు మెంటు హైస్కూలు-లవిద్యార్థులు పతక నెలకొల్పు పందర్బమున పోలీసులు లాశీకరయోగముచేయుండుటచే ఆవిద్యార్థులలో సానుభూతి గలిగి వీరునుఒకదినము హాజరుకాలేదు. గుజరాతు కాలేజీ ప్రెస్సిపాలు విద్యార్థులనుండి పంజాముషీకోరగా వారు వాస్తవము తెలిపిరి. ప్రెస్సిపాలు వారు సంత్సృప్తిచెందక ఆందరికిని మూడు దినములు రానట్లు గుర్తించి ఇకముందు ధరావతుకూడ రద్దుచేయబడునని దెలిపించిరి. ఇందులకే విద్యార్థుల తీవ్రమగు సమ్మెజేసియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

(७. ३.)

సం॥ రా॥ పిలిభిటులో పిశాచముల స్వేచ్ఛా విహారము

ఒక వైశ్యకుటుంబమువారి ఘోరదుర్దశ కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—సంయుక్త రాష్ట్రములలో పిలిభిటు పార్శ్వపుట గు ముకుందలూ 4 గ రాస్య లా గారు వ్రాసిన యీ లేఖ కలకత్తాలో నేనున్నప్పుడారి ఆద్యాన్న పత్రికలో నేడు ఉదయమున ప్రకటింపబడెను.

“పిలిభిటు గ్రామమున నొక వైశ్యకుటుంబముగలదు. ఈకుటుంబమువారికి కంటికికనబడనట్టి అగోచర భూతములవలన కొన్ని రోజులునుండి వీరికి చెప్పనలవిగాని బాధలు కలుగుచున్నవి. 12 నెలలనుండి యీ పిశాచములబాధ మరింత దుర్భరమైనది. ఒక సంవత్సరము క్రితము మూడేండ్ల వయసుగలయొక బాలుని యీ పిశాచములు తీసుకొనిపోయి నూతిలో పడవేసెను. అతడు వెంటనే మృతినొందెను. 8 నెలల యీడుగల శిశువును పిశాచములు ఒక మూడంతస్తుల మేడపైకెక్కిపైను పెట్టెనుగాని ఆశిశువుచనిపోలేదు. ఇంటిలోని వంటపాత్రములు ఆహారపదార్థములు వండబడిన పదార్థములు రూపాయిలు మున్నగున పన్నీయును మాయమగుచుండును. ఇటుకలన్నము చెప్పకము కాదు. రాత్రివిగళ్లు యెవరో తలుపులను గుద్దుచున్నట్లు చప్పుడులు వినబడుచునే యుండును. ఇపుడు చిలక కొయ్యలను వేయబడిన బట్టలను ట్రంకుపెట్టెలలో నుంచబడిన బట్టలను గూడ నిమగ్నముగా తగులబడి పోవుచున్నవి. గత 15 రోజులలోను 1000 రూపాయల వెలగల ఇట్టలు తగులబడినవి. కావున ఈకుటుంబమువారి నెవరైన యీ బాధనుండి తప్పించ గలిగినచో వెంటనే సహాయము చేయగోరెదను అని ముకుందలూగారు వ్రాసిరి.

వింత దాంపత్యము

భార్య అంగీకరించినను భార్య తల్లి అంగీకరింపక పోవుట

ఇటలీ దేశమున పిస్టోజా అను గ్రామమునం దొక గృహమున భార్యభర్తలు నివసించుచుండిరి. వారు తమ దాంపత్య సంబంధమును త్రొంపుకొనుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రక్కయింటి వాడు ఆమె భర్తకు 12 వైస సారాబుడ్లను ఆరు వందలకు కొన్ని కొడిపిల్లలను 100 వాణెములను (వైస) యిచ్చు పద్ధతిని భర్త తన భార్యను నతనికి వశపరచుటకు సమ్మతించెను. ఇంతలో యీతని భార్యతల్లి తెలుసునో తెలిసినది. భార్య అప్పుడే ప్రక్కయింటి వానితో కాపురము చేయుచున్న భర్తకు మట్టవలసినన్నయును మట్టినది. అత్తగారు కూడ అమాంతముగావచ్చిపడి తన కూతురును తీసుకొనిపోయినది. నేనిచ్చిన వాణెములు మున్నగు వానిని తిరిగి యిచ్చివేయమని ప్రక్కయింటివాడు భర్త నడుగగా అతడియ్యననెను. వారికిపుడు వివాద కలిగినది. (హిండు)

కలియుగ మహాశనుడు - ఒక్కడే 25 గురి తిండిని తినుట

వాల్టా నేవికు అనుబాస్సును భోజనము పందెములో నెగ్గుట

కెల్లెర్రేడు, సెప్టెంబరు 1:—వాల్టా నేవికు అను బాస్సు నుదేశీయుని వయసు 25 రోజులు. సరాజెహ్రాలో భోజనవిషయమున జరిగిన యొక పోటీపరీక్షలో నితడు నెగ్గెను. చాల మంది మాచుచుండగా నితడిది గువ వివరింపబడిన పదార్థముల నన్నిటిని ఒక్కసారి భోజనములోనే తినివేసెను.

17 పానుల గోధుమ కొట్టె, 2 పానుల కేపుడు మాంసము, 4 పానులు వుడికించిన పోట్టు ధాన్యము, 30 భాగములు అయిదుక్రీము, వీటి నన్నిటిని యితడు తిని చాల సంతృప్తిని చెందెను.

నేటివరకును నేను నా జీవితకాలములో మూడు తడవిలు మాత్రమే కడుపునిండ భుజింపగలిగితిని. మొదటిసారి నేను నైసికుడనుగా నున్నపుడు 25 మంది నైసికులొరకు సిద్ధపరుపబడిన పదార్థముల నన్నిటిని నేనొక్కడనే తింటిని.

రెండవసారి నేను మిక్కిలి హెచ్చుగా భుజింపగలిగితిని గాన నేను సరాజెహ్రానుండి మాట్టరుకు 50 మైళ్ల దూరమున యేకధాటిని నడిచి వెళ్ళగలిగితిని. నేను మాట్టరు చేరగలగు వరకును నాకు మరల ఆకలి వేయలేదు.

ఇపుడు మూడవసారి నాకు మరల తృప్తికరముగ భోజనము లభించినది. నేను 22 పానుల కొట్టెను తిని 17 పైంటుల నీళ్లు త్రాగగలను అని నేవికు తెలిసెను.

(మెయిలు టూ ఏం. జె. మెయిలు.)

విప్లవోద్యమము

డక్కాలో సోదాలు, అరెస్టులు

డక్కా, సెప్టెంబరు 4:—డక్కా విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన డక్కా సాధమును నేడు పోలీసులు లోమకా కాలనీల విషయపై పరిశోధించిరి. ఆసోకులు అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

హాడ్సు సిద్ధి

డక్కా, సెప్టెంబరు 4:—ఎరిక్ హాడ్సుగారిసిద్ధి కొంచెము నిమ్మరముగానే యున్నది. గాయము విషమించెననుచు వైద్యురారు. (ఆ. ప్రె.)

మొచువా బజారు బాంబు కేసు అపీలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—మొచువా బజారు బాంబు కేసులో శిక్ష విధింపబడిన నిరంజననేగ్గుప్రగారును, మరి పదునేఱురు బెంగాలీ బాలురును హైకోర్టు విశ్రామ సమావేశమునందు అపీలు దాఖలుచేసిరి.

లోమకా హత్య ఖండనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—రాష్ట్రముందలి మండలములన్నియు లోమకా హత్యను, విప్లవకాండల దురంతములను ఖండించుచు సభలు చేయుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

లైసెన్సులేక రివాల్యరు 2 సం॥ వైదు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—రాజకీయమిత్రుగారు లై సెన్సు పొందక రివాల్యరు కల్గియుండిరిని జోరబాగ్ గౌరవ మేజిస్ట్రేటు 2 సం॥ కఠినవైదు విధించెను.

చంద్రనాగూరు అరెస్టులు

కలకత్తా, 4:—కళిందరా ఆచార్యగారు శుభాషిఁదేవి గారిరోహణ చంద్రనాగూరులో రెండవతేదీని అరెస్టు చేయబడి కలకత్తాకు తొనితెబడిరి. శుభాషిఁదేవి కళిందరాని భార్యనని చెప్పుచున్నది. వీ రిరువురును చిటగాంగు దురంతపు నాయకులకు ఆశ్రయ మొసంగిరిని యనుమానము.

ఇండ్ల సోదాలు, అరెస్టులు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—కలకత్తాలో పదిపదునేనిండ్లు పరిశోధింపబడెను. 7 గదికిపైగా అరెస్టు చేయబడిరి. ఇందంతయు బాంబుకేసు సంబంధముననేనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కాకినాడ

పారుపూడి రామమోహనరావుగారి అరెస్టు

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 4:—మూడు వాల్లు దినముల క్రిందటనే, కన్నమారు కైలునుండి విడుదల కాబడి స్వస్థానమునకు విచ్చేసిన శ్రీయంత పారుపూడి రామమోహనరావుగారు (కారాగృహవాసము ననుభవించుచున్న సత్యనారాయణగారి కుమారుడు) 3 వ తారీఖు సాయంకాలము బజారులో బహిరంగగత్య చేసి, 144 వ నెక్స్సుక్రింద గానింపబడ్డ ఆర్డరును ధిక్కరించెదనని గోడలపై కాగితముల నంటించిరి. సాయంకాలము బహిరంగగత్య జరుగునని నైక్సోపైలు నోటీసులు పంచిపెడుతూ యుండగా, 40, 50 మంది రిజర్వు పోలీసులు సార్జెంట్లు జిల్లా నూపరింటెండెంటు లారీలతో లారీలపై వచ్చిరి. ఈలోపున నే బజారంతయు జనముతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. ఇంతలో నోటీసులు పంచిపెడుతూయున్న రామమోహనరావుగారి చేతులో నుండి నూపరింటెండెంటు నోటీసులు లాగుకొని, రామమోహనరావుగారిని తీసుకొనిపోయి పోలీసు లాక్అప్లో నుంచిరి.

విచారణ నేడు జరుగును, యే నెక్స్సుక్రింద చార్జిచేసినది యింకను వివరములు తెలియలేదు.

కాలేజీవిద్యార్థుల మార్తాళ-ప్రిన్సిపాలుగారిచర్య

1-9-30 తేదీ సోమవారము మార్తాళజరిపి కాలేజికి హాజరుకాని విద్యార్థులందరు చెరి వాల్లజాల జిల్లానాయకు వారి వారి పంరక్షకులయొద్దనుండి తమ పిల్లలు ముందునుండి రాజకీయవిషయములలో యెట్టివిధముగాను పాల్గొనరని తుమాపణ పుత్తరములను తీసుకురావలసినయని లేనియెడల వారివిషయమై తీవ్రమైన చర్య తీసుకొనబడుననియు ప్రిన్సిపాలుగారు పుత్తర్యచేసిరి.

నిమ్మగడ్డ సుబ్రహ్మణ్యము.

తీమతి సరళాదేవిగారికి శిక్ష

అహమదాబాదులో కోటిశ్వరుడగు అంబాలాలు

సారాభాయిగారి ధర్మపత్ని

అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 4:—రాణుపూరులో పోలీసువారి ఆత్యాచారములనుగూర్చి విచారణచేయుటకు నియమింపబడిన సభములో శ్రీశ్రీభగ్యురాలను శ్రీమతి సరళాదేవి గారికిని అపుడు సాక్ష్యమిచ్చిన శ్రీమతి నూనూబాయిగారికిని ఆసంఘమున సభ్యులుగానున్న మువలంకరగారికిని, మరీయిద్దరికిని, అచటనున్న ఒక ప్రిద్దరుకును ధన్యకాలో నేడు మేజిస్ట్రేటు చెరిరెండునెలలు ఖయిదుకు చెరి 500 జుర్రానాయకును జుర్రానా చెల్లింపనిచో మరి 1½ నెలలను శిక్ష విధించెను కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడిన యీసంఘమువారు విచారణ చేయగూడదని దొరతనమువారు చేసిన ఆర్డరును యీసంఘమువారు తిరస్కరించినందుననే వీరికి శిక్షవేయబడెను. శ్రీమతి సరళాదేవిగారు అహమదాబాదులో కోటిశ్వరుడును మిల్లు యజమాని యునగు అంబాలాలు సారాభాయిగారి ధర్మపత్ని. (ప్రె. ప్రె.)

సతారాజిల్లాలో యిస్లాంపూరులో

దౌర్జన్యసన్నాహము

500 మంది ఆయుధపాణులై

కొండలలో దాగియుండుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 4:—సతారాజిల్లాలో యిస్లాంపూరులో ప్రజలు కొన్ని వారములనుండి ప్రభుత్వపట్ల చాల తిరస్కారభావము చూపుచున్నారని ఇటీవల వీరిలో ఉద్రేకము చాలప్రబలమైనది. వీరు కొల్లాపూరు సంస్థానమున తిరస్కరించి స్వవరపాలనము నేర్పరచుటకు గూడ సంసిద్ధులైన నమ్మటకు తగిన ఆధారములు గూడ దొరతనమునకు లభించినవి. వీరిలో 500 మంది బలండురు బను తుపాకులు మున్నగు ఆయుధములను ధరించి సతారాజిల్లాలోని కొండలలోనికి పోయిరి. వీరు పరిసర ప్రదేశముపైని దాడివడలుటకు సిద్ధముగానున్నారనిగూడ తెలిసినది. కొల్లాపూరు సంస్థానమున సత్యాగ్రహ ప్రాబల్యము చాల హెచ్చుగానుండుటవలన ప్రభుత్వమువారి కళాకాలలుపాతకాలలు మున్నగునన్నియును నేటి నుండి మూసివేయబడెను. ఇందులో 750 మంది చేరియున్నారని తెలియుచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసు నూపరింటెండెంటు మున్నగువారందరును వెంటనే తగిన క్రేదను బూనిరి. నిన్ని 3 వ తేదీ బుధవారమునాడు పూనానుండి 12 లారీలలో సాయుధులగు పోలీసువారిని పంపిరి. నేడు ఉదయమున మరల 100 మందిని పంపిరి. వీరందరును నేడు సాయంకాలమునకు యిస్లాంపూరు చేరెదరు. రే పచట సమరము ప్రారంభమగును. పితూరీదాడు లందరును స్వీకరణదారు లనియే తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

నత్తెనపల్లి చందాదారుల

కొక విజ్ఞప్తి

నత్తెనపల్లికి శ్రీయంత శ్రీగిరిరాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారిని 8-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రపత్రికకు, భారతికి వశెంటుగా నుండునటుల యేర్పాటు చేసియున్నాము గాన నత్తెనపల్లి యందుండు చందాదారులు నదరు తేదీయనంతరమునుండి వారికిగాని, లేక వారి అనుమతి బొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

నేలం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 724/1930.

వాది:—టి. జె. నుంపవచ్చెట్టి ఎదిరి

ప్రతివాది:—నేవాకుల వెంకటకృష్ణయ్య అండ్ కంపెనీ మేనేజింగ్ భాగస్వామి నేవాకుల వెంకటకృష్ణయ్య, వైన తెలుపబడినదావాలో ప్రతివాది నేలంలో 24-9-30 హాజరుగటకు వాయిదావేయబడినటుల ఇందుమూలమున తెలుగుకొనవలయును. పదరు తేదీకి ప్రతివాది హాజరుకానిపక్షములో దావా ప్రతివాదిపక్షమున కీర్త్యచేయబడగలదు. 80-8-30, } ఎస్. అమృతలింగచెట్టియార్, నేలం. } వాదిరపు అడ్వోకేటు.

రాజ్యోప ఎన్నికలు

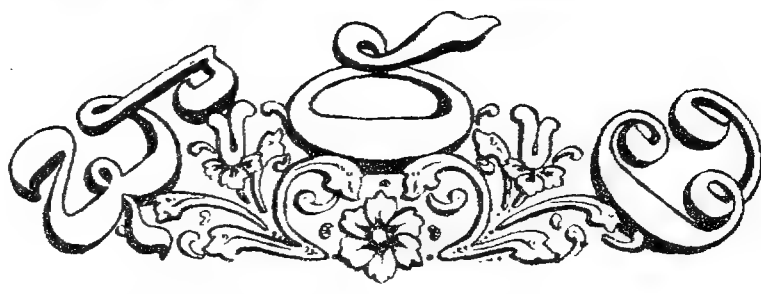
జన్మినుపక్షము

జన్మినుపక్షము సార్యజననముగా నొసర్చుటను గూర్చి తత్వత్వకార్యనిర్వాహకవర్గ మొనరించిన తీర్మానము వాచరణలో నుంచిబడలేదనియు

జన్మినుపక్షమునందు బ్రాహ్మణ ప్రవేశము సంకేతించు తత్వత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గ మిదివర కొకతీర్మానమును గావించినది నిజమే. ఆతీర్మానము యెన్నికలు జరుగుటకు ముందే జన్మినుపక్ష మాతృసంస్థ యగు దక్షిణభారత ప్రజోద్ధరణ సంఘముచే నామోదించబడుననియు యెన్నికలలో బ్రాహ్మణాభ్యర్థులగుట నిలబెట్టు గలుగుదుమనియు అప్పట్ల దలంచితిమి కాని మహాసభ శాసనోదించిన తంజావూరు మండలముగా రిప్పటిపరిస్థితులలో పథన జరుపలే మని తెలిపినందున, మరొకచోట వెంటనే మహాసభను సమావేశపరుచుటకు వీలులేకపోయినందున గార్యనిర్వాహకవర్గముయొక్క తీర్మానము ఆచరణలోనికి వెంటనే వచ్చుటకు వీలులేకపోయినది. అందువలననే ప్రత్యక్షముగ జన్మినుపక్షము తరపున బ్రాహ్మణసోదరులను అభ్యర్థులుగా నిలబెట్టుటకవికాశము లభింపకపోయినది. కాని పరోక్షముగ నీ పక్షము బ్రాహ్మణాభ్యర్థులకు సాయము పండుచున్నదనుట. కొకటిరెండు యుదాహరణములను జూపదము. చిత్తూరుమండలమునందు శ్రీయుత సి. ఆర్. పార్థసారథిఅయ్యగారు వారికి ప్రత్యర్థిని నిలబెట్టుకుండుట యొకటి. నేల ముత్తరాక్కాడు జమీందార్ నయ్యోజకవర్గములో శ్రీయుత యం. వి. నుబ్బగాయఅయ్యగారికి జన్మినుపక్షము ప్రత్యక్షముగ సాయమునించుటరెండు. మినిసి జన్మినుపక్ష బుజ్జప్రవర్తనమునకు సాక్ష్యములుగ నుదాహరింపవచ్చును. ఇదియు గాక రాజధానియందెప్పటను యామాడు యెన్నికలలో జన్మినుపక్షమువారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణాసనానైతరవిభేదములతో పోటీ చేయుటలేదు ఈ పత్రికము గమనించినవారికిని, జన్మినుపక్ష నాయకులగు శ్రీ మనిస్వామి నాయుడుగారి విశాలదృష్టిని తెలిసినవారికిని యీ విషయమై యింకను విశేషము చెప్ప బని లేదనియు తలంచెదను.

రాజకీయవైదిలనుగూర్చి శ్రీ త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు ముద్రించిన వాక్యములను వారిమొదటనే 1928 సంవత్సరము నవంబరు 27, 28 లేదలలో చెన్నపురి కానసభాభవనమునందు జన్మినుపక్ష సభ్యులకును నిరసించియున్నారు. అయ్యది వారి వ్యక్తిగతాభిప్రాయమే గాని పక్షాభిప్రాయమెంత మాత్రమును గాదని అప్పుడే విప్లవమొనర్చబడెను. ఈసందర్భమున గత మార్చిమాసమునందు శ్రీమద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి క్షేమధ్యమగుర్చి చెన్నపురి కానసభలో లేచిన అడ్డుమొంతు తీర్మానమును చర్చించుసందర్భములో ప్రస్తుత జన్మినుపక్ష నాయకులగు శ్రీ మనిస్వామి నాయుడుగారు "రాజకీయ వైది అకు ప్రత్యేకసౌకర్యముల నొసంగితిరవలయును. వారు కడుపు పూటితోను జయలుకు వెళ్లే లేదు. దేశముతోను జయి వారి. అంత రాత్రి యాజ్ఞను నెరవేర్చుట కొరకు కారాగృహము నలంకరించిరి. అట్టివారిని సామాన్య వైదితో భేటు కప్పపెట్టుట యంతమాత్రమును సమంజసము కాదు" అని చెప్పిన వాక్యములు జ్ఞప్తికి దేదగియున్నవి. ఆసమయమున జన్మినుపక్ష మంతయుగూడ తీర్మానమున కనుకూలముగ తన సమ్మతి నొసంగియుండెను.

మరొకమాట. ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులందు ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణుల యవసరము కాదని కొందఱు నెడరు. నిజమే కాని యింకొక విషయము ను గూడ మనము గమనించవలసియున్నది. నామరూప రహితులును, అధికార బాహులు నగు యేవదిమంది వ్యక్తులూ పరిపాలనాబాధ్యతను స్వీకరించి దేశమును సార్వభౌమ కిడుమలబెట్టుటకంటే, బాధ్యతాయుతిమగు నొక ప్రజాపక్షము అధికారము నకు వచ్చుట వాంఛనీయముకాదా? ఇదియొక్కటియే ప్రజా తిప్పుడు గుర్తించవలసిన విషయమని మనంచేయుచున్నాను. పరుచూరు కుందరవరదులు

సచిత్రమాసపత్రిక

గద్యవ్యాసములు

మోచాకుసుమామోద విచారము

కళాప్రపూర్ణ మహాపాధ్యాయ

కీ. శే. వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారు

చింతలపూడి రాధామాధవకవి

శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులుగారు

అధ్యాప

శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు

కన్నడిగలు - తెలుగులు

విద్యాప

కూరిగనూరు నరసింగరావుగారు బి. ఏ., యల్. టి.

విష్ణుకుండి మూడవ మాధవవర్మ

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు ససము

కీ. శే. కొమఱ్ఱాజు వెంకటలక్ష్మణరావుగారు

మఱియు, అద్భుతములైన రెండుకథలు, రసవత్పద్య కావ్యములు గలవు.

ప్రతినెల 7 వ తారీఖున వెలువడును.

వెల 0-8-0 అణాలు

మా యేజంట్లవద్దను, హిగ్గిక్ బాధమ్మ బుక్కు-స్టాల్స్ వద్దను దొరుకును.

ఇంజరము

ది 26-8-80 తేదీ సాయంత్రమునకు శ్రీయుత సంధూరి వెంకటకృష్ణమాచార్యులు, రావిపాటి సత్యవారాధణ, రామలొలు వెంకటరామస్వామి, చిట్టూరిఅప్పారావు, చక్రవర్తుల వెంకట్రావుగార్లు, శ్రీమతి బుల్లను భద్రమ్మ, పాగలూరి వెంకటరమణమూర్తిగార్లు వచ్చిరి. శివాలయమువద్ద రాత్రి 8 గంటలకు సుమారు 500 జనులతో నొకబహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీ సంధూరి వెంకటకృష్ణమాచార్యులు గారిని సభాధ్యక్షులుగా తులసి రామమూర్తి శాస్త్రిగారు రుపపాదించిరి. రామలొలు వెంకటరామస్వామిగారు ఉపన్యసించుచు ప్రస్తుతము ప్రజలందరు ఆచరించవలసినది 1. ఖద్దరధారణ, 2. మదపాననిషేధము 3. ప్రస్తుతకాసనసభాధ్యక్షులకు యెవ్వరికి వోలు నీయకుండుట యని చెప్పిరి. పాగువూడి వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రస్తుతి పరిస్థితులనుగురించి విపులముగ మాట్లాడుచు పురుషులు స్త్రీలకు కూడ న్యాయతంత్ర్య మీయవలెననియు స్త్రీలందరు యీ యుద్యమమున చేరి ప్రచారము పల్చి ధన్యుల కండనియు చెప్పిరి. రావిపాటి సత్యవారాధణగారు యిప్పుడు దేశము చాలకీచుపరిస్థితులలో దుఃఖిని యున్నదనియు జయపజయములు ప్రజలపై నై నాధారపడియున్నవిగా నప్రజలందరియు ద్యమమున బద్ధకంకణులై పనిచేయు దనియు రైతులందరుకూడ సుద్యమమున చేరి పనిచేయుదనియు చెప్పుచు దేశపరిస్థితుల వివరించిరి. చక్రవర్తుల వెంకట్రావుగారు ప్రజలందరు ఖద్దరు కట్టుటయే గాక ప్రతి గ్రామమున ఖద్దరు ఉత్పత్తిసంఘముల స్థాపించవలెనని చెప్పిరి. అధ్యక్షులు సంధూరి వెంకటకృష్ణమాచార్యులుగారు ప్రభుత్వములోని లోపములు, పూర్వహిందూ దేశాన్నిత్యము మొదలగు సంగతులతో గంభీరపర్యాయము గావించిరి. చిట్టూరి అప్పారావుగారు తాము భీమవరములో

144 పెక్కు ను నుల్లంఘించినపుడు పోలీసువారి నొసరించిన దౌర్జన్యములగురించి చెప్పిన పిమ్మట సభ జయప్రదముగ ముగిసెను. వాభిళి నేని సుబ్బారాయుడు.

ఆత్మకూరు (నెల్లూరుజిల్లా)

26-8-80 తేదీ మొదలు మూడు రోజులు రివిన్యూవిని జనల్ అఫీసరు గారైన మ.రా.రా.శ్రీ.డి. వారాయణరావు గారి ఆధ్వర్యత క్రింద యీ గ్రామములో ఆరోగ్యశిశువారము జయప్రదముగా జరుపబడినది. మొదటిదినము శిశువారము యీ గ్రామములో స్కూలు బాలబాలికల ఉత్సవముతో ప్రారంభించబడినది. ఆ సాయంత్రము శ్రీ డాక్టరుగారు గృహ శుభ్రత- ఆరోగ్యమును గురించి యుపన్యాసము నిచ్చిరి. మరొకదినము ఆదిమాంధ్రుల గృహములు తనిఖీచేయబడి సుమారు మారుమంది శిశువులకుపైగా నూనె కుంకుడుగాను పిండి యివ్వబడినవి. ఆ సాయంత్రము రీడింగురూములో శిశుప్రదర్శనము జరుపబడి, ఆరోగ్యవంతముగు శిశువుల తల్లులు మువ్వురకు చీరలు యివ్వబడినవి విను సంవత్సరములకు లోబడిన శిశువుల కందరకు 250 పాక్కాలను కవిటీవారు దయతో నొసంగిరి. పిదప వివిధ వ్యాధుల ఉత్పత్తిని గురించియు నివారణమును గురించియు మ్యాజిక్ ల్యాంబరక్ సహాయమున ఉపన్యాసము లివ్వబడెను. కడపటిదినమున స్కూలు బాలబాలికలచే ఆటలు జరిపించబడి సుమారు 40 ల విలువగలబహుమానములు వారికి పంచిపెట్టబడెను. ఆ సాయంత్రము మిడిల్ స్కూలు బాలరచే ఆరోగ్య సాటకము" బహురమ్యముగా ప్రదర్శించబడినది. ఇట్లు పురజనుల సహాయమున యీ ఆరోగ్యవారము జయప్రదముగా ముగిసెను.

(కార్యదర్శి)

వైశ్యయువజనసంఘము-కాకినాడ

ద్వితీయపార్టీకోత్సవము

కార్యదర్శుల నివేదిక

ఈ సంఘమునకు చెందిండు నిండినది, దీనిని 1928 వ సంవత్సరము జూలై నెలలో నాటబడినది. అది యిప్పటికి మృదువైన చిన్ని మొక్కగా బరిగించినది. సాక్షాత్తుగవంతుడే దీనికి యండయెరుండ దీని భావియున్నతస్థితి కివచ్చాత్తమైనను సందియములేదు. కాని, మానవకృషి యున్నగాని భగవదనుగ్రహము చేతగారు కదా! కాన, ఈమృదువలవమును ఒక పెనువృక్షముగా బెంపొందజేసి, దీని కాభోభాగాలు దళిదిశలముకొనునట్లు చేసి, దీక్షాపాదముల వశేన యనాధులకు వసతిచ్చి, వారిని నేపదీర్చి, సంఖ్యోపాంతరంగులజేయుట పాభుజ్యసంధ్యములపై బడినది. కాన, నిట్టితరీ మిన్నకుండక, మిగిలినవల నిర్వహించుట మీకర్హమై యున్నది.

ఈసంఘము నేటివరకు, దాతలను, విద్యార్థిమనియు సకములి రా॥ రా॥ శ్రీ మాజేటి నారాయణమూర్తిగారి ధర్మసత్తమునందేయున్నది. స్వగృహము లేకపోవుట విచారకరము గురినయము. సంఘాభిమానులు తలచిన మాసంఘమున కిది యేటి ఘనకార్యము? భవనంతులు పూనిన యిది కళతలామలకము.

ఈసంఘమునకు సంబంధించిన పుస్తకభాండాగారమును తస్థితికి వచ్చినదని చెప్పట మాకెంతయు గౌరవనీయము. గతసంవత్సరము నుమారు 1000 పుస్తకములుగలవు. ఇప్పటికి రూపాయి 1500 (అంధ్ర, ఆంగ్ల) పుస్తకములు సంపాదించగలిగితిమి. పెక్కు రభిమానుల ధనసహాయముచేతను, వివాహాది శుభకార్యములందు విరాళములచేతను చందాలవల్లను, నుమారు రూ 2000 సంపాదించగలిగితిమి.

సంఘమున కనుబంధించిన ఉచిత పఠనమందిరమునకు రూపాయి పందెండు (అంధ్ర, ఆంగ్ల) పత్రికలు వచ్చుచున్నవి. ప్రతిసంఘ సగటున రూపాయి నలువదిమంది వచ్చుచున్నారు. ఇందుకు తగిన యేర్పాట్లు పాఠశాలకు తగినంత స్థానమునుగా జేయగలగుచున్నాము.

సంఘాధ్యక్షములలో నొకటియైన పరిశ్రమకాభివృద్ధి యీవత్సరము కొంతవరకు చేయగలిగితిమి. అన్నదానసహజమునందు బ్యాంకులను కొద్దిగా యేర్పరచి నుమారు యిరువదిమంది వైశ్యవైశ్యతరుల మెంబరుగాఁ జేర్చగలిగితిమి. ఇంకను పారిశ్రామికకాభివృద్ధి సన్నకాభివృద్ధి చేయవలయున్నదని మనవిచేయుచున్నాము.

మరియు, సంఘముఖ్యోద్యోగములో నొకటియైన వీధివైశ్య విద్యార్థుల సహాయార్థము సంఘపుద్రవ్యము కొంత వ్యయపఱచుచున్నాము. పితామహుల మహాభావనా పాఠశాల యందు 5 వ తరగతి నభ్యసించుచున్న గో ను గుంటలంకటనుబ్బారావు నకు సంవత్సరపు జీతము సహాయము చేసితిమి. రాబోవు సంవత్సరము మతికొండరకు తగినంత సహాయము జేయగలగుదు మని నమ్ముచున్నాము.

ఇంకొక చిన్నవిషయము మనవి చేసికొనుచున్నాము. అయినను, యిది గొప్ప సహాయకారి. ఇట్టి యుపకారిని సొదైన మాగ్గునందు, కొన్ని కారణములచేతను, మాతృభువనవనన, నకుపజాలక పోయితిమి. ఇదియేవల చర్చాసహజేతముల. చర్చయందే జాలర నీరూపింపితిమి ప్రకాశించును. అందుచే రాబోవుసంవత్సరము దీనినిమిత్రము విశేషశ్రద్ధతో పనిచేయగలగుదు మని నమ్ముచున్నాము.

ఈసంఘమునకు నుమారు 120 వైశ్యులున్నా, 70 మంది వైశ్యతరులున్నా (for library only) సభ్యులై యున్నారు. ఈసంఘమునకు యంతవరకు చందాలరూపముగా నుమారు రూ. 550 న్నూ, వివాహాది శుభకార్యములవల్ల రూ. 1750 న్నూ వసూలు చేయబడినవి.

ఈ సంఘమున కింకను గ్రంథములను, మూలధనమును, నృదిచేయులందులకు సభ్యులను కోరుచు, మమ్ముల నింకను ప్రోత్సహించగలగుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

బ్యాంకుమెంట్ను ఆదుకొనుటకు స్థలము నొసగిన కాకినాడ అన్నదానసహజమువారికిని, సంఘమునకు ఆయుపముల యందు సహాయమునకున్న కాకినాడ సిటీ ప్రెస్ ప్రాధు యిరుగు ము॥ రా॥ శ్రీ బోడా సత్యనారాయణమూర్తిగారికిని, కాకినాడ ముద్రాక్షరశాల ప్రాధుయిరుగు ము॥ రా॥ శ్రీ మండపాక రంగయ్యనాయుడు గారికిని, పూరు ఆంధ్రుకా ప్రాధు యిరుగు ము॥ రా॥ శ్రీ కనుమూరి సూర్యనారాయణాచారి

కవిశ్రమ లేదు
పి.వి.కాశీ
వసలేడు.

మలయచందనము

రహస్యముగా నేరింక వచ్చును.

గవేరియా (నెగ)కు తుతారము, కి హాటలలో గుణము కలుగును

ప్రఖ్యాతి పొందినది. నెల వచ్చి 2-4-0 దీని కనుపానం చందనలైలం కొన్న 2-0-0 కలదును ఇచ్చులతో 6-0-0

10-1

గంధర్వభార్యనీ, రామవరము, గోదావరితీర్థము

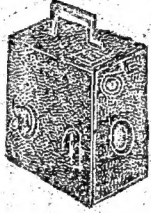
ద స రా బ హు మా న ము

రాబోవు ఆర్థోదిర మాసపు, గృహలక్ష్మీవంశిక దసరాసంవికగ వెలువడును. అందు మామూలుసంవిక యందు కంటే దాదాపు రెట్టింపు పుటలుండును. విద్యాధుశిలులయు విద్యార్థులయు వ్యాసరాజులతో విరాజిల్లును. మహానరము లగు చిన్నికథలు నాలుగై యుండును. నాలుగైదు ప్రోత్సాహితములును పెక్కులు ఛాయాచిత్రములును ప్రచురింపబడును. అట్లవిద జాన్మకూడ మాభుజకుచున్నది. వేయేల! అది పుటలయందును పటములయందును విదళమై చోయును. విద్యానినోదములను కల్పించు ఈ సంచిక దశకా ఉత్సవజనములలో బాహుళికంకు ఉచితమైన బహుమానము కాగలదు. చందాదారులకు పాను కొలదిసంవికలు మాత్రమే మిగులును. కావున ఆకాధగము కలగకుండ నేడే కార్డువాసి ఒకపత్రిక ఆర్డరు రిజిస్టరు చేయించుకొనుట మంచిది.

వెల. 0-8-0. చందాదారుల కుచితము.

గృహలక్ష్మీకార్యాలయము,

యెగ్గూరు, మద్రాసు.

అనుభవమవసరములేదు

శ్రేష్ఠముగ చిత్రములు తీయుటలో పూచీ నివ్వగలము.

వియోగ్రాఫ్ కెమీరా

వజన ఫోటోలుతీయుట సులభము, చొక గూడనైయున్నది.

ప్రపంచమంతటిలోనుండు కెమీరాలలో వియోగ్రాఫ్ కెమీరా చాల చొకయై యెవరికేనైనను సులభముగ నుపయోగించ దగియున్నది. 3 1/2 X 2 1/2 అం॥ కొలతగల ప్లేట్లపై రమ్యముగ చిత్రమును తీసిన నులభముగ తయారుచేయ వీలగును. ఈ మాద్విలో శ్రేష్ఠమై కావచ్చులెన్న యమృతబడి నెల్లముక్తింగ్ వట్టరుగలిగి, పూర్వప్రసక్త, ప్రైవేటు, దానికి తగిన ద్రావకములు, వివరములు తెలుపు పుస్తకముతో సహా పంపబడును. ధర రూ. 8/- ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులో జవపవలెను.

P. L. Sharma, Aligarh (U. P.)

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో జెలుపడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

కైతి సులభము

కొలదిశ్రమలు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాభ్యాసయము, బోస్టాఫీసు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

గారికిని, గృహలక్ష్మీని సోమకలునకు పంపుదున్న, వాళ్లరు కే. యస్. కేసరివారికిని, పంపుముతవత్తన మాతృతల్ల రాత్వర్య కవంధము లర్పించుచున్నాము. మన గ్రామవాసులకు యితర గ్రామ నివాసులకు, విరాహాది శుభకార్యములందు మమ్ముల సత్ప్రదింపి, విరాళము. లొసగినందులకు మేమెంతయు వారికి కృతజ్ఞులము. ఈ సంఘములో వైశ్యతరులుకూడా లైబ్రరీ మెంబరుగాజేరి మమ్ములసంతయు ప్రోత్సహించినందున మేము వారికి సంఘముతరపున వందనము లర్పించుచున్నారము. శుక్ల పక్షచంద్రునితోత దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్న యీసంఘమునం దింకను ఆదుకొనుగా వైశ్యులు వైశ్యతరులు సభ్యులుగాజేరి, యిది చిరస్థాయిగా వర్ధిల్లునట్లు చేయగలందు లకు మిమ్ముల నందరిని ప్రార్థించుచున్నాము.

మాజేటి సత్యనారాయణమూర్తి,

గుల్లపూడి బ్రహ్మశిరాపు,

కల్లవరీయ.

తెలుపు పట్టు వంచలు

ఈతెలుపు పట్టువంచలు రిక్కి మూర నిడివి 2 1/2 మూర వెడల్పున్న దగ్గరగాయుగా అసోపట్టుతో నేయబడినది. చూచుటకు బహుశకాశముగా యుండును. ఇది స్త్రీ పురుషులు బాలురు బాలికలు సహా ధరించవచ్చును.

పంప 1-3 ధర రూ. 2-0-0

N. B:—3 పంచలు భిక్షేతదన కొనుదారికి ఒక పోటుయింపిను ఇవామును, 6-పంచలు ఒకే తదన కొనుదారికి ధర 4. రూ. పాకెట్ గడియారము ఒకటి ఇవాం ఇవ్వబడును. 8-లేక 6 పంచలు ఆర్డరు ఆంధ్రువారు అడ్వాన్సు రూ. 1-0-0 పంపనాయును. ఎం. ఎస్. నరస్వతి అందు కంపెన్సే

సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

స్వదేశీ బట్టలు

పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో చేతిమగ్గుములమీద తయారుచేయబడిన 20½ సెం. 40 సెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మబడును. పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు.

(M. P.) శ్రీ వీరాస్వామికంవెనీ,
కాకినాడ.

చాంబర్లైను దగ్గు నివారిణి కడచిన 50 సంవత్సరములు క్రిందట నుంచి

ప్రపంచమందంతటను పిల్లలకు దగ్గునివారణ కొరకు.

చాంబర్లైను కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాడు. గొంతులోని, చక్కరి గొంతు, రాత్రి వచ్చు దగ్గులను, కింక వాయువులను, జలుబులను అభివృద్ధిచేసింది అపాయకరమును యిష్టప్రాయములకా మొదలగు విషవాయువులకు లోసుగాకుండా కాపాడును.

సంతోషముగా నేవించవచ్చును. విషపూరితముయిన దినుసు లేవ్వెయిం యిందు చేరియుండలేదు.

ప్రపంచమందంతటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతిచేసింది.

కొన్నిసార్లు అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్ఛిన్నము.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.

Des Moines, Iowa U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

కూలనోష్ణి, అతిసారమునకు పూచీయిన నీవారికి.

కడుపునోష్ణి ప్రథమనీవారికి.

దివ్యదృష్టివలన భవిష్యత్తు తెల్పుట

ప్రశ్న ఫలములను చెప్పిడి బోధిమము మున్నగు నితర సాధనములు ఒక్కొక్కప్పుడు చెప్పిడివారి లోపముచే నైన నేమి మహారాజునిర్ణయమందలి లోపముచే నైన నేమి తప్పిపోవుట సభవింతును.

గాని దివ్యదృష్టివలనచెప్ప ఫలములకు తిరుగులేదు. ఖండఖండంతరముల యందలి ఆత్మలు హిందూదేశపు గవర్నరులు, మహారాజులు, విద్యాధికులు, ఉద్యోగులు మమ్ములను పంపించి సంతుష్టిచేడి మా కిచ్చిన యోగ్యతా పత్రములు వేలకు వేలు గావు. ఇప్పటికి ఒక లక్షజనముకు పైగా మేము యిట్టిప్రశ్నలను జెప్పియున్నాము. ఫలితములు మేము చెప్పినచోపున జరిగితిమని మా అనుభవము. మీ భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబులకు చార్జీ రూ. 1-4-0.

ప్రాధనరు-శేఖరు గారు, బి. యె.(wash)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

మెన్మెరీస్టు, ఏలూరు (పచ్చిమగోదావరి.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నవంబరు 5వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 45 కలవి రు	12 3 0	13 4 0
నెల్లూరిని ,, డిటో 42	12 14 0	18 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు ,,	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
సెనగలు ,, డిటో	13 4 0	15 0 0
సెసలు ,, డిటో	12 0 0	14 0 0
మినుములు ,, డిటో	15 4 0	16 0 0
ఉలము ,, ర 195	7 2 0	7 4 6

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	87 0 0	89 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 92 మిమనూనె 74		
ఆముదము బా 1-కి	94 0 0	96 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	85 0 0	86 0 0
కూరపసుపు ,,	85 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 40 45		
తెల్ల మ బా 1-కి	24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	28 15 0	24 2 0
చింతపండు బా 1-కి	24 8 0	85 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 8 0	80 0 0
చదరం	24 0 0	29 8 0
రవుండు	24 0 0	29 8 0

6. నూలు

సెం 20 జెన్ని సింహం యాకె	రు 6 2 0	
సెం 6 ,, కటూరి	8 6 0	
సెం 20½ రెట్టలేడి	5 5 0	
సెం 40 రాణి	7 6 0	
సెం 4 జెన్ని మసీదు	8 0 0	
44 సాండ్	4 5 0	
సెం 20½ జమ్మరు	5 4 0	
సెం 20½ చేతికిళ్లు	5 7 0	
సెం 20½ తిరుమరు	5 5 0	
సెం 28	6 8 0	
సెం 30) చిన్న పెట్టె) త్రిమరు	8 7 0	
కోలాపూర్ సెం 24	6 2 0	
,, సెం 12½	4 6 0	
,, సెం 6½	8 8 0	
,, సెం 22	5 14 0	
రెండుజంకలు సెం 20½	5 5 0	

7. లోహములు

సెం 100 కులం 1-కి	రు 47 12 0	50 0 0
బంగారు కులం 1-కి	21 8 0	21 18 8
సవరను 1-కి		18 9 8
ఇత్తడి బా 1-కి	195 0 0	197 0 0
రాగి బా 1-కి	245 0 0	248 0 0

8. రంగులు

అతిమేలు సిగ్గులకులాండు అతిజరయిక్ సింహంమార్పు		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 10 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 0	
రంగులుపాన్లుసాగ్-డె-లెట్ అనగా (బర్మి-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8.2	1 0 6	
ఇరు 4	1 2 0	

మీరాబాయిగారి రాక

ఆంధ్రదేశమున ఒకేదినము

ఏలూరులో ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఏలూరు, నెవ్రెంబరు 3 :- శ్రీమతి మీరాబాయిగారు ఏలూరునకు 7-వ తేదీ ఉదయం మెయిలులో వత్తురు. ఖద్దరు ప్రదర్శనము, స్వదేశీతీర్థ ప్రారంభోత్సవము జరిపి, బహిరంగ సభలో నుపన్యసించును. చర్మా పాఠశాలకూడ స్థాపించును. ఆంధ్రదేశములోని ఖద్దరు తయారుచేయువా రందరును కుద్ధఖద్దరును బిర్రునమునకు పంపినచో బాగా చెలామణి కాగలవు ఏలూరులన్నియు త్వరగా జరుగుచున్నవి. (ఒ. వి.)

రాజమండ్రిలో ప్రదర్శనము జరగదు

రాజమండ్రి, నెవ్రెంబరు 4 :- ఖద్దరుప్రదర్శనము, స్వదేశీ ప్రదర్శనము వాయిదాబడినవని చెబుతుంటున్న విచారమునున్నది. రాట్రుపాటిపరీక్ష, తక్కినవరుకు 7-వ తేదీని జరుగును. బహుమతు లొసంగబడును. మీరాబాయిగారు 7-వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు రానున్నారని శ్రీరామమూర్తిగారు తెలిపి వార్త నంపుచున్నారు.

ఒక సాధుశీల మరణము

వీరాల: 2-9-30 తేదీని మా గ్రామ సీమజనగుడ్డుల వ్యాపారసంఘపు మానేజరుగారగు మ. రా. రా. శ్రీ మానే నరసింహారెడ్డిగారి వినతల్లియగు శ్రీమతి నాళం రంగమ్మ గారు మరణించినవని వ్రాయవలసి వచ్చినందుకు చాలాచింతిల్లుచున్నాము. ఈమె ఎల్ల కేళలయందు దైవభక్తి గలిగి పాప భీతితో సంవరించినట్టివారు. ఈమెయందుగల ముఖ్య విశేష మేమనగా వారకర్మమువల్ల దృష్టిపరిగా కని బడవన్న కోరికలలో కూడ బీదలకు దానధర్మములు చేయుటయందు మిక్కిలి ఆసక్తి గలిగి యుండెను. తనచేతిలో ఏమియున్నను బీదలకు యిచ్చి పంపింపించెడిది. బీదలకు ధర్మముచేయక ఒకరోజు అయినను గడిపి ఎరగదు. ఈమె ఆత్మబంధువుల కన్నను ఈమె ఆత్మతనము నేడు మిక్కిలిగా యీమె మరణమునకు విలపించుచున్నారట! ఆత్మతనము క్రింద, ఈమె అసానకాలములో ఎక్కువ భాగవడకయే యిష్టజన సమక్షములో తన 90 వ యేట (యీరోజుమధ్యాహ్నము ఘోరమైన రెండు గంటలకు) తన జీవితమును చాలించి విష్ణుసామ్రాజ్యమున అలంకరించినది. పరమేశ్వరుడు యీసాధుశీల ఆత్మకు శాంతిసంసంగగాక! ఆమె మరణమునకై కుందుచున్న నరసింహారెడ్డిగారికిన్ని వారి సోదరులకున్నా తదితర ఆమె ఆత్మబంధువులకును మా వృంద య పూర్వకమైన సానుభూతిని అందజేయ చున్నాము.

చిం! వెం!

దరిశి (నెల్లూరుజిల్లా)

దరిశి, నెవ్రెంబరు 1:- మా గ్రామమున 27-8-30 మొదలు 29-8-30 వరకు ఆరోగ్యవార మహోత్సవము జరుపబడినది.

27-8-30 ఉదయం బోర్డుమిమక్ ఆదిఅంధ్రపాఠశాలలో బాలికలచే గ్రామమందంతటను ఆరోగ్యవిధుల బోధించుచు కరవత్రముల నొసంగుచు గొప్ప పుత్సవము జరుపబడినది. సాయంత్రము నారికరపునుగరించి హెల్తుయిక్ స్పెక్టరుగారిచే మాజీకులాంతరు లెక్కర్లు యివ్వబడినది. దిగుడుబావులనీరు త్రాగుట యీ కరువుకు కారణమనియు వానిని మానవసేవననియు నుడివిరి.

28-8-30 నాడు యీరంజి డెప్యూటీ యిక్స్ పెక్టరు గారయిన మ-రా-శ్రీ ఆంజనేయులుచెట్టి బి. ఎ. ఎల్. టి. గారివలన బీదసాదల కెల్ల అన్నదాన మొనర్చబడినది.

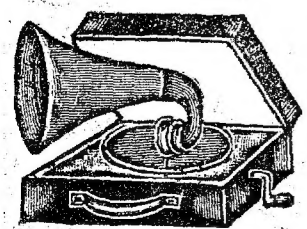
29-8-30 సాయంత్రం శ్రీ డిప్యూటీయిస్పెక్టరుగారి ఆధిపత్యముక్రింద బాలబాలికల కందరికి పోటీ పరీక్షలు జరుపబడినవి. అంతిమిత్ సీఆరోగ్య వార మహోత్సవము పరిపూర్తియయ్యెను.

రామమూర్తి.

ఆనుండు జేమ్సు పొమేడు

వెంట్రుకలను పట్టు కుచ్చులవలె వెంచును. కన్నులకును, మెదడునకును, మిగుల నలువదనమునిచ్చి శ్రాంతినిసగును. ధర బుడ్డి 1.కి అ. 0-5-0. జేమ్సు ఫర్ పూవుమరీ కంపెనీ, 283, గో.పండ్లనాడుని పిల్లి, మద్రాసు.

బీదవారలు, ధనవంతులు సహితము కొనదగిన స్వల్ప ధర. మీకు సంగీతము నందు కుతూహలము గలుగును. రెండురైపులను పొడగలిగిన ప్లేటు ఒకటి, ఒక నూడులడబ్బా, హార్వ్ మొదలగు యంత్రు సామానులతో గ్రామఫోను పెట్టె యొకటికి ధర రు.12-0 పాన్డుకర్లు ప్రత్యేకము. మహారాజపుత్రకళాళి, 18 బీటు, పోకాకో-పేట మద్రాసు.

శ్రీ వైష్ణవ శ్రీ కృష్ణజయంతి నిర్ణయము

ఈ సంవత్సరమునందు శ్రీ వైష్ణవ శ్రీ కృష్ణజయం
తినిసూర్చి భద్రాచల పంసాన పండితులకు శ్రీమనిత్యనరము
శ్రీమకా దికటాచార్యులవారు ప్రమాణ శ్లోకములతో వ్రాసి
న వ్యాసమునకు శ్రీమకా శాంతలూరు శ్లోభవాద్యాచార్యు
ల వారు వ్రాసిన వ్యాసమునకు చూపిరి. ఈ విషయము
లో మైనూరు మహారాజాగారికి గురువులవారు శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మ తంత్ర పరకాల మహాదేశికలవారు జయంతి పౌర్ణ
మిద్య నిర్ణయమున, గ్రంథమును రచించి అనేక సంవత్సరము
లయినది. ఆ గ్రంథమును కొంతకాలములోనే అచ్చు వేయించి
ప్రకటించబడును. ప్రకృతము జయంతి కాలము అతిక్రమించు
న, కాబట్టి పై గ్రంథములోని కొన్ని ప్రమాణములను వ్రాయు
చున్నాను. శ్లో|| ప్రా జా ప త్యర్థ సం యోక్తా
మృగేణ సహితానిక, భవేచ్ఛబుధ సం యో
క్తా నాజయంతి విశిష్టతే|| ఏవం సింహశ్రావణే యోగాభావే
సింహభాద్రపదే గ్రావ్యోకథావపస్విసంహితాయాం—శ్రావ
ణేవా శస్యేవా రోహిణీసహితావ్యయా, యదాకృష్ణానరైర
భాసాజయంతితిక్రితా|| శ్రావణేనభవేద్వ్యోగోభస్యేకువేద్యువం
తయోరభావయోగస్య తస్మిన్వేనసంపదః|| ఇత్యాది|| తతశ్చ
సింహశ్రావణే యోగతంత్రైవమర్థాత్|| తత్రాఽయోగే సింహ
భాద్రపదేవర్థాదితి|| ససంపదః|| జన్మావ్యయా జయంత్యుపాస
యాగపద్య సౌవంసా వాస్తీత్యర్థ ఇతి తంత్రైవోక్తం|| విష్ణు
రహస్యే—ప్రాజాపత్యర్థ సం యోక్తా కృష్ణానభిని యావ్యయా||
ముహూర్త మపిలభ్యేత సాప్త్యసావ్యయా మహాఫలా|| పరాపా
పురాణే|| ముహూర్త మవ్యభాతరాత్రం యస్మిన్వ్యక్తం హి
లభ్యతే|| అప్రమాదం రోహిణీ ఋతుం తం శుభ్రాము
పావనేత్|| ఇతి|| కృష్ణావ్యయాం భవేద్వ్యక్త కలయా యది
రోహిణీ|| జయంతి నామ సాక్షి యా హ్యపావ్యయా
సా ప్రయత్న తే|| ఇతి చ|| వరాహ పురాణే
అప్రమా రోహిణీ యోగో ముహూర్తం వాదివానికం మఖ్య
కాల ఇతిభ్యాః తత్రాభావో హరిద్యయం మాసవ్యయే యద్య
లప్తా యోగ ప్రస్థివానికం నవమీ రోహిణీయోగః కర్తవ్యో
వైష్ణవైర్మరై ఇత్యాదిపరశ్చేతనవసమలచేత యా సంవత్సరమున
భాద్రపద బి సప్తమి తా|| గృ సప్తైంబర్ ౧౫౩౦సోమవార
మునాడు శ్రీ కృష్ణ జయంతిని ఆచరించుట తత్పరాత్మము
అని నా యభిప్రాయము. నూర బాహుళ్యము వుండుటవలన సప్త
మి విధన ఆంగీకరించవలయును. మైహూర శ్రీపరకాలస్యాము
ల వారి శ్రీ మతమునందును మైనూరు మహారాజాగారిఆరమన
యందను తా|| 15 సప్తైంబర్ సోమవారమునాడే శ్రీ కృష్ణ
జయంతి ఘంటా ఘోషముగా జరుగుచున్నది. మహాజనోదయ
గతస్సపంథా అను వ్యాయమును తెలిసిన వారందరను శ్రావణ
మాసంలో శ్రీ జయంతి చేసి వుండెనను యీ భాద్ర పద బి
సప్తమి సోమవారమునాడు యథా శాస్త్రముగా జయంతి జరి
పించి శ్రీ కృష్ణభగవానుల యొక్క పరమానుగ్రహమునకు
పాత్రులగుదురని నమ్మునాడను.

పురాణం దేశికాచార్యులు,
ఆసాన పండితులు, గద్యాలసంస్థాపకు.

అసలు బంగారు నగలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుప్యాక్చరింగు జ్యాయెలర్సు అండ్
జైమందు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

తులసి-బిల్వ

ఇది తులసి-బిల్వ అను బాతీయమూలికలనుగూర్చి
శాస్త్రవిషయకపరిశ్రమ చేసి వ్రాయబడిన ఉత్తమ
గ్రంథరాజములు. ఈ మూలికల ఓషధీగుణము, వైద్య
ప్రయోగములు, శాస్త్రమర్మ, పురాణ వివరము సరళ
శైలిలో వివరింపబడినవి. వైద్యులకు, భక్తులకు మిక్కిలి
ఉపయోగకరమైన గ్రంథములు. శ్రావణపక్ష మంచి
ఫెదరువైట్లు కాగితముమీద ముద్రింపబడి గృహాలక్ష్మి
గ్రంథమాలలో ప్రథమద్వితీయ కుసుమములుగా ప్రచు
రింపబడినవి.

గ్రంథముల కర్తలు డాక్టర్ కె. యస్. కేసరి
ప్రతి ఒక్కటికీ రు. 0-8-0

“గృహాలక్ష్మి” కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు నెం. 752

ఎగ్మూరు, మద్రాసు

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(5-9-1930)

“స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు”

10 నెం! నూలు (5 పానుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 4-8-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 4-2-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 4-2-0
10 నెం! నూలు (5 పానుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 8-7-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 8-6-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 8-6-0
20½ నెం! నూలు (10 పానులకట్ట) చూర్ మిల్లు	రు 5-9-0
30 నెం! నూలు (10 పానులకట్ట) మధుర మిల్లు	రు 5-8-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 6-0-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 5-8-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 5-10-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 5-9-0

ఇత్రడి, రాగి రేకుల ధరలు

ఇత్రడి రేకులు (బారవ 1-5) “డిబ్బోమాక్”	రు 191-0-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 189-0-0
రాగి రేకులు (బారవ 1-5)	రు 245-0-0

సిమెంటు ధరలు

గిల్లింగహం (“చెయ్యి” బ్రాండు) పీచా 1-5	రు 11-12-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 8-6-0
ఇటాలియన్ (“సలీనాటర్” బ్రాండు) పీచా 1-5	రు 9-2-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 2-6-0
జేనిస్ (ఓ. కే.) బ్రాండు) పీచా 1-5	రు 9-8-0

చక్కెర ధరలు

బావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్తా 1-5	రు 28-14-0
” (ఫాక్టరీరేటు) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 23-12-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 22-12-0

వేరు సెనగనూనె ధరలు

“ఎక్స్ ప్లెర్” (1-వ రకము) బారవ 1-5	రు 78-8-0
” (2-వ రకము) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు
“గానగ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 72-8-0
“వియనగరు” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 92-0-0
అనుదము (మిల్ డెలివరీ) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 94 టు 95-0-0

వదునుచేసిన తొల్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8½) అకకంట్రిన్	రు 0-9-8 టు 0-9-9
” (తేలిక) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-11-0 టు 0-12-9
” (8-8½) తెంసుకూరు	రు 0-9-9 టు 0-10-8
” (7-7½) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-10-4 టు 0-10-6
” (తేలిక) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-12-0 టు 0-13-0
” (8-8½) తెజనాడ	రు 0-9-9 టు 0-10-8
” (6½-7) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-10-8 టు 0-11-0
” (7-7½) విజయనగరం	రు 0-10-0 టు 0-10-8
” (6-6½) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-10-6 టు 0-11-0
” (7-7½) ఏలూరు	రు 0-10-3 టు 0-10-6
” (5-5½) ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-11-6 టు 0-12-8
గడతోలు	రు 0-8-0 టు 0-8-8
గడమాడతోలు	రు 0-12-8 టు 0-13-6
అవుమాడతోలు	రు 1-3-0 టు 1-5-0

వేరు సెనగవప్పు ధరలు

మిక్సిరకము (ఫ్రెంచి బారవ 1-5)	రు 86-12-0 టు 86-8-0
సాదారకము ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 87-8-0 టు 88-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

సవరము 1-5 (బోటుధర)	రు 18-9-8
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 18-9-8
అంగారము కులం 1-5 (ఇంగ్లీషుబార్)	రు 21-14-0
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 21-7-0
కెండి 100 కులముల బార్ 1-5	రు 48-2-0
” కులం 1-5 ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	రు 0-8-8

గజ్జికె తైలము డబ్బీ 1-5 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూలు రాచిన గజ్జికె, డిడ,
విలుమా, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనికేయును.
అమ్మశాంజనం డిపా, మదరాసు - బొంబాయి

మహాత్ముని జాతకము

ఆచార్యు
మహాత్ములు 2-10-69 వ సంవత్సరము వుదయం 7-45
గంటలకు పరమైన తులూగ్గ పదిరెండవభాగమున జన్మించి
యూండేరి. జన్మకాలమును బుధుడు లగ్న భాగలయ్యాయండేరి.
వ్యయభాగ్యాధిపతి అయిన యీబుధుడే మహాత్ముని! ఒకప్పు
డు కారాగృహవాసమున్న మరయొకప్పుడు విదేశ యాత్ర యు
న్న యిచ్చుచున్నవాడు. వర్తమానముందు మహాత్మునికి రాహు
దశాబుధాంతరము జరుగుచున్నది. మోక్షసాధనాధిపతి అయిన
యీబుధుడే మోక్షసాధకమయిన సత్యాగ్రహధర్మ యోధుడు
నకు కారకడయొక్క. వ్యయాధిపతి అయి లగ్న భాగలయ్యం
నుండుటచే కారాగృహప్రాప్తికిగి అనంతరం దూరదేశయా
త్రయన్ను లభించగలడు. భాగ్యాధిపత్యమువల్ల బుధాంతరము
లోనే విడుదలయన్ను లభించునుట కెంతమాత్రమున్ను సంక
యములేదు. ఇందులకు మహాత్ముని ఆర్యైక కాలమును లగ్నా
ధిపతియగు శుక్రుడు వ్యయాధిపతియగు బుధునితో నున్న వస్త్రా
ధిపతియగు గురునితో నున్న కలిసి అప్రమత్తానయిన వ్యవధ
రాశియండుండుటయే నిదర్శనము. అప్రమత్తానయినను వ్యస్థా
నముగలచే మహాత్ములు శిక్ష నొందకయే నిర్బంధించబడియోం
డేరి. ఈలగ్నాధిపతియగు శుక్రుడు తన వ్యస్థానమున్ను మహా
త్ముని జన్మ లగ్న మున్ను ఆ యి న
కు లా రాశియం దు 1-9-80 తేదీ మొదలు 8-9-80
తేదీవరకు సంచారము చేయుచు బలవంత్రమయి బృహస్పతి
యొక్కయన్ను కుజుని యొక్కయన్ను త్రోవగవృష్టిని కలిగి
యూండును. బృహస్పతియన్ను విక్రమస్థానమయినవ్యరాశినిమా
నుచు బుధత్రేత్రమయిన భాగ్యస్థానమందుండి భాగ్యాధిపతి
డపతితము అనగా కారాగృహ విముక్తిని సాధించును. కనుక
యిట్టిపయములో మహాత్మునికి తప్పక జయము చేకూరును.
శుక్రుడు జన్మలగ్న భాగలను ప్రళయం 12-9-80 వ తేదీనా
డుగాని నడు శుక్రులకు పరస్పర త్రోవగవృష్టి సంప్రాప్తించు
25-9-80 వ తేదీనాడుగాని తప్పక మహాత్మునికి కారాగృహ
విముక్తి కలుగును. లగ్నాధిపతియగు శుక్రుడు జలరాశి అయిన
వృష్టికరాశిలో సంచారము చేయు ఆర్ద్రబిజ మాసములో తప్ప
క మహాత్మునికి సమద్రయానము లభించును.

కోపల్లె వెంకటప్పారావుగారు బి. ఏ.
బాపట్ల, ప్రిడడ 2-9-80.

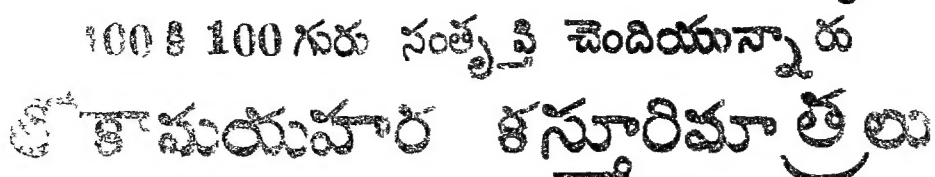
కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

హం ది న
అచ్చ స్వ దేశీ
వస్త్రములు

అతిచాకధరలకు దొరకును
సి. యారన్ అండు సన్సు.
Representative } వీరింగు అండు డయింగు కంపెనీ
చక్కా బుర్రామూర్తి } పాపిక్ షర్మ
రాజమండ్రి } మలబాదు జిల్లా.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అలాలు)
వెలనులభము! (పోస్టుభిజ్జులు ప్రత్యేకము) గణ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాలము
ఈ మాత్రలు దివ్యామృతము. అత్యము, అదవి, ఆపు
లిం తలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, ధ
సర్వాంగములయందు జలశయము, కిక్కిలం పార్శ్వ
ములు, శిరస్సు, క్రేర్లు, అగ్గులు, మొదలగు వానియందు
కలిగిగడి నొప్పులను బోగట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్య
ధమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ బోవధ
ముగలచేతను తరమనాంసక్రిత యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:—ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
ఎలకుర్ర పోస్టు, నిడుమోలు, (కృష్ణాజిల్లా.)

హరికృష్ణ

శారంగతాననం:-

శ్రీ సీతా కాళుచక్ర శాసనములు, మొదలు.

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేడి.

దొంగ శేషర ఆయుర్దేవనిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపాస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ವಿ. ವಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ.

